

SZÉCHENYI 2020

A MAGYAR HALGAZDÁLKODÁSI OPERATÍV PROGRAM ÉRTÉKELÉSI TERVÉBEN FOGLALT 2019. ÉVI ÉRTÉKELÉS

2020

BUDAPEST

Európai Unió
Európai Tengerügyi
és Halászati Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készült „A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program megvalósítását szolgáló Technikai Segítségnyújtás Projekt” keretében.

Megrendelő Szervezet

Agrárminisztérium

MAHOP Irányító Hatóság

1055 Budapest, Kossuth Lajost tér 11.

Kapcsolattartó

dr. Minda Péter

főosztályvezető

peter.minda@am.gov.hu

Összeállította

Nemzeti Agrárkutató és Innovációs Központ

Agrárgazdasági Kutató Intézet

TARTALOMJEGYZÉK

– Bevezetés.....	3
– 1. A MAHOP pénzügyi rendszerének bemutatása.....	6
– 2. Az eredményességi felülvizsgálat nyomon követése	14
– 3. A 2014-2020-as időszakra meghatározott MAHOP forrásallokáció felhasználása	18
– 4. Részletes megállapítások a megjelent felhívásokkal kapcsolatban	21
– 5. Indikátorok teljesülése	56
– 6. A MAHOP intézményrendszere	72
– 7. Az intézményrendszer értékelése	82
– 8. A MAHOP értékelésének meghatározott főbb fókuszterületei.....	97
8.1 Energiahatékony beruházások növelése, a vízhasználatra és vízminőségre gyakorolt negatív hatás csökkentését eredményező beruházások támogatása	97
8.2 A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra, valamint a környezet állapotának és a természetes élőhelyek javításának a támogatása.	107
8.3 A halfogyasztási szokások változása, a fogyasztói magatartás változása, a fogyasztói igényekhez való alkalmazkodás, termékfejlesztés.....	117
8.4 Kutatás, fejlesztés, technológiai innováció	124
8.5 Vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességének javítása, a helyi gazdaság erősödése.....	130
8.6 Az esélyegyenlőségi és munkahely-teremtési célok érvényesülése	134
– Mellékletek.....	138
– Az értékelés során felhasznált források.....	140

Bevezetés

A Magyar Halgazdálkodási Operatív Programot (a továbbiakban: MAHOP) az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) 2015. december 7-én fogadta el. 2016. február 17-én jelent meg a *Magyar Halgazdálkodási Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról* szóló 1056/2016. (II. 17.) Korm. határozat (a továbbiakban: ÉFK), amely meghatározta a felhívások ütemezését, keretösszegét és a meghirdetésének módját (kiemelt vagy standard eljárásrend). Az ÉFK elfogadásának és módosításának eljárását a *2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről* szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. Korm. rendelet) 41-44/C. §-a szabályozza.

Jelen értékelés elsődleges célja az operatív program (a továbbiakban: OP) és az annak keretében nyújtott támogatások olyan objektív vizsgálata, amelynek során az értékelők az előre meghatározott teljesítmény-kategóriák, -kritériumok és -mutatók alapján vizsgálják a rendelkezésre álló források fókuszterületenkénti felhasználásának gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét. Az értékelés a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Értékelési Tervében Foglalt Értékelési Feladatok Módszertana című (2017) dokumentum (a továbbiakban: Módszertan) alapján készült.

Jogszabályi háttér

Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: 1303/2013/EU rendelet) 54. cikke alapján értékeléseket kell végezni az OP-k kidolgozása, minőségének és végrehajtásának a javítása érdekében, valamint eredményességük, hatékonyságuk és hatásuk felmérésére. Az adott európai strukturális és beruházási alap küldetésével összhangban értékelni kell az OP-k hatását az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia célértékeihez képest, valamint – adott esetben – figyelemmel az adott program méretére a GDP-hez és az érintett programterületen jellemző munkanélküliséghez képest.

Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 508/2014/EU rendelete az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: 508/2014/EU rendelet) 107. cikke előírja, hogy az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (a továbbiakban: ETHA) teljesítményének mérése céljából közös monitoring- és értékelési keretet kell kidolgozni az ETHA-ból finanszírozott megosztott irányítású műveletekhez. Az 508/2014/EU rendelet rögzíti továbbá, hogy a szóban forgó rendszer célja, hogy segítse a közös halászati politika (a továbbiakban: KHP) és az integrált tengerpolitika (a továbbiakban: ITP) terén elért előrehaladás és eredmények bemutatását; az ETHA-ból finanszírozott műveletek eredményességének, hatékonyságának és relevanciájának értékelését; a KHP és ITP célzottabb támogatásához való hozzájárulást; a monitoringgal és az értékeléssel kapcsolatos általános tanulási folyamat támogatását; és az ETHA-ból finanszírozott műveletek szilárd, tényalapú, a döntéshozatali folyamatot támogató értékelésének biztosítását.

Feladat meghatározása

A MAHOP Irányító Hatósága (a továbbiakban: IH) által elkészített Értékelési Tervben foglalt értékelési témakörök és tevékenységek támogatják a MAHOP hatékony végrehajtását és a célkitűzések elérését.

A MAHOP értékeléseinek célja, hogy

- a folyamatos visszacsatolásokon keresztül javítsák a végrehajtás minőségét, hatékonyságát és eredményességét;
- bemutassák a KHP terén elért előrehaladást és eredményeket;
- értékeljék az ETHA-ból finanszírozott műveletek eredményességét, hatékonyságát, relevanciáját és uniós célokhoz való hozzájárulását;
- hozzájáruljanak a KHP célzottabb támogatásához;
- biztosítsák az ETHA-ból finanszírozott műveletek tényalapú, a döntéshozatali folyamatot támogató értékelését;
- valamint érdemi információkat szolgáltatassanak a fejlesztéspolitika jövőbeni alakítása, illetve a támogatások felhasználásának átláthatóságára vonatkozóan.

Az értékelésnek képesnek kell lennie az ETHA által társfinanszírozott támogatások eredményességének, hatékonyságának és hatásainak mérésére az intelligens, fenntartható és befogadó növekedés uniós stratégiájában megfogalmazott célértékekhez képest. Az OP hatásának és eredményének értékelése elősegíti az uniós prioritások megvalósítását, valamint hozzájárul az OP (általános és specifikus) célkitűzéseinek ellenőrzéséhez és utókövetéséhez a teljes értékelési időszak során. Az értékelés során figyelembe kell venni a MAHOP más OP-hoz és a Partnerségi Megállapodás (a továbbiakban: PM) célkitűzéseire való hozzájárulását is. A programozási időszak során legalább egy alkalommal értékelés keretében fel kell mérni, hogy az ETHA-ból felhasznált támogatások hogyan járultak hozzá az egyes prioritások célkitűzéseire. **Amennyiben a célok teljesítéséhez szükséges eredménymutatók nem elérhetőek, az IH-nak meg kell hoznia a szükséges intézkedéseket.**

Az értékelési módszertan alapelvei

Az értékelés elvégzéséhez több szinten is vizsgálni kell az OP végrehajtásának sikerességét: szükség van az egyes támogatott projektek monitoring adatainak értékelésére, a programkomponensek szinergiájának elemzésére, valamint a program egészének vizsgálatára, mind a PM, mind az EU2020 stratégia célkitűzéseinek teljesüléséhez való hozzájárulás szempontjából. Ennek megfelelően, a PM Értékelési Tervében meghatározott alapelvekkel összhangban az értékelési témaköröknek vizsgálniuk kell a prioritási tengelyeken meghatározott eredményindikátorok teljesülését (*eredményességi értékelés*) és, amennyiben releváns, az output indikátoroknak az eredményindikátorok teljesüléséhez való hozzájárulását (*hatásértékelés*), de figyelemmel kell lenniük a fejlesztéspolitika végrehajtására és az intézményrendszer működésére is (*intézményi és végrehajtási értékelések*). Az OP hatásának és az uniós célkitűzések teljesítésének mérése részben kvalitatív elemzések útján történik, de mind az egyes projektek, mind az egész OP értékelésében fontos az indikátorteljesülés kvantitatív elemzése is.

Az értékelés során felhasználtunk kvalitatív és kvantitatív elemzési módszereket, eszközként interjút, kérdőívet, primer és szekunder adatok elemzését. Az elemzések eredményeképpen következtetéseket vontunk le és javaslatokat fogalmaztunk meg a MAHOP és az IH megfelelő működésére vonatkozóan.

1. A MAHOP pénzügyi rendszerének bemutatása

„A 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra vonatkozó PM azonosítja Magyarország legfontosabb kihívásait és kitűzi fő fejlesztési prioritásait. A PM rögzíti, hogy a Magyarországra érkező uniós fejlesztési források, az Európai Strukturális és Beruházási Alapok (a továbbiakban: ESB-alapok) hogyan fogják támogatni az Európai Unió (a továbbiakban: EU) EU2020 stratégiájának céljait, mindeközben integrálja Magyarország Nemzeti Reform Programjának és az Európai Tanács országspecifikus ajánlásainak releváns üzeneteit is. A Magyarország Kormányával folytatott egyeztetéseket követően a Bizottság által jóváhagyott PM szintén meghatározza e források eredményes és hatékony felhasználásának feltételeit. A PM az EU2020 stratégia intelligens, fenntartható és inkluzív növekedési célkitűzésein belüli nemzeti súlypontokat azonosítja, építve a hazai tervezési előzményekre. A PM-ben kijelölt fejlesztési irányok részleteit OP-k rögzítik.”¹

A 2014-2020-as programozási időszakban Magyarország összesen 8.902 Milliárd Ft európai uniós és hazai forrással gazdálkodhat. Ez az összeg tíz OP-n keresztül szolgálja az EU gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megvalósulását szolgáló fejlesztéseket. Ezek közül a legkisebb összegű forrás az ETHA, valamint Magyarország társfinanszírozásában megvalósuló MAHOP kerete, mintegy 16,235 Milliárd Ft támogatási összeggel, ami a hazánk rendelkezésére álló fejlesztési források 0,18%-át teszi ki.

Az 508/2014/EU rendelet 6. cikke rendelkezik azokról az uniós prioritásokról, amelyekkel az ETHA hozzájárul az EU2020 stratégia megvalósításához, valamint a KHP végrehajtásához. Az ETHA működése során – a halászat és az akvakultúra, valamint a kapcsolódó tevékenységek fenntartható fejlesztése érdekében – az alábbi, az 1303/2013/EU rendeletben említett megfelelő tematikus célokat tükröző uniós prioritások érvényesítésére törekszik:

1. A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú halászat előmozdítása
2. A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása
3. A KHP végrehajtásának előmozdítása
4. A foglalkoztatás és a területi kohézió növelése a következő konkrét célkitűzések révén a gazdasági növekedés, a társadalmi befogadás és a munkahelyteremtés előmozdítása,

¹ Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra, 7. oldal

valamint a foglalkoztathatóság és a munkaerő mobilitás támogatásának biztosítása a halásztól és akvakultúrától függő part menti és szárazföldi halászati közösségekben, ideértve a tevékenységek diverzifikálását a halászaton belül, illetve az egyéb tengergazdasági ágazatok irányába

5. A piaci értékesítés és a feldolgozás támogatása
6. Az ITP végrehajtásának elősegítése
7. Prioritáson kívül: Technikai Segítségnyújtás

A 4-es és 6-os uniós prioritás tengerrel nem rendelkező tagállamok esetében nem értelmezhető. A MAHOP-ban meghatározott intézkedések a további 4 uniós prioritásnak megfelelően kerültek kialakításra. Emellett a MAHOP-ban meghatározott egyedi célkitűzések is összhangban vannak az EU tematikus célkitűzéseivel. Mindennek megfelelően kerültek kidolgozásra a felhívások is.

Az ÉFK egy fejlesztési célú OP adott évben meghirdetendő, valamint a már meghirdetett felhívások alapadatait tartalmazza. Az ÉFK-ből megismerhető a konstrukció címe, a rendelkezésre álló forráskeret, és a meghirdetés tervezett időpontja. Az ÉFK kormányhatározatban történő közzétételével minden támogatást igénylő időben megismerheti a támogatások igényléséhez szükséges legfontosabb információkat. Az egyes OP-k éves fejlesztési kereteinek elérhetősége: <https://www.palyazat.gov.hu/ves-fejlesztési-keretek>.

A 2014-2020-as programozási időszak valamennyi OP-jának felhívásai a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon találhatóak. 2019. december 31. napjáig 12 db MAHOP intézkedésre 14 db felhívás került meghirdetésre 16.071.519.861 Ft összegben (8 db standard eljárásrend szerinti felhívás 13.210.728.870 Ft összegben, 5 db kiemelt eljárásrend szerinti felhívás 1.865.576.725 Ft összegben és 1 db egyszerűsített eljárásrend szerinti felhívás 995.214.266 Ft összegben).

2019. december 31. napjáig 181 db projekt tekintetében került kiállításra támogatói okirat, 10.974.708.917 Ft értékben, ami a program keretének 67,60%-a.

Az ÉFK az értékelés időpontjáig hét alkalommal módosult, 2019. évben egy módosítás történt.

A MAHOP ÉFK 7. módosításának ismertetése

1. A 2014–2020 közötti programozási időszakra vonatkozó indikatív támogatási keretösszegekről szóló 1135/2019. (III. 18.) Korm. határozatban [a továbbiakban: 1135/2019. (III. 18.) Korm. határozat] elfogadásra került a MAHOP árfolyamváltozással módosított indikatív támogatási keretösszege, amelynek következtében a MAHOP forráskerete 16,072 Milliárd Ft keretösszegegről 16,6 Milliárd Ft keretösszegre emelkedett.
2. Az 1135/2019. (III. 18.) Korm. határozatban meghatározott 16,6 Milliárd Ft keretösszeget az IH a 2015. évi „n+3” szabály nem teljesítése miatti forrásvesztés összegével (A MAHOP 2018. évben elszenvedett forrásvesztése 684.070 EUR ETHA rész, valamint 228.023 EUR nemzeti hozzájárulás.) csökkentette, valamint az 1-es uniós prioritás eredményességmérési keretének nem teljesülése miatt a 6%-os eredményességi tartalékot másik uniós prioritásra átcsoportosította. Az IH a forrásvesztés összegét a MAHOP-1.2-2016 számú felhívás keretösszegéből vonta el. Az 1. prioritás 6%-os eredményességi tartaléka a 2. prioritásra MAHOP-2.3-2016 számú felhívására került átcsoportosításra. A fentiek átvezetésével a MAHOP keretében összesen 16,235 Milliárd Ft forrás érhető el.
3. Megtörtént a már megjelent felhívások keretének módosítása, valamint az időközben lezárt felhívások esetében le nem kötött források újbóli kihelyezése, a 2018. decemberi ÉFK módosítást követően jelentkező forrásátcsoportosítási igények figyelembe vételével.
4. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet (a továbbiakban: AKI) 2019. május 1. napjával a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központba történő beolvadással megszűnt. Szükségessé vált a MAHOP-3.1.1-2016. és a MAHOP-3.1.2-2017. számú felhívások kedvezményezettjének pontosítása, az általános jogutód megjelölése.

Az IH az árfolyamváltozás átvezetése során figyelembe vette az OP végrehajtását szolgáló szakmai igényeket, így az árfolyamnyereség a MAHOP-5.3.2-2016 számú felhívás kivételével minden kiemelt, és még pályázható standard felhívás esetében átvezetésre került; ugyanakkor a standard eljárásrendben meghirdetett felhívások keretében kiadott támogatói okiratokat a módosítások nem érintették.

Az egyes MAHOP felhívások keretösszegeinek változását az 1. táblázatban foglaltuk össze:

1. táblázat: Az egyes MAHOP felhívások keretösszegeinek változása

Konstrukció száma, megnevezése	A MAHOP ÉFK 6. módosítás szerinti keretszámok (Mrd Ft)	A MAHOP ÉFK 7. módosítása szerinti keretszámok (Mrd Ft)	Változás (Mrd Ft)
MAHOP-1.2-2017 Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását	1,050	0,724	- 0,326 (forrásvesztés, valamint a 6%-os eredményességi tartalék elvonása)
MAHOP-2.1-2016 Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése	1,201	1,557	+ 0,356
MAHOP-2.2-2016 Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása	5,102	5,863	+ 0,761
MAHOP-2.3-2016 A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók ösztönzése	1,600	1,923	+ 0,323 (UP1 6%-os eredményességi tartalékának átcsoportosítása)
MAHOP-2.4-2016 Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások	0,100	0,001	- 0,099
MAHOP-2.5-2017 A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása	1,351	0,858	- 0,493
MAHOP-2.5-2018 A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása	0,995	0,303	- 0,692
MAHOP-3.1.1-2016 Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása – a DCF projekt végrehajtásának szakmai megalapozása	0,135	0,135	0

MAHOP-3.1.2-2016 Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása – a DCF projekt végrehajtása	0,544	0,563	+ 0,019
MAHOP-3.2-2016 Az uniós ellenőrzési, vizsgálati és végrehajtási rendszer megvalósítása	0,241	0,248	+ 0,007
MAHOP-5.3.1-2016 A halászati termékekre és akvakultúra-termékekre irányuló piaci értékesítési intézkedések támogatása	0,240	0,100	- 0,140
MAHOP-5.3.2-2016 Kommunikációs és promóciós kampány a halfogyasztás népszerűsítésére	0,960	0,960	0
MAHOP-5.3.3-2016 A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása	2,406	2,850	+ 0,444
MAHOP-7.1-2016 A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program megvalósítását szolgáló technikai segítségnyújtás projekt	0,145	0,150	+ 0,005

Forrás: saját szerkesztés

A MAHOP 2. számú módosításának ismertetése

A MAHOP 2. számú módosítása 2019. május 28. napján került a Bizottság részére benyújtásra.

1. Az IH a forrásvesztés összegét (684.070 EUR ETHA rész, 318,87 HUF/EUR árfolyamon számolva 218.129.401 Ft) kivezette a programból, valamint az OP eredményességi felülvizsgálatára tekintettel az 1. prioritás 2018. évi mérföldkövének nem teljesülése miatt annak 6%-os eredményességi tartalékát (152.400 EUR ETHA rész, 318,87 HUF/EUR árfolyamon számolva 48.595.788 Ft) másik uniós prioritásra csoportosította át.

2. További forrásátcsoportosítás vált szükségessé a 2-es és 5-ös uniós prioritásokon belül az egyes intézkedések között, az intézkedések alapján már megjelent felhívások keretének módosítása és a már lezárt felhívások esetében le nem kötött források újbóli kihelyezése érdekében.

3. A MAHOP 1.2-es intézkedés (Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását) esetében a társfinanszírozási arányra vonatkozó rendelkezések kiegészítése, a potenciális kedvezményezett kör pontosítása, valamint a kapcsolódó eredménymutató és teljesítménymutató módosítása vált szükségessé.

4. Az AKI 2019. május 1. napjával a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központba történő beolvadással megszűnt, így szükségessé vált a 3.1-es intézkedés (Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása) kedvezményezettjének pontosítása, az általános jogutód megjelölése.

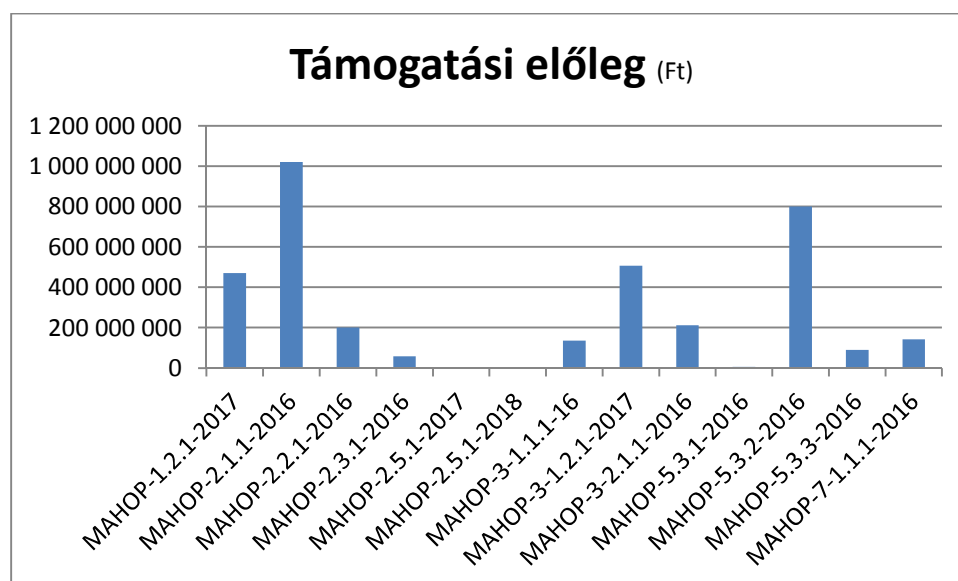
5. Megtörtént az irányítási és kontroll rendszer leírásában a szervezeti átalakulások átvezetése.

A MAHOP 2. számú módosítása a PM módosítását követően 2019. szeptember 2-án került a Bizottság által elfogadásra, a C(2019)6403 final végrehajtási határozattal.

Támogatási előlegek kifizetése

2019. december 31. napjáig 3.638.550.282 Ft támogatási előleg került a MAHOP kedvezményezettek felé kifizetésre:

1. ábra: MAHOP kedvezményezettek részére kifizetett támogatási előlegek

Forrás: saját szerkesztés

A 272/2014 Korm. rendelet 116. § (1a) pontja alapján központi (...) költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, (...) kedvezményezett esetén – amennyiben a fizetési számláit az Áht. alapján a kincstárban köteles vezetni, vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére a kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik – 100% támogatási előleg igénybe vételére jogosult. A jogszabályi feltételeket teljesítő kedvezményezettek éltek a törvény adta lehetőséggel, néhány kivétellel igényelték a 100% támogatási előleget. A legmagasabb összegű támogatási előleg a Szent István Egyetem által vezetett konzorcium keretében megvalósuló, MAHOP-2.1.1-2016-2017-00002 azonosító számú projekt részére került kifizetésre, 741,4 millió Ft értékben.

A MAHOP kedvezményezettek részére kifizetett támogatási előlegek 76,84%-a 4 intézkedés kedvezményezettjei részére került kifizetésre, összesen 15 kedvezményezett részére.

Kifizetési kérelmek kifizetése

2019. december 31. napjáig a kedvezményezettek összesen 4.633.496.474 Ft támogatással számoltak el az IH felé:

2. ábra: MAHOP kedvezményezettek részére kifizetett tényleges elszámolás

Forrás: saját szerkesztés

A MAHOP 1.2 intézkedés esetén 318 millió Ft, a MAHOP 2.1.intézkedés esetén 278 millió Ft, a MAHOP 2.2 intézkedés esetén 930 millió Ft, a MAHOP 2.5 intézkedés esetén 1081 millió Ft, a MAHOP 3.1.1 intézkedés esetén 135 millió Ft, a MAHOP 3.1.2 intézkedés esetén 340 millió Ft, a MAHOP 3.2.1 intézkedés esetén 215 millió Ft, , a MAHOP 5.3.1 intézkedés esetén 8 millió, a MAHOP 5.3.2 intézkedés esetén 809 millió Ft, a MAHOP 5.3.3 intézkedés esetén 458 millió Ft, a MAHOP 7.1 intézkedés esetén 56 millió Ft került átutalásra a kedvezményezettek részére.

Ez összesen 4,63 Milliárd Ft, ami hozzávetőlegesen a teljes keret (16,235 Milliárd Ft) 28,53%-át jelenti.

A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Értékelési Tervében Foglalt 2018. Évi Értékelésben (a továbbiakban: 2018. évi Értékelés) a MAHOP pénzügyi rendszerére vonatkozóan megfogalmazott ajánlások és megállapítások nyomon követése:

- Minden felhívás tekintetében a meghirdetett felhívásokban, valamint az ÉFK-ban meghatározott keretösszegek megegyeznek. **Az ajánlás teljesült.**
- A MAHOP-7.1-2016 számú felhívás esetében a kedvezményezett változása átvezetésre került. **Az ajánlás teljesült.**
- A MAHOP-3.1.2-2017, a MAHOP-3.2-2016 és a MAHOP-7.1-2016 számú felhívások esetében a szervezeti átalakulások átvezetésre kerültek. **Az ajánlás teljesült.**
- Megállapítható, hogy az OP prioritásainak keretösszegei is összhangba vannak hozva a felhívásokkal és az ÉFK-val. Az OP módosítás 2019. június 28. napján kerül benyújtásra a Bizottság részére, amely 2019. szeptember 2. napján került elfogadásra. **Az ajánlás teljesült.**
- Az IH álláspontja szerint az OP-ban nem szükséges megjeleníteni azt, hogy a 2.5 intézkedést két felhívás keretében tervezi megvalósítani, mivel az a 3.1-es intézkedés esetében sem került megjelenítésre.
- Az IH tájékoztatása alapján a kifizetések várható ütemezésére akcióterv készült, továbbá folyamatosan nyomon követik a projektek végrehajtásának állását. **Az ajánlás teljesült.**
- Az IH tájékoztatása alapján nincs akadálya a halasztott önerő alkalmazásának, azonban a kedvezményezettek ezzel a lehetőséggel nem élnek.
- Az IH tájékoztatása alapján az ideiglenes létszámstop feloldásra került, azonban az IH esetében nincs lehetőség a humán erőforrás kapacitás bővítésére, a Közreműködő Szervezet esetében pedig 1 fő új munkaerő felvétele megtörtént. **Az ajánlás részlegesen teljesült.**

2. Az eredményességi felülvizsgálat nyomon követése

Az ESB-alapokból támogatott OP-k eredményességmérési keretet tartalmaznak, amely alapján értékelhető a vállalások terén megvalósított előrehaladás. Annak érdekében, hogy fokozottabb hangsúly helyeződjön az EU2020 stratégia célkitűzései terén elért eredményekre és azok megvalósítására, a „Beruházás a növekedésbe és foglalkoztatásba” célkitűzés szerinti kohéziós költségvetés 6%-nak megfelelő eredményességi tartalékot különít el. Az 1303/2013/EU rendelet 21. cikke rendelkezik a valamennyi tagállamra vonatkozó 2019. évi eredményességi felülvizsgálatról, ami alapján a Bizottság a tagállamokkal együttműködésben felülvizsgálja az OP-k teljesítését az adott programokban meghatározott eredményességmérési keretre tekintettel.

Az 1303/2013/EU rendelet II. melléklete határozza meg az eredményességmérési keret létrehozásának módszerét. Ez alapján az eredményességmérési keret az egyes prioritásokra – kivéve a technikai segítségnyújtásra szolgáló prioritást – vonatkozóan a 2018-as évre meghatározott részcélokból, valamint a 2023-ra meghatározott célokból áll. A részcélok köztes célok, amelyek közvetlenül kapcsolódnak valamely prioritás tekintetében meghatározott egyedi célkitűzés eléréséhez, és adott esetben ösztönzik az időszak végére kitűzött cél irányába történő előrehaladást. A 2018-ra meghatározott részcélok tartalmazzák a pénzügyi mutatókat, a teljesítménymutatókat és adott esetben az eredménymutatókat, amelyek szorosan kapcsolódnak a támogatott szakpolitikai beavatkozásokhoz. A pénzügyi indikátorok valamennyi OP esetében kötelezően alkalmazandóak. Az egyéb indikátorok tagállamonként eltérnek egymástól, mivel azokat a tagállam részben saját döntése alapján választotta meg, figyelembe véve azok teljesíthetőségét.

A 2019. évi eredményességi felülvizsgálat során a Bizottság megvizsgálta a programok rész céljainak teljesítését a prioritások szintjén, a 2019-ben a tagállamok által benyújtott Éves Végrehajtási Jelentésben bemutatott információk és értékelések alapján. Azon uniós prioritások esetén, amelyek nem teljesítik a 2018. évi részcélokat, a tagállam javaslatára azokhoz az uniós prioritásokhoz rendelik az eredményességi tartalékot, amelyek esetében elérték a program megvalósításának az EU2020 stratégiához kapcsolódó részcélokat.

A Bizottság 215/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. március 7.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös

rendeletek megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendeletek megállapításáról szóló 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi végrehajtási rendeletre vonatkozó szabályoknak az európai strukturális és beruházási alapokat illetően az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás módszerei, az eredményességmérési keretben foglalt mérföldkövek és célok meghatározása, valamint a beavatkozási kategóriákra vonatkozó nomenklatúra tekintetében történő megállapításáról (a továbbiakban: 215/2014/EU rendelet) alapján az adott prioritáshoz kapcsolódó mérföldkövek és célok akkor minősülnek teljesítettnek, ha a kapcsolódó eredményességmérési keretben foglalt valamennyi mutatószám 2018 végéig a mérföldkö értékének legalább 85%-át teljesíti.

A 215/2014/EU rendelet 6. cikk (3) bekezdésének értelmében azon prioritás tekintetében, amelynek eredményességmérési kerete nem tartalmaz két mutatószámnál többet, a mérföldkö érték legalább 65%-ának nem teljesítése 2018 végéig súlyos mulasztásnak minősül.

Az eredményességi tartalék kizárólag azon programok és prioritások számára juttatható, amelyek teljesítették a rájuk vonatkozó részcélokat. Amennyiben egy prioritás teljesítette a rá vonatkozó részcélokat, a prioritás számára megállapított eredményességi tartalék összegét véglegesen kifizetettnek kell tekinteni a Bizottság határozata alapján.

Az 1303/2013/EU rendelet 133. cikk rendelkezése értelmében azok a tagállamok, amelyek a kifizetési kérelem időpontjában még nem vezették be az eurót pénznemükként, a nemzeti pénznemben felmerült kiadások összegét átszámítják euróra. Az említett összegeket a Bizottság azon hónapban érvényes átváltási árfolyamán kell átszámítani euróra, amelyikben az érintett OP igazoló hatósága a költséget elkönyvelte. Az árfolyamot a Bizottság minden hónapban elektronikus úton közzéteszi a <http://ec.europa.eu/budget/graphs/inforeuro.html> oldalon.

A MAHOP eredményességmérési keretében foglalt célokat a tagállamnak 2018. december 31. napjáig kellett teljesítenie. Magyarország az 1. uniós prioritás pénzügyi mutatójának kivételével teljesítette a meghatározott feltételeket.

2. táblázat: Az UP 1 eredményességmérési keretének teljesülése

Uniós prioritás	1 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú halászat előmozdítása		
Mutató és mértékegység	2018-ra vonatkozó mérföldkő (terv)	2018-ra vonatkozó mérföldkő (tény)	2023-ra vonatkozó célértékek
Pénzügyi mutató (EUR)	1.000.000,00	5.890,19	3.386.668,00
1.6 - Projektek száma a következő témában: a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása (db)	10,00	10,00	40,00

Forrás: A Magyar Halgazdálkodási Operatív program pénzügyi elemzése

A 2018. évi Értékelésben megfogalmazott megállapítások:

- 2018. december 31. napjáig 10 db támogatói okirat kiállításra került, így az eredményességmérési keretben meghatározott projektszám 100%-ban teljesült.
- **2018. december 31. napjáig 1.905.000 Ft / 5.890,19 EUR támogatás került a kedvezményezettek részére kifizetésre, ami a vállalt 2018-ra vonatkozó mérföldkőnek csupán 0,589%-a. A pénzügyi mutató nem teljesült.**

A 2018. évi Értékelésben az eredményességi keretre vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

- A prioritás eredményességmérési keretének pénzügyi mutatójára vonatkozó mérföldkő nem teljesült, ami súlyos mulasztásnak minősül, ezért az intézkedés keretének 6%-át kötelezően át kellett csoportosítani az eredményességmérési keret teljesítő valamely más prioritásra. **A prioritásra meghatározott eredményességi tartalék összege átcsoportosításra került az eredményességmérési keret teljesítő más prioritás részére. Az ajánlás teljesült.**
- Amennyiben a nem teljesítő prioritás keretének 6%-a átcsoportosításra kerül másik prioritásra, a 2023-ra vonatkozó célérték 100%-os teljesítése ellehetetlenül. A 10 db támogatói okirattal rendelkező projekt összes támogatási összege 698.593.310 Ft, ami a felhívás keretösszegének 66,52%-a. További, hasonló támogatási összegű projektek megvalósítása esetén a 2023-ra vállalt 40 db projektszám célértéke nem elérhető. Javasoltuk az OP módosítása során mindezt figyelembe venni, és a 2023-as célértékeket

lecsökkenteni. **A 2023-as célérték az OP módosítása során 15-re csökkent. Az ajánlás teljesült.**

- Az eredményességi tartalék újbóli kiosztásából fakadóan a tagállamnak 2019. június 30. napjáig be kellett nyújtania az OP módosítására irányuló javaslatát a Bizottság felé. Az OP módosítása 2019. június 28. napján a Bizottság felé benyújtásra került. **Az ajánlás teljesült.**
- Az OP módosításának Bizottság általi elfogadását követően szükséges volt az ÉFK, valamint a felhívások megfelelő módosítása. **Az ajánlás teljesült.**

3. A 2014-2020-as időszakra meghatározott MAHOP forrásallokáció felhasználása

A 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló 1311/2013/EU Tanács Euratom rendelet (2013. december 2.) 1. cikke határozza meg a 2014-2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet, amely az EU hosszú távú költségvetése. A többéves keret legalább öt évre (az utóbbi időben hétéves időszakra) előre rögzíti az EU kiadásainak felső határait, mind összesítve, mind pedig az egyes tevékenységi területekre vonatkozóan.

A fenti rendelet 8. cikke szabályozza az alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedésekkel összefüggő kiigazításokat. Ennek megfelelően lehetőség nyílik a felfüggesztett kötelezettségvállalások következő évekre történő átcsoportosítására. Az n. év felfüggesztett kötelezettségvállalásai azonban nem vihetők át az n+3. évnél későbbi költségvetésbe. A rendelet 11. cikkében meghatározott rugalmassági eszköz arra szolgál, hogy az adott pénzügyi évben fedezze azon pontosan meghatározott kiadásokat, amelyeket egy vagy több más fejezet felső határán belül nem lehetne finanszírozni. A rugalmassági eszköz éves összegének fel nem használt része legkésőbb az n+3. évben használható fel. Az n. évi éves összeg azon része, amelyet az n+3. évben nem használnak fel, megszűnik. Az 1303/2013/EU rendelet 86. cikke alapján valamennyi program kötelezettségvállalás-visszavonási eljárás alá esik az alapján, hogy egy adott kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó azon összegek, amelyeket egy meghatározott időszakon belül nem használtak fel előfinanszírozásként vagy nem érkeznek rájuk vonatkozólag kifizetési kérelem, visszavonásra kerülnek.

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap forrásainak megosztott irányítása keretében a 2014 és 2020 közötti időszakban tagállamonként és évenként rendelkezésre álló összegek megállapításáról szóló, C(2014)3781 final 2014. június 11. napján kelt bizottsági végrehajtási határozat 1. sz. melléklete határozza meg az egyes tagállamok számára allokált ETHA-forrás éves bontását. Tekintettel arra, hogy a MAHOP a többi tagállamhoz viszonyítva relatíve későn, 2015. december 7. napján került elfogadásra, az eredeti forrásallokáció éves megbontása módosításra került az OP-t elfogadó bizottsági végrehajtási határozattal.

A Magyarországon megvalósuló Magyar Halgazdálkodási Operatív Programnak az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból nyújtott támogatás vonatkozásában történő jóváhagyásáról szóló C(2015)8978 final Bizottsági végrehajtási határozat 1. számú melléklete átcsoportosította a tagállam számára az ETHA forrásból származó összes tervezett hozzájárulás korábban meghatározott évek szerinti ütemezését. Mindez a gyakorlatban azt jelentette, hogy a 2014. évre allokált források teljes egészében 2015. évre kerültek átcsoportosításra. Hazánk esetében az ilyen módon eszközölt pénzügyi átcsoportosítás nehezítette a program végrehajtását, hiszen a teljes programozási ciklusra eső 39.096.293 EUR uniós forrás 25%-át (10.139.136 EUR) kellett 2018. december 31. napjáig költségnyilatkozatba állítani. Mindez a 2018 évben elszenvedett forrásvesztéshez vezető egyik tényezőként könyvelhető el.

Az 1303/2013/EU rendelet 86. cikke rendelkezéseinek megfelelően a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó éves kötelezettségvállalási előirányzatok teljesítése szempontjából a Bizottság felé kifizetési kérelemben benyújtott összegek mellett a rendelet 81. cikkében meghatározott, kezdeti előfinanszírozásként, valamint éves előfinanszírozásként felhasznált összegek is figyelembe vehetők. A kezdeti és az éves előfinanszírozás biztosítja azt, hogy a tagállamok elegendő forrással rendelkezzenek a programok végrehajtásához. (Az éves előfinanszírozást minden évben rendezni kell az elszámolások elfogadásával.)

A 2016. évre meghatározott, 2019. évben elszámolandó források elszámolása érdekében (az n+3 forrásvesztés elkerüléséhez) **4.091.803 EUR összegű Bizottság felé benyújtott kifizetési kérelem** volt szükséges.

Tekintettel arra, hogy a költségnyilatkozatba kizárólag a kedvezményezettek felé teljesített tényleges, számla alapú kifizetések ETHA része állítható, a forrásvesztés elkerüléséhez 336,25 Ft/EUR árfolyamon számolva, 75%-os társfinanszírozási arány figyelembevételével közel 1,834 Milliárd Ft tényleges, kedvezményezettek felé történő kifizetésre (hazai+uniós rész) volt szükség. (Az uniós társfinanszírozási arányok a 3-as prioritáson kivételével 75% ETHA és 25% hazai forrás megosztásban kerültek meghatározásra az OP-ban, ezen felül a 3.1 intézkedésen 80%, a 3.2 intézkedésen 90% az uniós társfinanszírozási arány mértéke.)

A 2018. évben négy alkalommal került sor a Bizottság részére időközi kifizetési kérelem feladására:

3. táblázat: 2019. évben feladott MAHOP költségnyilatkozatok

Kölségnyilatkozat száma	Kölségnyilatkozat feladási dátuma	Kölségnyilatkozat összege
EUSZ/3-39/2019	2019.07.25.	260.499,92
EUSZ/3-120/2019	2019.10.31.	431.995,43
EUESZ/3-184/2019	2019.12.19.	550.334,52
EUESZ/3-186/2019	2019.12.19.	3.754.906,6

Forrás: saját szerkesztés

Összesen 4.997.736,47 EUR került a Bizottságtól lehívásra, ami a 2016. évre meghatározott uniós forrásallokáció 122,14%-a. **Megállapítható, hogy a MAHOP 2019. évben teljesítette az ETHA forrásokkal történő elszámolási kötelezettségét, forrásvesztés nem történt.**

4. Részletes megállapítások a megjelent felhívásokkal kapcsolatban

MAHOP-1.2-2017 – Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ivási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását

A felhívás első alkalommal 2017. március 30-án került meghirdetésre, standard eljárásrendben. A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2017. április 27. napjától 2019. április 29. napjáig volt lehetőség. A felhívás eredetileg meghirdetett keretösszege 1.050.205.333 Ft volt.

A felhívást az IH 2019. április 30. napján lezárta.

A felhívás a természetesvízi halgazdálkodással érintett NATURA2000 területek és más természetvédelmi oltalom alatt álló vízterületek, valamint az ezekbe a kategóriákba nem sorolt természetes vizek rehabilitációjára irányul.

A felhívásra a 2018. évben 12 db támogatási kérelem került benyújtásra, ebből 2 db kérelem a jogosultsági ellenőrzés szakaszában elutasításra került. **10 db TO került kiállításra** 698.593.310 Ft értékben.

A felhívásra a 2019. évben további 2 db támogatási kérelem került benyújtásra, ezek kiválasztási folyamata 2019. december 31. napjáig nem zárult le.

2019. december 31-ig 469.700.800 Ft összegű támogatási előleg került kifizetésre a kedvezményezettek részére, a kedvezményezettek 318.368.727 Ft értékben nyújtottak be tényleges elszámolást.

Az OP módosítása során az 1.2-es intézkedés esetében a társfinanszírozás mértéke kiegészítésre került a 100%-os támogatási intenzitás lehetőségével, az eredménymutató, valamint a teljesítménymutató 2023-ra vonatkozó célértéke lecsökkentésre került 40-ről 15-re.

A felhívás 2019. évben két alkalommal módosult:

A 2019. évi **1. módosítása** érintette a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartamot, az igényelhető előleg maximális mértékét, az elszámolhatóság további feltételeit, az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárásokat. Módosításra kerültek továbbá az első kifizetési kérelemhez csatolandó mellékletek listája, valamint a felhívás szakmai mellékletei.

A 2019. július 16. napján megjelent **2. módosításban** az ÉFK 2019. július 17. napján hatályba lépett módosításának megfelelően a felhívás keretében rendelkezésre álló tervezett **keretösszeg 724.272.815 Ft-ra módosult**. Az 1. uniós prioritásra meghatározott eredményességi tartalék összege átcsoportosításra került az eredményességmérési keretet teljesítő más prioritásra, valamint az IH a 2018. évben elszenvedett forrásvesztés összegét is a MAHOP-1.2-2017 azonosító számú felhívás keretösszegéből vonta le.

A felhívás módosítása továbbá érintette az elszámolhatóság további feltételeit, valamint az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárásokat.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk összhangba hozni a felhívást és hatályos MAHOP-ot a 100%-os támogatási intenzitás lehetősége tekintetében. **Az OP módosítás során az 1.2-es intézkedés esetében a társfinanszírozás mértéke az elszámolható költségek 100%-ában került meghatározásra, amennyiben a projekt végrehajtása megfelel az 508/2014/EU rendelet 95. cikk (2) bekezdés a) pontjában vagy a (3) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, valamint a támogatást igénylők köre is pontosításra került Az ajánlás teljesült.**
2. Javasoltuk a felhívás 4.1 pontjában meghatározott támogatást igénylők körét és a MAHOP-ban foglaltakat szinkronba hozni. **Az ajánlás teljesült.**
3. Javasoltuk a felhívás 3.7.1. alfejezetében és a hatályos **MAHOP-ban rögzített célértékek felülvizsgálatát és mielőbbi összehangolását. Az OP módosítása során a „18 - A MAHOP keretében rehabilitált területek számának változása” eredménymutató, valamint az „1.6 - Projektek száma a következő témában: a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása” teljesítménymutató 2023-ra vonatkozó célértéke lecsökkentésre került 40-ről 15-re. Az ajánlás teljesült.**
4. Javasoltuk a felhívásban szereplő várható támogatási kérelmek számát és a hatályos MAHOP-ban meghatározott „1.6 - Projektek száma a következő témában: a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása” mutató értékét összhangba hozni. **Az ajánlás teljesült.**
5. Javasoltuk a pályázat mellékletét képező 14. számú (Projekt illeszkedése Excel sablon) szakmai mellékletében meghatározott tartalmi követelmények beépítését a pályázói

benyújtó felületre. **Az IH tájékoztatása alapján a kapcsolódó felhívás mellékletét képező 14. számú szakmai mellékletben (Projekt illeszkedése excel sablon) meghatározott tartalom beépítése a pályázói benyújtó felületre technikailag nem lehetséges.**

6. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 14. számú szakmai melléklet (Projekt illeszkedése Excel sablon) „Köt. adatszolg” munkalapon ne csak az aktuálisan szolgáltatott értékek szerepeljenek, hanem minden, korábban rögzített adat egy adatlapon legyen megjelenítve, azaz több oszlopot szükséges létrehozni az adat benyújtásának időpontjára tekintettel (Támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtásának időpontjában, illetve fenntartási időszakban évente).

A 14. számú szakmai mellékletet, amely több munkalapról áll, a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. A későbbi adatszolgáltatásokhoz az IH a 14. számú szakmai melléklet „Köt. adatszolg” munkalapját külön mellékletként a felhíváshoz csatolta, így a kedvezményezetteknek csak a Köt. adatszolg” munkalapot kell a záró kifizetési kérelemhez és a fenntartási időszakban benyújtani. Az egyes adatszolgáltatások mind az IH, mind pedig a kedvezményezettek részére elérhetőek az elektronikus felületen, így nem szükséges egy munkalapon megjeleníteni az összes adatot. Technikailag problémát jelent az is, hogy a korábban felvitt adatokat az excel sablonban utólag módosítani lehetne.

7. Javasoltuk a 272/2014. Korm. rendelet 2018. szeptember 8. napján megjelent módosítása szerint igénybe vehető előleg mértékét a felhívásba átvezetni. **Az ajánlás teljesült.**

További javaslatok:

1. **A felhívásra beérkezett aktuális támogatási igény 800.998.886 Ft, ami a felhívás keretösszegének 110,59%-a. A 2 db, jelenleg kiválasztási eljárás folyamata alatt álló projekt támogathatósága esetén javasolt többletforrás biztosítása, a tervezett fejlesztések megvalósítása érdekében.**

MAHOP-2.1-2016 - Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése

A felhívás első alkalommal 2016. december 22-én került meghirdetésre standard eljárásrendben. A felhívás keretében eredetileg a támogatási kérelmek benyújtására 2017. április 6. napjától 2019. április 8. napjáig volt lehetőség.

A felhívás célja az olyan műszaki, tudományos vagy szervezeti ismeretek fejlesztése, amelyek csökkentik a környezetre gyakorolt negatív hatásokat, a halolaj- és hallisztfüggőséget, amelyek mérsékelik a haltermelő létesítményekből elfolyó víz szervesanyag-tartalmát és előmozdítják a fenntartható erőforrás-hasznosítást, valamint növelik az állatjólétet. A felhívás keretében támogathatók azok a projektötletek, amelyek a jó piaci potenciállal rendelkező új akvakultúra fajok termelésbe vonását, illetve új, vagy jelentősen tökéletesített termékek előállítását és mindezek piaci bevezetését célozzák.

A felhívásra önállóan, illetve konzorciumi formában is lehetőség van támogatási kérelmet benyújtani. A konzorcium vezetője kizárólag akvakultúra kutatással és/vagy oktatással foglalkozó kutatóhely és felsőoktatási intézmény lehet. A lehetséges konzorciumi tagok köre bővebb, azonban feltétel az akvakultúra termeléssel, kutatással és/vagy oktatással történő foglalkozás.

A felhívás alapján közjogi szervek esetében 100%-os a támogatási intenzitás, azonban vállalkozás részvételével létrejövő konzorciumban megvalósított projekt esetén már csak 50%.

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-mal a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek a hatályos MAHOP-ban szereplő célkitűzésekkel.

A felhívást az IH 2019. augusztus 9. napján lezárta.

A felhívás 2019. évben négy alkalommal módosult:

A 2019. évi **1. módosítás** során a támogatási kérelem benyújtásának határideje 2019. július 8. napjáig került meghosszabbításra.

A 2019. évi **2. módosítás** során pontosításra kerültek a műszaki és szakmai elvárások, a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam. Módosultak az előleg igénylési feltételei, az elszámolható költségek köre, és az elszámolhatóság további feltételei.

A 2019. évi **3. módosítás** során pontosításra került az adatszolgáltatási kötelezettségek listája, a Projekt illeszkedése, valamint a Kötelező adatszolgáltatás excel sablonok.

Továbbá a támogatási kérelem benyújtásának határideje 2019. augusztus 8. napjáig került meghosszabbításra.

A 2019. évi **4. módosítás** során az ÉFK 2019. július 17. napján hatályba lépett módosításának megfelelően a felhívás keretében rendelkezésre álló tervezett keretösszeg **1.557.460.993 Ft-ra** módosult. Változtak továbbá az elszámolhatóság további feltételei, az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások is.

2019 végéig összesen 11 db támogatási kérelmet nyújtottak be a felhívásra, 3.603.725.112 Ft értékben. A támogatást igénylők 5 db támogatási kérelmet visszavontak, 1 db kérelem elutasításra került, 3 db kérelem esetében pedig kiadásra került a támogatói okirat, összesen 1.168.431.628 Ft támogatási összegre. 2 db támogatási kérelem kiválasztási folyamata 2019. december 31. napjáig nem zárult le. Az aktuális támogatási igény 2019. december 31. napján 1.960.711.849 Ft, ami a rendelkezésre álló keret 125,89%-a. **A 2 db, jelenleg kiválasztási eljárás folyamata alatt álló projekt támogathatósága esetén javasolt többletforrás biztosítása, a tervezett fejlesztések megvalósítása érdekében.**

A vizsgált időszak végéig 1.019.686.477 Ft támogatási előleg és 278.358.692 Ft tényleges kifizetés történt a kedvezményezettek felé.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 14. számú szakmai mellékletben meghatározott tartalom kerüljön beépítésre a pályázói benyújtó felületre. **Az IH tájékoztatása alapján a 14. számú szakmai mellékletben meghatározott tartalom beépítése a pályázói benyújtó felületre technikailag nem lehetséges.**
2. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 14. számú szakmai melléklet „*Köt. adatszolg*” és „*Köt. adatszolg2*” munkalapokon ne csak az aktuálisan rögzíthető értékek szerepeljenek, hanem minden, korábban rögzített adat egy adatlapon legyen megjelenítve, azaz több oszlopot szükséges létrehozni az adat benyújtásának időpontjára tekintettel (Támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtásának időpontjában, illetve fenntartási időszakban évente).

A 14. számú szakmai mellékletet, amely több munkalapból áll, a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. A későbbi adatszolgáltatásokhoz az IH a 14. számú szakmai melléklet „Köt. adatszolg” és „Köt. adatszolg2” munkalapját külön mellékletként a felhíváshoz csatolta, így a kedvezményezetteknek csak a Köt. adatszolg” vagy a „Köt. adatszolg2” munkalapot kell a záró kifizetési kérelemhez és a fenntartási időszakban benyújtani. Az egyes adatszolgáltatások mind az IH, mind pedig a kedvezményezettek részére elérhetőek az elektronikus felületen, így nem szükséges egy munkalapon megjeleníteni az összes adatot. Technikailag problémát jelent az is, hogy a korábban felvitt adatok az excel sablonban utólag nem módosíthatóak.

3. Az IH az OP módosításban nem csökkentette a 2023-as indikátor célértékeket, tekintettel arra, hogy a MAHOP-2.1-2016 azonosító számú felhívás keretösszege a 2019. július 16. napján megjelent MAHOP ÉFK módosítás alapján megemelésre került, továbbá az OP módosításban a 2-es uniós prioritás 2023. évre meghatározott pénzügyi mutatója 32.946.045,00 EUR összegben került meghatározásra.

Fenti ajánlások nem teljesültek.

További javaslatok:

1. **A 2 db, jelenleg kiválasztási eljárás folyamata alatt álló projekt támogathatósága esetén javasolt többletforrás biztosítása, a tervezett fejlesztések megvalósítása érdekében.**

MAHOP-2.2-2016 - Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása

A felhívás standard eljárásrendben 2016. december 22-én került első alkalommal meghirdetésre. A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására eredetileg 2017. március 29. napjától 2019. március 29. napjáig volt lehetőség.

A felhívás célja az extenzív és félintenzív akvakultúra rendszerek (tógazdasági haltermelés) esetében a termelési kapacitás növelése, a termelt fajok diverzifikációja és termelésbe vonása, az akvakultúra-termékek minőségének és értékének növelése, az akvakultúra-ágazatban dolgozók munka- és biztonsági körülményeinek javítása, az állatjólét és a termelés általános higiéniai helyzetének javítása, valamint a haltermelés infrastruktúrájának korszerűsítése. A felhívás keretében lehetőség van építéssel egybekötött gép/eszközbeszerzésre, vagy akár önálló gép/eszközbeszerzésre a felhívásban meghatározott feltételekkel és a 2. számú szakmai mellékletben – „Támogatható gépek és eszközök jegyzéke” felsoroltakra vonatkozóan.

Támogatást az akvakultúra-ágazatba tartozó, meglévő vállalkozások tudnak igényelni, 50 százalékos támogatási intenzitás mellett. A felhívás keretében támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

A felhívás 2019-ben három alkalommal módosult:

A 2019. évi **1. módosításban** a **támogatási kérelem benyújtásának határideje 2021. március 29. napjáig került meghosszabbításra.**

A 2019. évi **2. módosításban** a MAHOP-ban meghatározott 2.2 intézkedés céljai kiegészítésre kerültek a 6. ponttal: **Intenzív termelés infrastruktúrájának korszerűsítése: Üzemi utak létesítése, felújítása, intenzív haltermelő rendszerek korszerűsítése, felújítása, valamint halkeltető és intenzív előnevelő rendszerek létesítése vagy felújítása** vált lehetővé. Továbbá az extenzív és félintenzív akvakultúra rendszerek (tógazdasági haltermelés) esetében az akvakultúra termelést folytató gazdaságok diverzifikációjának (multifunkciós tógazdaság) beruházási támogatása esetében a horgászati célokat szolgáló tó **szálláshely építési lehetőséggel került kiegészítésre.** Új intenzív haltermelési létesítmény vagy létesítmények létrehozására, vagy működő intenzív akvakultúra rendszerek fejlesztésére irányuló projektek esetében az igényelhető támogatás kiegészítésre került **a halkeltető és intenzív előnevelő rendszerek létesítésével.**

A felhívás módosítása lehetővé teszi, hogy a támogatást igénylők **célterületenként több támogatási kérelmet is benyújthassanak**, és **egyidejűleg több projektet is megvalósíthassanak**.

Az extenzív, félintenzív és intenzív akvakultúra rendszerek esetében **módosultak a felhívásban korábban meghatározott értékhatárok** az alábbiak szerint:

a) már meglévő, haltermelési létesítményt vagy létesítményeket tartalmazó telephelyen új haltermelési létesítmény vagy létesítmények létrehozása a hozzá tartozó termelői és telepi infrastruktúrával együtt, (ide nem értve a gép- és eszközbeszerzést) **legfeljebb 300 millió Ft támogatási igényig**, ezen belül az alábbiak figyelembevételével:

- új halastó építése:
  - **telelő vagy raktározó tavak (maximum 1 ha/tó) estében a hozzá tartozó fix létesítményekkel együtt legfeljebb 15 millió Ft/ha támogatási igényig.**

b) új telephelyen haltermelési létesítmény vagy létesítmények létrehozása a hozzá tartozó termelői és telepi infrastruktúrával együtt (ide nem értve a gép- és eszközbeszerzést) legfeljebb 300 millió Ft támogatási igényig, ezen belül a fenti korlátozások (új halastó építése, közvetlenül a munkakörülmények javítását szolgáló beruházások) figyelembevételével,

c) meglévő haltermelési létesítmény vagy létesítmények termelői és telepi infrastruktúra érték növelő felújítása, bővítése, korszerűsítése, fejlesztése, **legfeljebb 300 millió Ft támogatási igényig**,

d) gép- és eszközbeszerzés esetén (beleértve az önálló gép- és eszközbeszerzés projektet is) legfeljebb 60 millió Ft támogatási igényig, ezen belül

- **11,99 t össztömegű halszállító gépjármű maximum 20 millió Ft támogatási igényig,**
- **12 t vagy annál nagyobb össztömegű halszállító gépjármű maximum 40 millió Ft támogatási igényig,**
- úszó szerveztrágyaszórók esetén legfeljebb 15 millió Ft támogatási igényig.

e) akvakultúra termelést folytató gazdaságok diverzifikációjának (multifunkciós tógazdaság) beruházási támogatása esetén legfeljebb **50 millió Ft támogatási igényig**

A felhíváshoz kapcsolódó szakmai mellékletek kiegészítésre kerültek a 19. Kötelező adatszolgáltatás excel (támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtásakor, fenntartási időszakban évente) ponttal.

A 2019. évi 3. módosításban a felhívás meghirdetésekor **a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 5.862.956.400 Ft összegben került meghatározásra**, összhangban az ÉFK és az OP-ban meghatározott értékekkel. Változtak továbbá az elszámolhatóság további feltételei, az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások is.

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-pal a felhívás 3.7.1. pontjában rögzített indikátor értékek megegyeznek a hatályos MAHOP-ban szereplő célkitűzésekkel.

2019. december 31-ig 4.810.984.800 Ft összegben érkezett be támogatási igény (107 db támogatási kérelem), amelyből a támogatást igénylők 9 db-ot visszavontak. Támogatói okiratot **61 db kérelem** esetében adott ki az IH, **2.469.549.995 Ft** összegre. Egyértelműen megállapítható, hogy a felhívás esetében nem került leigénylésre a rendelkezésre álló keretösszeg és jelentős összegű a még le nem kötött forrás is.

Előlegkérelemre 199.955.647 Ft, kifizetési kérelemre pedig 930.918.901 Ft került kifizetésre.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben meghatározott tartalom kerüljön beépítésre a pályázói benyújtó felületre. **Az IH tájékoztatása alapján a kapcsolódó felhívás mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben (Projekt illeszkedése excel sablon) meghatározott tartalom beépítése a pályázói benyújtó felületre technikailag nem lehetséges.**
2. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai melléklet (Projekt illeszkedése Excel sablon) „Köt. adatszolg” munkalapon ne csak az aktuálisan szolgáltatott értékek szerepeljenek, hanem valamennyi jelentett adat egy adatlapon legyen megjelenítve, azaz több oszlopot szükséges létrehozni az adat benyújtásának időpontjára tekintettel (Támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtása során, illetve fenntartási időszakban évente).

A 16. számú szakmai mellékletet, amely több munkalapról áll, a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. A későbbi adatszolgáltatásokhoz az IH a 16. számú szakmai melléklet „Köt. adatszolg” munkalapját külön mellékletként a felhíváshoz csatolta, így a kedvezményezetteknek csak a Köt. adatszolg” munkalapot kell a záró kifizetési kérelemhez és a fenntartási időszakban benyújtani. Az egyes adatszolgáltatások mind az IH, mind pedig a kedvezményezettek részére

elérhetőek az elektronikus felületen, így nem szükséges egy munkalapon megjeleníteni az összes adatot. Technikailag problémát jelent az is, hogy a korábban felvitt adatokat az excel sablonban utólag módosítani lehetne.

3. Az IH tájékoztatása alapján 2019. év elején megtörtént a támogatói okiratokban rögzített indikátor értékek felülvizsgálata. Az ajánlás teljesült.
4. Az IH az OP módosításban nem csökkentette a 2023-as indikátor célértékeket, tekintettel arra, hogy a MAHOP-2.2-2016 azonosító számú felhívás keretösszege a 2019. július 16. napján megjelent ÉFK módosítás alapján megemelésre került, továbbá az OP módosításban a 2-es uniós prioritás 2023. évre meghatározott pénzügyi mutatója 32.946.045,00 EUR összegben került meghatározásra.
5. Az IH a támogatási kérelmek benyújtására nyitva álló határidőt 2021. március 29. napjáig meghosszabbította.

A 2019. évi értékelésre vonatkozó további javaslat nem kerül megfogalmazásra.

MAHOP-2.3-2016 - A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdaságok ösztönzése)

A felhívás 2016. december 22-én került első alkalommal meghirdetésre standard eljárásrendben. A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására eredetileg 2017. április 6. napjától 2019. április 8. napjáig volt lehetőség.

A felhívás célja a fenntartható akvakultúra vállalkozások létrehozása 50%-os támogatási intenzitással. A felhívás keretében lehetőség van építéssel járó projektek megvalósítására akár gép/eszközbeszerzéssel összekapcsolva, azonban a MAHOP-2.2-2016 számú felhívással ellentétben ezen felhívás esetében önálló gép/eszközbeszerzésre nincs lehetőség.

A felhívásra konzorciumi formában nincs lehetőség támogatási kérelmet benyújtani.

A felhívás 2019-ben három alkalommal módosult:

A 2019. évi 1. módosításban a támogatási kérelmek benyújtásának határideje 2021. április 8. napjáig került meghosszabbításra.

A 2019. évi 2. módosításban módosultak a felhívásban korábban meghatározott értékhatárok és feltételek az alábbiak szerint:

a) új haltermelési létesítmény vagy létesítmények létrehozása a hozzá tartozó termelői és telepi infrastruktúrával együtt, (ide nem értve a gép- és eszközbeszerzést) legfeljebb **300 millió forint** támogatási igényig, ezen belül az alábbiak figyelembevételével:

- halastó építése, illetve a legalább **2 éve** nem üzemelő tavak üzembe helyezése:
  - **telelő vagy raktározó tavak (maximum 1 ha/tó) estében a hozzá tartozó fix létesítményekkel együtt legfeljebb 15 millió Ft/ha támogatási igényig.**

b) gép- és eszközbeszerzés esetén legfeljebb 60 millió Ft támogatási igényig, ezen belül

- **11,99 t össztömegű halszállító gépjármű maximum 20 millió Ft,**
- **12 t vagy annál nagyobb össztömegű halszállító gépjármű maximum 40 millió Ft,**
- **úszó szervestrágyaszórók esetén legfeljebb 15 millió Ft támogatási igényig;**

c) környezetterhelést közvetlenül csökkentő beruházások legfeljebb **80 millió forint** támogatási igényig;

Továbbá a felhíváshoz kapcsolódó szakmai mellékletek kiegészítésre kerültek a 19. Kötelező adatszolgáltatás excel (támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtásakor, fenntartási időszakban évente) ponttal.

A **2019. évi 3. módosításban** a felhívás meghirdetésekor a **támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 1.923.049.699 Ft összegben került meghatározásra**, összhangban az ÉFK és az OP-ban meghatározott értékekkel. Változtak továbbá az elszámolhatóság további feltételei, az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások is.

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-pal megállapítható, hogy a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek az OP-ban szereplő célértékekkel.

A támogatási keretre 5.239.588.517 Ft igény érkezett be 2019 végéig, ami 36 db kérelmet takar. Ebből 6 támogatást igénylő visszavonta a kérelmét, 10 db kérelem pedig elutasításra került. 2019. december 31. napjáig összesen **8 db támogatói okirat került kiadásra 1.211.033.044 Ft** támogatási összegre. További 12 db kérelem kiválasztási eljárási folyamata 2019. év végéig nem zárul le. 57.204.537 Ft támogatási előleg került a kedvezményezettek felé kifizetésre. Tényleges elszámolás benyújtására nem került sor.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben (Projekt illeszkedése Excel sablon) meghatározott tartalom kerüljön beépítésre a pályázói benyújtó felületre. **Az IH tájékoztatása alapján a kapcsolódó felhívás mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben (Projekt illeszkedése excel sablon) meghatározott tartalom beépítése a pályázói benyújtó felületre technikailag nem lehetséges.**
2. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai melléklet (Projekt illeszkedése Excel sablon) „Köt. adatszolg” munkalapján ne csak az aktuálisan szolgáltatott értékek szerepeljenek, hanem minden korábbiakban rögzített adat egy adatlapon legyen megjelenítve, azaz több oszlopot szükséges létrehozni az adat benyújtásának időpontjára tekintettel (Támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtása során, illetve fenntartási időszakban évente).

A 16. számú szakmai mellékletet, amely több munkalapból áll, a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. A későbbi adatszolgáltatásokhoz az IH a 16. számú szakmai melléklet „Köt. adatszolg” munkalapját külön mellékletként a felhíváshoz csatolta, így a kedvezményezetteknek csak a Köt. adatszolg” munkalapot kell a záró kifizetési kérelemhez és a fenntartási időszakban benyújtani.

Az egyes adatszolgáltatások mind az IH, mind pedig a kedvezményezettek részére elérhetőek az elektronikus felületen, így nem szükséges egy munkalapon megjeleníteni az összes adatot. Technikailag problémát jelent az is, hogy a korábban felvitt adatokat az excel sablonban utólag módosítani lehetne.

3. Az IH tájékoztatása alapján 2019. év elején megtörtént a támogatói okiratokban rögzített indikátor értékek felülvizsgálata. Az ajánlás teljesült.
4. Az IH az OP módosításban nem csökkentette a 2023-as indikátor célértékeket, tekintettel arra, hogy a MAHOP-2.3-2016 azonosító számú felhívás keretösszege a 2019. július 16. napján megjelent MAHOP ÉFK módosítás alapján megemelésre került, továbbá az OP módosításban a 2-es uniós prioritás 2023. évre meghatározott pénzügyi mutatója 32.946.045,00 EUR összegben került meghatározásra.
5. Az IH a támogatási kérelmek benyújtására nyitva álló határidőt 2021. április 8. napjáig meghosszabbította.

További javaslatok:

1. Az intézkedés végrehajtása jelentős késedelmet mutat. Mind a támogatási kérelmek kiválasztási folyamatában, mind a megítélt projektek végrehajtásában jelentős késedelmek tapasztalhatóak. Javasoljuk mind a projekt kiválasztási, mind a kérelemkezelési folyamatok felgyorsítását.
2. Javasoljuk többletforrás biztosítását.

MAHOP-2.4-2016 - Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások)

A felhívás 2016. december 22-én került első alkalommal meghirdetésre, standard eljárásrendben. A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2017. április 6. napjától 2019. április 8. napjáig volt lehetőség.

A felhívás célja, az extenzív és félintenzív akvakultúra rendszerek (tógazdasági haltermelés) esetében a termelési folyamat energetikai hatékonyságának javítása, valamint a vízhasználatra és vízminőségre gyakorolt negatív hatás csökkentése. A felhívás kizárólag a 2. számú szakmai mellékletben – „Támogatható gépek és eszközök jegyzéke” meghatározott gép/eszközök beszerzésére irányul, 50%-os támogatási intenzitással.

A támogatást igénylők köre az akvakultúra termelést folytató vállalkozások, konzorciumi formában azonban nincs lehetőség támogatási kérelmet benyújtani.

A felhívás 2019-ben két alkalommal módosult:

A felhívás 2019. évi **1. módosításban a támogatási kérelmek benyújtásának határideje 2021. április 23. napjáig került meghosszabbításra.**

A felhívás 2019. évi **2. módosításban** a felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 1.341.805 Ft összegben került meghatározásra, összhangban az ÉFK és az OP rendelkezéseivel. Változtak továbbá az elszámolhatóság további feltételei, az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások is

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-pal megállapítható, hogy a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek az OP-ban szereplő célértékekkel.

A felhívásra 1 db támogatási kérelem érkezett be 1.342.614 Ft támogatási igény értékben, a támogatói okirat kiállításra került. Kifizetés a vizsgált időszakban nem történt.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben (Projekt illeszkedése Excel sablon) meghatározott tartalom kerüljön beépítésre a pályázói benyújtó felületre. **Az IH tájékoztatása alapján a kapcsolódó felhívás mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben (Projekt illeszkedése excel sablon) meghatározott tartalom beépítése a pályázói benyújtó felületre technikailag nem lehetséges.**
2. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai melléklet (Projekt illeszkedése Excel sablon) „Köt. adatszolg” munkalapján ne csak az aktuálisan szolgáltatott értékek szerepeljenek, hanem valamennyi rögzített adat egy adatlapon legyen megjelenítve, azaz több oszlopot szükséges létrehozni az adat benyújtásának időpontjára tekintettel (Támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtásának időpontjában, illetve fenntartási időszakban évente). **A 16. számú szakmai melléklet nem került módosításra. Az ajánlás nem teljesült.**
3. Javasoljuk megfontolni a felhívás módosítását vagy esetleges zárását és a vonatkozó intézkedés MAHOP-ból való törlését, amennyiben erre van lehetőség.

A felhívásra 1 db támogatási kérelem érkezett be 1.342.614 Ft támogatási igény értékben 2019. április 18. napján. A MAHOP-2.4-2016 azonosító számú felhívás keretösszege a 2019. július 16. napján megjelent ÉFK módosítás alapján csökkentésre került, a fel nem használt forrást az IH átcsoportosította más intézkedésekre. A támogatói okirat 1.342.613 Ft értékben kiállításra került.

A felhívást az IH 2019. április 24. napján lezárta. Az ajánlás részben teljesült.

A 2019. évi értékelésre vonatkozó további javaslat nem kerül megfogalmazásra.

MAHOP-2.5-2017 - A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása

A MAHOP-ban 1 db intézkedés került meghatározásra az extenzív tógazdasági haltermelés esetében felmerülő többletköltségek, illetve elmaradt bevétel részleges kompenzációs támogatására vonatkozóan. Az IH az intézkedésre 2 db felhívást hirdetett meg. A MAHOP-2.5-2017 számú felhívás 2017. március 29-én került első alkalommal meghirdetésre, standard eljárásrendben. Támogatási kérelmet a felhívásban meghatározott feltételeknek megfelelő, akvakultúrával foglalkozó vállalkozások nyújthatnak be, kizárólag önállóan. A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2017. május 2. napjától 2018. január 31. napjáig volt lehetőség.

A felhívás 70.200 Ft/hektár/5 év (100%-os támogatási intenzitás) vissza nem térítendő támogatást biztosít a tógazdasági haltermelőknek a természet és a biológiai sokféleség megőrzésének és javításának, valamint a tájképi elemek megóvásáért nyújtott szolgáltatásainak részleges kompenzálásaként.

A felhívás **2019. évben 1 alkalommal módosult**: Az ÉFK 2019. július 17. napján hatályba lépett módosításának megfelelően a felhívás keretében rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 858.187.076 Ft-ra módosult.

Az IH tájékoztatása alapján 48 db támogatói okirat került kiadásra 877.243.214 Ft összegben, 2019. december 31. napjáig 872.487.626 Ft kifizetés teljesült.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk a le nem kötött forrás átcsoportosítását másik intézkedésre. **A MAHOP-2.5-2017 azonosító számú felhívás keretösszege a 2019. július 16. napján megjelent ÉFK módosítás alapján csökkentésre került, a fel nem használt forrást az IH átcsoportosította más intézkedésekre. Az ajánlás teljesült.**

A 2019. évi értékelésre vonatkozó további javaslat nem kerül megfogalmazásra.

MAHOP-2.5-2018 intézkedés - A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása

A felhívás 2018. szeptember 19-én került első alkalommal meghirdetésre a MAHOP-2.5-2017 számú felhívástól eltérően egyszerűsített eljárásrendben, amelynek lényege a 272/2014. Korm. rendelet 64. § (1) bekezdése alapján az, hogy az IH-nak nem kell Döntés-előkészítő Bizottságot összehívnia a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntéshez.

A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2018. október 19. napjától 2018. december 19. napjáig volt lehetőség.

A felhívás célja megegyezik a MAHOP-2.5-2017 számú felhívás céljával, a támogatást igénylők esetében azonban egyszerűbb feltételeknek kell megfelelni. Ugyanúgy 70.200 Ft/hektár/5 év vissza nem térítendő támogatás igénybevételére van lehetőség, 100%-os támogatási intenzitással. A felhívás keretében támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-pal a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek a hatályos MAHOP-ban szereplő célértékekkel. A felhívásban és az ÉFK-ban meghatározott támogatási keret megegyezik.

2019. december 31. napjáig 36 db támogatási kérelem érkezett 325.458.711 Ft értékben, amiből 6 db kérelem elutasításra került. **Támogatói okirat 30 db projekt tekintetében, 209.971.844 Ft értékben került kiadásra. 2019. december 31. napjáig a teljes támogatási összeg kifizetésre került a kedvezményezettek részére.**

A felhívás alapján a felhívásban megfogalmazott célprogram elemeit 5 évig kell betartani. A célprogram elemeinek betartását a támogatást igénylők 2018. január 1-től vállalhatták. A felhívás rendelkezése szerint a szakmai beszámolókat a tárgyévet követő évben kell benyújtani, vagyis az utolsó szakmai beszámoló 2023-ban esedékes. A MAHOP végrehajtására 2023. december 31. napjáig van lehetőség, így **az IH a megmaradt forrást nem tudja kompenzációs támogatásként újra kiírni.**

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

- 1. Javasoltuk a le nem igényelt forrás átcsoportosítását másik intézkedésre.**
- 2. A MAHOP-2.5-2018 azonosító számú felhívás keretösszege a 2019. július 16. napján megjelent ÉFK módosítás alapján csökkentésre került, a fel nem használt forrást az IH átcsoportosította más intézkedésekre. Az ajánlás részben teljesült.**

További javaslatok:

- 1. A felhívás és az ÉFK alapján hatályos keretösszeg 302.509.503 Ft, a támogatói okiratokkal lekötött összeg 209.971.844 Ft. Javasoljuk a le nem kötött forrás átcsoportosítását más intézkedésre.**

MAHOP-3.1.1-2016 – Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása – a DCF projekt végrehajtásának szakmai megalapozása

A MAHOP-ban az adatgyűjtés megvalósítására 1 db intézkedés került meghatározásra, amelynek keretében az IH 2 db felhívást hirdetett meg. Az egyik a DCF projekt végrehajtásának szakmai megalapozása, a másik magának a DCF projektnek a végrehajtására irányul.

A MAHOP-3.1.1-2016 számú, a DCF projekt végrehajtásának szakmai megalapozását szolgáló felhívás első alkalommal 2016. október 18-án került meghirdetésre. A felhívás célja a KHP végrehajtása, valamint a MAHOP céljainak elérése és végrehajtásának nyomon követése érdekében a vonatkozó hazai és uniós jogszabályokban meghatározott, és Magyarország számára releváns halgazdálkodási adatok szakszerű gyűjtéséhez, kezeléséhez, kiértékeléséhez és felhasználásához szükséges előkészítő dokumentumok, módszertanok kidolgozása, valamint az adatgyűjtési rendszer megalapozása.

A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2016. október 18. napjától 2016. december 30. napjáig volt lehetőség. A felhívás kiemelt eljárásrendben lett meghirdetve, így egy kedvezményezett került megnevezésre az ÉFK-ban: AKI, amellyel az IH a felhívásra allokált forrás teljes keretére, 100%-os támogatási intenzitással támogatási szerződést kötött a „DFC I.” projekt 2018. augusztus 4. napjáig történő megvalósítása céljából. A projekt fizikai befejezésére meghatározott határidő alapján a „DFC I.” projekt 2018-ban lezárult.

A felhívás 2019. évben **1 alkalommal módosult**, megjelenése 2019. október 7.

A felhívásban átvezetésre kerültek a *Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről* szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet) szerinti szervezeti változások. Emellett az AKI 2019. május 1. napjával a Nemzeti Agrárkutató és Innovációs Központba (a továbbiakban: NÉBIH) történő beolvadással megszűnt, így kedvezményezett személye az intézményi változásoknak (és az ÉFK-nak) megfelelően módosult. **Mindez azonban nem került átvezetésre a támogatási szerződésben.**

Továbbá a felhívás 5.6. pontja kiegészítésre került a 18. ponttal: „A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 120. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően az IH a megítélt támogatási összeg 10%-ától eltérő (alacsonyabb, vagy magasabb) összegű, mérföldkövek közötti időközi kifizetési igénylés benyújtására is lehetőséget biztosít.” **Megállapítható, hogy mindez a projekt**

eredményes megvalósítását nem befolyásolja, tekintettel arra, hogy a projekt záró elszámolása 2018. augusztusban benyújtásra került.

A kedvezményezett részére a projekt teljes támogatási összege, 135.000.000 Ft támogatási előlegként kifizetésre került, ebből 134.998.377 Ft összegre érkezett elszámolás. A kedvezményezett tájékoztatta az IH-t a projekt elszámolt költségeinek önrevíziója során feltárássra került 151.253 Ft összegű reprezentációs adó téves elszámolásáról. **A Követeléskezelési eljárás lezárultával a tévesen elszámolt összeg, valamint az el nem számolt előleg az IH tájékoztatása alapján visszautalásra került.**

A támogatási szerződés módosítási folyamata 2019. december 31. napjáig nem zárul le.

A felhívást összehasonlítva a hatályos MAHOP-pal megállapítható, hogy a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek a hatályos MAHOP-ban szereplő célértékkel.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

- 1. A felhívásban átvezetésre kerültek a kedvezményezett személyében bekövetkezett szervezeti változások, az ÉFK módosításának megfelelően. Az ajánlás teljesült.**
- 2. Az IH tájékoztatása alapján a tényleges kifizetési kérelemben el nem számolt előleg visszakövetelése megtörtént, a kedvezményezett önkéntes visszafizetés keretében visszafizette az el nem számolt előleget. Az ajánlás teljesült.**

További javaslatok:

- 1. Javasoljuk a támogatási szerződés módosítását, a szerződéses összeg csökkentésének átvezetése érdekében.**
- 2. Javasoljuk a felhívás 1.2. pontjában a projekt rendelkezésre álló forrás összegét 135.000.000 Ft-ról 134.847.124 Ft-ra csökkenteni, a fel nem használt összeget pedig átcsoportosítani a MAHOP-3.1.2-2017: „Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása – a DCF projekt végrehajtása” című felhívásra.**

3. **Javasoljuk a keretösszeg csökkentését megjeleníteni az OP-ban és az ÉFK-ban egyaránt.**
4. **Javasoljuk a felhívás lezárását.**

MAHOP-3.1.2-2017 - Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása – a DCF projekt végrehajtása)

A felhívás első alkalommal 2017. március 14-én került meghirdetésre. A felhívás célja a KHP végrehajtása, valamint a MAHOP céljainak elérése és végrehajtásának nyomon követése érdekében a vonatkozó hazai és uniós jogszabályokban meghatározott, és Magyarország számára releváns halgazdálkodási adatok szakszerű gyűjtése, kezelése, kiértékelése és felhasználása.

A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2017. április 11. napjától 2017. május 15. napjáig volt lehetőség. A felhívás kiemelt eljárásrendben került meghirdetésre, így egy kedvezményezett lett megnevezve az ÉFK-ban: Agrárgazdasági Kutató Intézet, amellyel az IH a felhívásra allokált forrás teljes keretére, 100%-os támogatási intenzitással támogatási szerződést kötött az „DCF II.” projekt 2023. szeptember 30. napjáig tartó megvalósítása céljából.

A felhívás 2019. évben **1 alkalommal módosult**, megjelenése 2019. október 7.

A felhívásban átvezetésre kerültek 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet szerinti szervezeti változások, valamint a felhívás keretösszege 563.043.499 Ft-ra került emelésre, így megegyezik a 2019. július 16. napján megjelent ÉFK módosításban szereplő keretösszeggel. Emellett az AKI 2019. május 1. napjával a Nemzeti Agrárkutató és Innovációs Központba történő beolvadással megszűnt, így kedvezményezett személye az intézményi változásoknak (és az ÉFK-nak) megfelelően módosult. Mindez a támogatási szerződés 2019. október 28. napján hatályba lépett módosításában is tükröződik.

Továbbá a felhívás 5.6. pontja kiegészítésre került a 18. ponttal: „A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 120. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően az IH a megítélt támogatási összeg 10%-ától eltérő (alacsonyabb, vagy magasabb) összegű, mérföldkövek közötti időközi kifizetési igénylés benyújtására is lehetőséget biztosít.” Megállapítható, hogy mindez a projekt eredményes megvalósítását célozza.

Az IH 2019. év végéig 506.704.959 Ft előleget utalt ki a kedvezményezett részére, a kedvezményezett pedig 340.171.933 Ft-tal számolt el.

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-pal a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek a hatályos MAHOP-ban szereplő célértékekkel.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

Nem került javaslat megfogalmazásra.

További javaslatok:

- 1. Javasoljuk a projekt rendelkezésre álló forrás összegét megemelni a „DCF I.” projekt keretein belül fel nem használt forrás összegével.**
- 2. Javasoljuk a keretösszeg növekedést megjeleníteni az OP-ban és az ÉFK-ban egyaránt.**

MAHOP-3.2-2016 - Az uniós ellenőrzési, vizsgálati és végrehajtási rendszer megvalósítása

A felhívás első alkalommal 2016. december 22-én került meghirdetésre. A felhívás célja az akvakultúra-termékek nyomonkövethetőségéhez szükséges számítógépes hardverek és szoftverek fejlesztésének, beszerzésének és üzembe helyezésének támogatása, a halkereskedelmi pontokat érintő ellenőrzések számának növelése és az, hogy a projekt keretében megvalósuljon az összes piaci szereplőre vonatkozó adat szisztematikus ellenőrzése.

A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2017. január 23. napjától 2017. február 28. napjáig volt lehetőség. A felhívás kiemelt eljárásrendben került meghirdetésre, így egy kedvezményezett lett megnevezve az ÉFK-ban: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, amellyel az IH a felhívásra allokált forrás teljes keretére, 100%-os támogatási intenzitással támogatási szerződést kötött az „Ellenőrzés” projekt 2023. szeptember 30. napjáig tartó megvalósítása céljából.

A felhívás 2019. évben **1 alkalommal módosult**, megjelenése 2019. október 7.

A felhívásban átvezetésre kerültek a 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet szerinti szervezeti változások, továbbá a felhívás keretösszege (248.010.000 Ft) megemelésre került.

Továbbá a felhívás 5.6. pontja kiegészítésre került a 18. ponttal: „A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 120. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően az IH a megítélt támogatási összeg 10%-ától eltérő (alacsonyabb, vagy magasabb) összegű, mérföldkövek közötti időközi kifizetési igénylés benyújtására is lehetőséget biztosít.” Megállapítható, hogy mindez a projekt eredményes megvalósítását célozza.

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-pal megállapítható, hogy a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek a hatályos MAHOP-ban szereplő célértékekkel.

Megállapítható, hogy a felhívásban szereplő keretösszeg megegyezik a 2019. július 16. napján megjelent ÉFK módosításban szereplő keretösszeggel, mindez azonban nincs összhangban a hatályos támogatási szerződésben szereplő 241.188.888 Ft támogatási összeggel.

A kedvezményezett részére az IH 2019. december 31. napjáig 249.784.956 Ft támogatást és előleget fizetett ki, ami 8.596.068 Ft-tal magasabb, mint a hatályos támogatási szerződésben szereplő támogatási összeg.

A kedvezményezett 2019. december 31. napjáig 215.354.068 Ft-tal számolt el.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

Nem került javaslat megfogalmazásra.

További javaslatok:

- 1. Javasoljuk a kifizetett összegek felülvizsgálatát, túlfizetés esetén a túlfizetés összegének visszakövetelését.**
- 2. Javasoljuk a támogatási szerződés szerződéses összeg tekintetében történő módosítását.**

MAHOP-5.3.1-2016 - A halászati termékekre és akvakultúra termékekre irányuló piaci értékesítési intézkedések támogatása

A felhívás standard eljárásrendben, első alkalommal 2017. február 28-án került meghirdetésre. A felhívás keretében eredetileg a támogatási kérelmek benyújtására 2017. április 20. napjától 2019. április 22. napjáig volt lehetőség.

A felhívás célját az IH három célterületben határozta meg: termelői szervezetek, termelői szervezetek társulásai vagy ágazatközi szervezetek létrehozása, új piacok felkutatása és a forgalomba hozatali feltételek javítása, valamint a minőség javítása és a hozzáadott érték emelése a halászati és akvakultúra-termékek esetében.

A támogatást igénylők köre a 2. és 3. célterület esetében eltér az 1. célterületnél meghatározottaktól, továbbá a 2. és 3. célterület esetében egyéb, a felhívásban megfogalmazott feltételeknek is meg kell felelni.

A felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség, a támogatási intenzitás pedig az 508/2014/EU rendelet 95. cikk (1) bekezdése alapján 50%.

A felhívás 2019-ben három alkalommal módosult:

A 2019. évi **1. módosítás** keretében módosult a támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja, a módosításnak megfelelően a támogatási kérelmek benyújtására 2017. április 20. napjától 2021. április 22. napig van lehetőség.

A 2019. évi **2. módosításban** a felhívás keretösszege 240.224.133 Ft összegben került meghatározásra.

A felhívás 2019. évi **3. módosítása** 2019. augusztus 6. napján jelent meg. Az ÉFK 2019. július 17. napján hatályba lépett módosításának megfelelően a felhívás keretében rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 99.998.482 Ft-ra módosult, összhangban a hatályos az OP-ban szereplő értékekkel.

Összesen 2 db támogatási kérelem érkezett a felhívásra, 17.045.118 Ft támogatási igényre, amelyből 2 db kérelem kapott támogatói okiratot **14.537.424 Ft támogatási összegre**. Kifizetés

egyetlen projekt esetében teljesült, ahol támogatási előlegként 6.371.249 Ft került kifizetésre. Ebből 3.285.750 Ft-tal elszámolt a kedvezményezett, továbbá 4.813.200 Ft került számla alapú elszámolásként kifizetésre, összesen 8.098.950 Ft értékben.

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-pal, a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek a hatályos MAHOP-ban szereplő célértékekkel.

A felhívás rendelkezése alapján a kedvezményezettek a MAHOP-ban meghatározott eredménymutató teljesüléséhez csak közvetett módon tudnak hozzájárulni, így a kedvezményezettek által teljesítendő indikátor vállalás nem értelmezhető.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk az adatok célterületenkénti bekérését, vagy annak tisztázását, ha valamelyik célterület esetében nem releváns az adatszolgáltatás. **Az IH tájékoztatása alapján az adatszolgáltatás minden célterületnél kötelező, azonban az egyes adatok esetében lehetőség van „nem releváns”-ként kitölteni az adatmezőt.**
2. Javasoltuk a felhívás 4.4.2. „Kiválasztási kritériumok” alfejezetében szereplő értékelési szempontok egyszerűsítését, egy, az összes célterületre általánosan értelmezhető értékelési szempontrendszer kialakítását, vagy annak tisztázását, hogy a tartalmi értékelési szempontok alapján összesen maximum 100 pont adható, vagy a 100 pontot célterületenként kell vizsgálni. **Az IH álláspontja szerint, figyelemmel arra, hogy 2021. április 22. napjáig meghosszabbításra került a támogatási kérelmek benyújtási határideje, nem javasolt a felhívás 4.4.2. „Kiválasztási kritériumok” alfejezetében szereplő értékelési szempontok módosítása a végrehajtás folyamatában.**
3. Javasoltuk annak megfontolását, hogy egy támogatási kérelemben csak egy célterületre lehessen pályázni. A Felhívás 2. számú módosításában beemelésre került az a feltétel, hogy a támogatási kérelmeket célterületenként szükséges benyújtani a célterület megnevezésével a projekt részletes leírásában. A 2019. május 6. napján megjelent felhívás módosítás alapján a támogatási kérelmeket célterületenként szükséges benyújtani a célterület megnevezésével a projekt részletes leírásában. **Az ajánlás teljesült.**
4. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben (Projekt illeszkedése Excel sablon) meghatározott adattartalom kerüljön beépítésre a pályázói

benyújtó felületre. **Az IH tájékoztatása alapján a kapcsolódó felhívás mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben (Projekt illeszkedése excel sablon) meghatározott tartalom beépítése a pályázói benyújtó felületre technikailag nem lehetséges.**

5. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai melléklet (Projekt illeszkedése Excel sablon) „*Köt. adatszolg*” munkalapján ne csak az aktuálisan rögzítendő adatok szerepeljenek, hanem valamennyi, korábban rögzített adat egy adatlapon kerüljön megjelenítésre, azaz több oszlopot szükséges létrehozni az adat benyújtásának időpontjára tekintettel (Támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtása során, illetve fenntartási időszakban évente). **Az ajánlás teljesült.**
6. Javasoltuk a felhívásban és az ÉFK-ban meghatározott támogatási keretek összhangba hozatalát. **Az ajánlás teljesült.**

A 2019. évi értékelésre vonatkozó további javaslat nem kerül megfogalmazásra.

MAHOP-5.3.2-2016 - Kommunikációs és promóciós kampány a halfogyasztás népszerűsítésére (Kapj rá!)

A felhívás első alkalommal 2016. december 22-én került meghirdetésre. A felhívás célja a termelés és a piacok átláthatóságához való hozzájárulás, piackutatások lebonyolítása, valamint nemzeti kommunikációs és promóciós kampányok keretében ismertebbé tenni a nyilvánosság körében a fenntartható halászati és akvakultúra-termékeket, növelni a Magyarországon egy főre jutó éves halfogyasztás mértékét. A felhíváshoz kapcsolódó 4. számú szakmai melléklet (Nemzeti kommunikációs és promóciós kampány lebonyolításának műszaki leírása) útmutatóként szolgál a felhívásban foglalt célok elérése érdekében meghatározott műszaki-szakmai tartalomra vonatkozóan.

A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2017. március 2. napjától 2017. április 28. napjáig volt lehetőség. A felhívás kiemelt eljárásrendben került meghirdetésre, így egy kedvezményezett lett megnevezve az ÉFK-ban: Agrármarketing Centrum Nkft., amellyel az IH a felhívásra allokált forrás teljes keretére, 100%-os támogatási intenzitással támogatási szerződést kötött a „Kapj rá!” projekt 2023. június 30. napjáig tartó megvalósítása céljából.

A felhívás keretében felhasználható forrás megemelésére a MAHOP-5.3.2-2016-2017-00001 azonosító számú [„Kommunikációs és promóciós kampány a halfogyasztás népszerűsítésére (Kapj rá!)”] című projekt támogatásának növeléséről, valamint a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1056/2016. (II. 17.) Korm. határozat módosításáról szóló 1831/2018. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezései alapján került sor.

A felhívás 2019-ben két alkalommal módosult:

2019. január 15. napján megjelent **1. módosításban** módosításra került a felhívásban a forráskeret, a támogatásra rendelkezésre álló keretösszeg 960.069.600 Ft összegre módosult.

A 2019. október 7. napján megjelent **2. módosításban** pontosításra kerültek az elszámolhatóság feltételei, valamint az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások.

Az IH a kedvezményezett részére 800.058.000 Ft támogatási előleget fizetett ki. A kedvezményezett 2019 végéig 809.800.160 Ft támogatással számolt el.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. A felhívásban és a 2018. december 28. napjától hatályos ÉFK-ban meghatározott felhasználható támogatási keret nem egyezett meg. A felhívás 2019. január 15. napján megjelent módosításában a forráskeret 960.069.600 Ft összegre módosításra került. **Az ajánlás teljesült.**

A 2019. évi értékelésre vonatkozó további javaslat nem kerül megfogalmazásra.

MAHOP-5.3.3-2016 - A halászati és akvakultúra termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása) esetében

A felhívás standard eljárásrendben 2016. december 22-én került első alkalommal meghirdetésre. Eredetileg a felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2017. április 11. napjától 2019. április 11. napjáig volt lehetőség.

A felhívás célja új halfeldolgozó létesítmények létrehozására irányuló beruházások támogatása, valamint a működő halfeldolgozó létesítmények korszerűsítésének, bővítésének és felújításának vagy rekonstrukciójának támogatása. A felhívásra 50%-os támogatási intenzitás mellett meglévő és induló mikro-, kis- vagy középvállalkozások pályázhatnak, kizárólag önállóan, amennyiben maradéktalanul teljesítik a felhívásban előírt egyéb feltételeket.

A felhívás 2019-ben négy alkalommal módosult:

A 2019. évi **1. módosításban** a támogatási kérelem benyújtásának határideje 2021. április 12. napjáig került meghosszabbításra.

A felhívás 2019. évi **2. módosítása** az alábbi pontokat érintette:

3.4.1.1. Műszaki és szakmai elvárások

3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: A projekt fizikai befejezésére a támogatói okirat hatálybalépésétől számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre. Önálló gép- és eszközbeszerzés esetén a projekt fizikai befejezésére a támogatói okirat hatálybalépésétől számított legfeljebb 9 hónap áll rendelkezésre.

A projektek fizikai befejezésére legkésőbb 2023. április 12. napjáig van lehetőség.

5.6. Az elszámolhatóság további feltételei:

5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások: törlésre került a földmunkák esetében (ÉNGY 21. munkanem) a referencia árak 50%-ára vonatkozó elszámolhatósági felső határ.

6.1. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája

6.3. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó mellékletek listája

8. A felhívás szakmai mellékletei közül a felhíváshoz kapcsolódó 1., 2. és 8. számú melléklet került módosításra.

19. Kötelező adatszolgáltatás excel (támogatási kérelem benyújtásakor, záró kifizetési kérelem benyújtásakor, fenntartási időszakban évente) került a felhíváshoz csatolásra.

A 2019. évi **3. módosításban** változtak az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások, valamint a felhíváshoz kapcsolódó 14., 15. és 19. számú mellékletek kerültek módosításra. A felhívás 5.7. pont a)-f) és h) pontjában meghatározott elszámolható **költségkorlátok emelkedtek**, továbbá módosult a halszállító gépjárműre vonatkozó előírás:

f) Gép- és eszközbeszerzés esetén (beleértve az önálló gép- és eszközbeszerzés projektet is) legfeljebb **400 millió Ft** támogatási igény, ezen belül

- **11,99 t** össztömegű halszállító gépjármű **maximum 20 millió Ft** támogatási igény,
- **12 t** vagy **annál nagyobb össztömegű halszállító gépjármű maximum 40 millió Ft** támogatási igény számolható el.

A 2019. évi **4. módosításban** az ÉFK 2019. július 17. napján hatályba lépett módosításának megfelelően a felhívás keretében rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 2.849.703.351 Ft-ra módosult. Változtak továbbá az elszámolhatóság további feltételei, az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások is.

A felhívást összehasonlítva a jelenleg hatályos MAHOP-pal, a felhívás 3.7.1. alfejezetében rögzített indikátor értékek megegyeznek a hatályos MAHOP-ban szereplő célértékekkel.

A felhívásra mindösszesen 5.830.668.896 Ft értékben nyújtottak be támogatási kérelmet (25 db) ami a felhívás 2.849.703.351 Ft-os keretéhez képest 204,6%-os túligénylést jelent. 2019. december 31. napjáig a támogatást igénylők 5 db kérelmet vontak vissza, 1 db a jogosultsági ellenőrzés során került elutasításra. További 6 db kérelem jogosultsági illetve tartalmi értékelés folyamatában vesz részt. **13 db támogatói okirat került kiadásra 2.279.218.970 Ft** összegben, ami a felhívás keretösszegének 79,98%-a. 89.999.250 Ft került előlegként kifizetésre, és 458.559.542 Ft-tal számoltak el a kedvezményezettek. A jelenleg jogosultsági és tartalmi ellenőrzésben részt vevő összesen 6 db projekt igényelt támogatási összege 2.238.043.154 Ft, a felhíváson így 1.667.558.773 Ft túligénylés mutatkozik.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben meghatározott tartalom kerüljön beépítésre a pályázói benyújtó felületre. **Az IH tájékoztatása alapján a kapcsolódó felhívás mellékletét képező 16. számú szakmai mellékletben meghatározott tartalom beépítése a pályázói benyújtó felületre technikailag nem lehetséges.**
2. Javasoltuk, hogy a pályázat mellékletét képező 15. számú szakmai melléklet „Köt. adatszolg” munkalapján ne csak az aktuálisan rögzítendő adatok szerepeljenek, hanem valamennyi rögzített adat egy adatlapon kerüljön megjelenítésre, azaz több oszlopot szükséges létrehozni az adat benyújtásának időpontjára tekintettel. **A 15. számú szakmai mellékletet a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. A későbbi adatszolgáltatásokhoz az IH a 15. számú szakmai melléklet „Köt. adatszolg” munkalapját külön mellékletként a felhíváshoz csatolta, így a kedvezményezetteknek csak a Köt. adatszolg” munkalapot kell a záró kifizetési kérelemhez és a fenntartási időszakban benyújtani. Az egyes adatszolgáltatások mind az IH, mind pedig a kedvezményezettek részére elérhetőek az elektronikus felületen, így nem szükséges egy munkalapon megjeleníteni az összes adatot. Technikailag problémát jelent az is, hogy a korábban felvitt adatokat az excel sablonban utólag módosítani lehetne.**
3. **Az IH az OP módosításban nem csökkentette a 2023-as indikátor célértékeket, tekintettel arra, hogy a MAHOP-5.3.3-2016 azonosító számú felhívás keretösszege a 2019. július 16. napján megjelent ÉFK módosítás alapján megemelésre került, továbbá az OP módosításban az 5-ös uniós prioritás 2023. évre meghatározott pénzügyi mutatója nem változott.**
4. **Az IH a támogatási kérelmek benyújtására nyitva álló határidőt 2021. április 12. napjáig meghosszabbította.**

További javaslatok:

1. **A felhíváson tapasztalható túligénylésre tekintettel javasolt a felhívás lezárása, vagy többletforrás biztosítása a keretcsökkentésre kerülő felhívások forrásának részben történő átcsoportosítása által.**

MAHOP-7.1-2016 - Technikai segítségnyújtás

A felhívás 2016. június 20-án került meghirdetésre. A felhívás célja a MAHOP tevékenységei előkészítésének, monitoringjának és ellenőrzésének támogatása, és az ezekhez kapcsolódó, fenti feladatok ellátásához szükséges, speciális külső szakértelem beszerzése.

A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2016. június 20. napjától 2016. december 31. napjáig volt lehetőség. A felhívás kiemelt eljárásrendben került meghirdetésre, így egy kedvezményezett lett megnevezve a felhívásban és az ÉFK-ban. A felhívás vizsgálata során megállapításra került, hogy a felhívásban nem kerültek átvezetésre a szervezeti átalakulások, így a felhívásban jelenleg a Miniszterelnökség a kedvezményezett, az ÉFK-ban pedig az Agrárminisztérium. Az ÉFK-nak megfelelően a támogatási szerződés módosítása megtörtént. Tekintettel arra, hogy jogutódlásról van szó és a felhívásra már nem lehet újabb támogatási kérelmet benyújtani, a kedvezményezett felhívásban történő módosításának hiánya nem jelent problémát, de az egyértelműség kedvéért javasolt lenne átvezetni a változást.

A felhívás alapján a támogatási intenzitás 100%. Az IH a kedvezményezett részére a 145.484.888 Ft támogatásból 142.082.863 Ft előleget utalt ki, a kedvezményezett pedig 2019 végéig 56.407.654 Ft támogatással számolt el.

A felhívás 2019-ben egy alkalommal módosult:

Az ÉFK 2019. július 17. napján hatályba lépett módosításának megfelelően a felhívás keretében rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 149.599.349 Ft-ra módosult.

A felhívásban átvezetésre kerültek a 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet szerinti szervezeti változások.

A felhívásban a projekt fizikai befejezésére vonatkozó határidő 2023. szeptember 30. napjáig meghosszabbításra került.

A felhívás esetében indikátor vállalás nem értelmezhető, a MAHOP-ban nem került meghatározásra releváns indikátor. A felhíváshoz szakmai mellékletek nem kapcsolódnak.

A 2018. évi Értékelésben a felhívásra vonatkozóan megfogalmazott javaslatok és nyomon követésük:

1. Javasoltuk a felhívásban meghatározott kedvezményezettet módosítani az ÉFK rendelkezései alapján. **Az ajánlás teljesült.**
2. Javasoltuk a projekt fizikai befejezéseként a felhívásban meghatározott időpontot a MAHOP végrehajtásához igazítani. **Az ajánlás teljesült.**

További javaslatok:

1. Megállapítható hogy felhívás keretösszege megegyezik a 2019. július 16. napján megjelent MAHOP ÉFK módosításban meghatározott keretösszeggel, azonban mindez nem került átvezetésre a projekt támogatási szerződésében. **Javasolt a támogatási szerződés további módosítása.**

5. Indikátorok teljesülése

5.1 A MAHOP-ban meghatározott *egyedi célkitűzések és eredménymutatók*

4. táblázat: UP1SO2

Uniós prioritás	1 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú halászat előmozdítása		
Egyedi célkitűzés	2 - A vízi biológiai sokféleség és a vízi ökoszisztémák védelme és helyreállítása		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
18 - A MAHOP keretében rehabilitált területek számának változása	15,00000	db	10
19 - A MAHOP keretében rehabilitált területek kiterjedésének változása	1.000,00000	hektár	175,70

Forrás: saját szerkesztés

Az 1. uniós prioritás 2. egyedi célkitűzésre meghatározott eredménymutató (A MAHOP keretében rehabilitált területek kiterjedésének változása) 2023. évre vonatkozó célértéke 1.000 hektárban került meghatározásra. A 2019. december 31. napjáig támogatott projektek 175,70 hektár terület rehabilitációjára vonatkoznak. **Javasolt az eredménymutató 2023. évre vonatkozó célértékének felülvizsgálata, szükség esetén módosítása.**

5. táblázat: UP2SO1

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása		
Egyedi célkitűzés	1 - A technológiai fejlődés, az innováció és a tudástranszfer megerősítéséhez támogatás nyújtása		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
2.1 - Az akvakultúra-termelés mennyiségének változása	638,00000	tonna	0
2.2 - Az akvakultúra-termelés értékének változása	1.046,00000	1.000 EUR	0

Forrás: saját szerkesztés

A MAHOP-2.1-2016 - Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése című felhívás 12. számú melléklete alapján, amennyiben a támogatást igénylők akvakultúra kutatással és/vagy oktatással foglalkozó közjogi szervek, úgy az indikátorvállalás nem releváns. A felhívás mindhárom támogatásban részesített projekt közjogi szerv, indikátorvállalás nem történt. **Minderre tekintettel a 2023-ra vonatkozó célértékek felülvizsgálata szükséges.**

6. táblázat: UP2SO2

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása		
Egyedi célkitűzés	2 - Az akvakultúra-ágazati vállalkozások és különösen a kkv-k versenyképességének és életképességének fokozása, beleértve a biztonság és a munkakörülmények javítását		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
2.1 - Az akvakultúra-termelés mennyiségének változása	3.247,00000	tonna	517,703
2.2 - Az akvakultúra-termelés értékének változása	6.670,00000	1.000 EUR	1.108,034
2.8 - Foglalkoztatás bővítése	40,00000	FTE	18,00
2 - Intenzív akvakultúra-termelés mennyiségének változása	795,00000	tonna	625,9
3 - Intenzív akvakultúra-termelés értékének változása	2.152,00000	1.000 EUR	854,6

Forrás: saját szerkesztés

2.1 - Az akvakultúra-termelés mennyiségének változása

A 2019. december 31. napjáig támogatásban részesült projektek tekintetében 517,703 tonna akvakultúra termelés mennyiség változás került vállalásra, a 2023-ra meghatározott cél 3.247 tonna. A kötelezettségvállalás aránya 42,12%, az indikátorvállalás aránya 15,94%. **A 2023-ra vonatkozó célérték felülvizsgálata javasolt.**

2.2 - Az akvakultúra-termelés értékének változása

A 2019. december 31. napjáig támogatásban részesült projektek tekintetében 1108,034 ezer EUR értékű akvakultúra termelés mennyiség változás került vállalásra. A kötelezettségvállalás aránya 42,12%, az indikátorvállalás aránya 16,61%. **A 2023-ra vonatkozó célérték felülvizsgálata javasolt.**

2.8 - Foglalkoztatás bővítése

2019. december 31. napjáig a kedvezményezettek 18 fő foglalkoztatás bővítést valósítottak meg támogatott projektjeikben. **A 2023-ra meghatározott célérték elérése reális.**

2 - Intenzív akvakultúra-termelés mennyiségének változása

A 2019. december 31. napjáig támogatásban részesült projektek tekintetében 625,9 tonna intenzív akvakultúra termelés mennyiség változás került vállalásra. **A 2023-ra vonatkozó célérték elérése reális.**

3 - Intenzív akvakultúra-termelés értékének változása

A 2019. december 31. napjáig támogatásban részesült projektek tekintetében 854,6 ezer EUR értékű intenzív akvakultúra termelés érték változás került vállalásra. **A 2023-ra vonatkozó célérték elérése reális.**

7. táblázat: UP2SO3

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása		
Egyedi célkitűzés	3 - A vízi környezet biológiai sokféleségének védelme és helyreállítása, valamint az akvakultúrával összefüggő ökoszisztémák javítása és az erőforrás-hatékony akvakultúra előmozdítása		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
2.5 - A víz-visszaforgatásos rendszerű termelés mennyiségének változása	3,00000	tonna	0,00

Forrás: saját szerkesztés

Az intézkedésen támogatásban részesített projekt az IH tájékoztatása alapján csak eszközbeszerzésre irányul, a támogatott projekt keretében

- 2 db trinokuláris mikroszkóp digitális kamera
- 3 db multiméter (oldott oxigén-, pH,- vezetőképesség mérésére) beszerzése tervezett.

A beszerezni kívánt eszközök nagyban segítik a vízminőség folyamatos ellenőrzése mellett az eredmények tóparton történő azonnali dokumentálást, így az esetleges szennyezés gyorsan és hatékonyan lokalizálható. A mikroszkópos vizsgálatok egyaránt történhetnek a tóparton, valamint a laboratóriumban. A mikroszkópok használata lehetőséget ad a halegészségügyi vizsgálatok elvégzésére, mely az esetleges szennyezés, mérgezés azonnali, vagy elhúzódó hatásairól ad információt.

A pályázat során beszerzendő eszközök alkalmazása mellett a vízminőségre gyakorolt negatív hatások gyorsan és hatékonyan kiszűrhetőek, lokalizálhatóak, így a negatív hatások területileg csökkenthetőek.

A projekt tekintetében az indikátorvállalás a támogatási összegnek megfelelően minimális (20 kg).

A 3. egyedi célkitűzéshez tartozó eredménymutatók 2023-ra vonatkozó célértékeinek elérése nem lehetséges, felülvizsgálata, esetleges törlése javasolt.

8. táblázat: UP2SO4

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása		
Egyedi célkitűzés	4 - A magas szintű környezetvédelmet biztosító akvakultúra, az állategészségügy és az állatjólét, valamint a közegészségügy és a közbiztonság előmozdítása		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
2.7 - Környezeti szolgáltatásokat nyújtó akvakultúra gazdaságok	17 524,00000	hektár	15 487,39399

Forrás: saját szerkesztés

A MAHOP-2.5-2017 felhíváson 2019. december 31-ig kiadott támogatói okiratok értéke 877.243.214 Ft, amely 12.496,34 hektár területet fed le. A MAHOP-2.5-2018 felhíváson 2019. december 31-ig 209.971.844 Ft értékű támogatói okirat került kiadásra. Az igényelt forrás összegét elosztva a hektáronkénti 70.200 Ft támogatási összeghez viszonyítva megállapítható, hogy 2.991,05 hektár területet fed le az igény. Összesen 15.487,39399 hektár terület részesült támogatásban.

A támogatott területek közül 9.844,39 ha terület NATURA2000, a fennmaradó 5.643,00 ha egyéb terület.

A kiadott támogatói okiratok alapján megállapítható, hogy az OP-ban szereplő eredménymutató érték 88,49%-ban teljesül. Esetleges módosítása, csökkentése javasolt.

9. táblázat: UP3SO1

Uniós prioritás	3 - A közös halászati politika végrehajtásának előmozdítása		
Egyedi célkitűzés	<i>1 - A tudományos ismeretek fejlesztése és rendelkezésre bocsátása, valamint az adatok gyűjtésének és kezelésének fejlesztése</i>		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
3.B.1 - A végrehajtott adatlehívások százalékos arányának növekedése	100,00000	%	100,00
4 - Az akvakultúra termeléssel kapcsolatos adatszolgáltatók száma	415,00000	db	394,00
5 - Az akvakultúrával kapcsolatos adatkérések éves száma	70,00000	db	196,00

Forrás: saját szerkesztés

A 2023-ra meghatározott eredménymutató elérése a jelenlegi ellenőrzési gyakorlat folytatásával biztosított.

10. táblázat: UP3SO2

Uniós prioritás	3 - A közös halászati politika végrehajtásának előmozdítása		
Egyedi célkitűzés	<i>2 - Támogatás biztosítása monitoringhoz, ellenőrzéshez és a betartatáshoz, ezzel az intézményi kapacitás és a közigazgatás hatékonyságának javítása, az adminisztratív terhek növelése nélkül</i>		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
6 – Ellenőrzött halkereskedelmi pontok száma, évente	80,00000	db	241

Forrás: saját szerkesztés

A NÉBIH tájékoztatása alapján 2019. évben 241 db halértékesítő hely ellenőrzése történt. **A 2023-ra meghatározott eredménymutató elérése a jelenlegi ellenőrzési gyakorlat folytatásával biztosított.**

11. táblázat: UP5SO1

Unió prioritás	5 - A piaci értékesítés és a feldolgozás támogatása		
Egyedi célkitűzés	1 - A halászati és az akvakultúra-termékek piacának jobb szervezése		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
5.1.a - Az első eladások értékének változása a termelői szervezetek esetében	1 056,00000	1.000 EUR	nincs adat
5.1.b - Az első eladások mennyiségének változása a termelői szervezetek esetében	500,00000	tonna	nincs adat
5.1.c - Az első eladások értékének változása a nem termelői szervezetek esetében	6 660,00000	1.000 EUR	nincs adat
5.1.d - Az első eladások mennyiségének változása a nem termelői szervezetek esetében	3 388,00000	tonna	nincs adat
8 - Halfogyasztás növelése	1,00000	kg/fő	1,63
7 - Termelői szervezetek száma	2,00000	db	1
15 – EU-ban piacra vitt termelés forgalmának értéke	26 600,0000	1.000 EUR	nincs adat

Forrás: saját szerkesztés

Az első eladások értékének és mennyiségének változása, valamint az EU-ban piacra vitt termelés forgalmának értéke a rendelkezésre álló információk és monitoring adatok alapján jelenleg nem vizsgálható. **Javasolt a módszertanok kidolgozása, vagy az indikátor törlése az OP-ból.**

8- Halfogyasztás növelése

A MAHOP-ban feltüntetett 1 főre jutó halfogyasztás kiinduló helyzetet ismertető összefüggésmutatója 5,1 kg/fő/év. A 2018. évi 1 főre jutó éves halfogyasztás 6,73 kg, ami alapján a 2023-as cél 167%-osan teljesült. 2019. évi adatok jelen dokumentum elkészültéig nem állnak rendelkezésre. **Javaslat nem került megfogalmazásra.**

7 - Termelői szervezetek száma

Javasolt az eredménymutató 2023-ra vonatkozó célértékének felülvizsgálata az ágazati igények és szükségletek figyelembe vételével.

12. táblázat: UP5SO2

Uniós prioritás	5 - A piaci értékesítés és a feldolgozás támogatása		
Egyedi célkitűzés	2 - A feldolgozó- és a piaci értékesítési ágazatba való beruházás ösztönzése		
Eredménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
9 - Belföldi származású feldolgozott haltermékek mennyisége	1.600,00000	tonna	155,358

Forrás: saját szerkesztés

A felhívás forráskerete 2.849.703.351 Ft, a forrás 79,98 %-a kötelezettségvállalással lefedett. A támogatott projektekben tett indikátorvállalás alapján 857 tonna feldolgozott haltermék várható, a 2019. év végéig elért tény adat 155,38 tonna. A 2023-év végi indikátor teljesülés a jelenlegi kötelezettségvállalás szerint 53,56%. A szabad forrás 20,02%, a célérték eléréséhez szükséges hiányzó indikátorvállalás 46,44%.

A 2023-ra meghatározott célérték elérése a jelenleg rendelkezésre álló szabad forrás ismeretében nem reális, felülvizsgálata, illetve többletforrás biztosítása szükséges.

5.2 A MAHOP-ban meghatározott kapcsolódó intézkedések és teljesítménymutatók

13. táblázat: UP1SO2

Uniós prioritás	1 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú halászat előmozdítása			
Egyedi célkitűzés	2 - A vízi biológiai sokféleség és a vízi ökoszisztémák védelme és helyreállítása			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
01 - 40. cikk (1) bekezdés, b)–g) és i) pont: A tengeri biológiai sokféleség védelme és helyreállítása – hozzájárulás az eredményesebb gazdálkodáshoz vagy védelemhez, statikus vagy mozgó létesítmények építése, telepítése vagy korszerűsítése, a NATURA2000 helyszínekhez és a fokozottan védett területekhez kapcsolódó védelmi és gazdálkodási tervek előkészítése, a védett tengeri területek irányítása, helyreállítása és nyomon követése, beleértve a NATURA2000 területeket is, környezettudatosság, a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák által nyújtott szolgáltatások fenntartását és előmozdítását célzó egyéb cselekvésekben való részvétel (+ 44. cikk (6) bekezdés a) és b) pont)	1.6 - Projektek száma a következő témában: a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása	15,00	db	10

Forrás: saját szerkesztés

A felhíváson 10 db támogatói okirat került kiállításra, további 2 db projekt kiválasztási eljárása folyamatban van. A felhívás lezárásra került, így a maximális támogatott projektszám 12 db, amivel a 2023-ra meghatározott célérték 80%-ban teljesül.

A teljesítménymutató felülvizsgálata, csökkentése javasolt.

14. táblázat: UP2SO1

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása			
Egyedi célkitűzés	1 - A technológiai fejlődés, az innováció és a tudástranszfer megerősítéséhez támogatás nyújtása			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
01 - 47. cikk: Innováció	2.1 - Projektek száma a következő témában: innováció, tanácsadói szolgáltatások	30,00	db	3,00

Forrás: saját szerkesztés

A felhíváson 2019 végéig 3 db kérelem esetében került kiállításra támogatói okirat, összesen 1.168.431.628 Ft támogatási összegre. Kettő támogatási kérelem kiválasztási folyamata 2019. december 31. napjáig nem zárult le. Az aktuális támogatási igény 1.960.711.849 Ft, ami a rendelkezésre álló keret 125,89%-a, az aktuális támogatási igény 5 db projektre vonatkozik. A felhívás lezárására való tekintettel a támogatott maximális projektszám 5 db, amivel a 2023-ra meghatározott célérték 16,66%-ban teljesül.

Javasolt a 2023-ra vonatkozó teljesítménymutató célértékének felülvizsgálata, csökkentése.

15. táblázat: UP2SO2

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása			
Egyedi célkitűzés	2 - Az akvakultúra-ágazati vállalkozások és különösen a kkv-k versenyképességének és életképességének fokozása, beleértve a biztonság és a munkakörülmények javítását			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
01 - 48. cikk (1) bekezdés a)–d), f)–h) pont: Az akvakultúrába való termelő beruházások	2.2 - Projektek száma a következő témában: az akvakultúrába történő termelő beruházások	160,00	db	61,00
02 - 52. cikk: Akvakultúrával foglalkozó új,	2.5 - Projektek száma a következő témában: a humántőke fejlesztése	20,00	db	8,00

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása			
Egyedi célkitűzés	2 - Az akvakultúra-ágazati vállalkozások és különösen a kkv-k versenyképességének és életképességének fokozása, beleértve a biztonság és a munkakörülmények javítását			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
fenntartható gazdálkodók ösztönzése	az akvakultúra-ágazatban általában, valamint az akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók támogatása			

Forrás: saját szerkesztés

2.2 - Projektek száma a következő témában: az akvakultúrába történő termelő beruházások

A felhíváson 61 db támogatói okirat került kiállításra, 2.469.549.995 Ft értékben. Az aktuális támogatási igény 84 db projekt tekintetében 4.068.038.957 Ft, ami a felhívás keretének 69,39%-a. Ezzel a 2023-ra meghatározott célérték 52,5%-ban teljesül.

Egyértelműen megállapítható, hogy a felhívás esetében nem került leigénylésre a rendelkezésre álló keretösszeg és jelentős összegű a még le nem kötött forrás is. A 2023-as célérték elérhető.

2.5 - Projektek száma a következő témában: a humántőke fejlesztése az akvakultúra-ágazatban általában, valamint az akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók támogatása

A felhíváson 2019 végéig 8 db kérelem esetében került kiállításra támogatói okirat, összesen 1.211.033.044 Ft támogatási összegre. További 12 db kérelem kiválasztási eljárási folyamata 2019. év végéig nem zárul le. Az aktuális támogatási igény 3.724.036.625 Ft, összesen 20 db projekt tekintetében. Mindez a felhívás keretösszegének 193,65%-a. **A vállalt projektszám kizárólag a forráskeret emelése esetén teljesíthető. Javasolt a felhívásra forrás átcsoportosítása, vagy a 2023-ra megállapított célérték csökkentése.**

16. táblázat: UP2SO3

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása			
Egyedi célkitűzés	3 - A vízi környezet biológiai sokféleségének védelme és helyreállítása, valamint az akvakultúrával összefüggő ökoszisztémák javítása és az erőforrás-hatékony akvakultúra előmozdítása			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
02 - 48. cikk (1) bekezdés e), i), j) pont: Az akvakultúrába való termelő beruházások – erőforrás-hatékony, a víz- és vegyszerhasználat csökkentése, vízhasználatot csökkentő víz-visszaforgatásos rendszerek	2.2 - Projektek száma a következő témában: az akvakultúrába történő termelő beruházások	40,00	db	1,00

Forrás: saját szerkesztés

Az intézkedésen mindösszesen 1 db projekt részesült támogatásban, a felhívás lezárásra került. Az OP-ban szereplő 2.5 - A víz-visszaforgatásos rendszerű termelés mennyiségének változása indikátor 2023. évre tervezett célértéke nem elérhető.

Javasolt a felülvizsgálata, esetleges törlése.

17. táblázat: UP2SO4

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása			
Egyedi célkitűzés	4 - A magas szintű környezetvédelmet biztosító akvakultúra, az állategészségügy és az állatjólét, valamint a közegészségügy és a közbiztonság előmozdítása			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
01 - 54. cikk: Környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra	2.3 - Projektek száma a következő témában: az akvakultúra környezeti hatásainak korlátozása (környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerek, ökológiai akvakultúrához kapcsolódó környezetvédelmi szolgáltatások)	90,00	db	78,00

Forrás: saját szerkesztés

A felhívásokon 78 db projekt részesült támogatásban. Az IH tájékoztatása alapján 2019. december 31. napján 1 db további projekt áll kifogáskezelési eljárás alatt. A felhívás lezárásra került, további projekt nem részesülhet támogatásban.

A 2023-ra meghatározott célérték 86,66%-ban teljesült.

18. táblázat: UP3SO1

Unió prioritás	3 - A közös halászati politika végrehajtásának előmozdítása			
Egyedi célkitűzés	<i>1 - A tudományos ismeretek fejlesztése és rendelkezésre bocsátása, valamint az adatok gyűjtésének és kezelésének fejlesztése</i>			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
01 - 77. cikk: Adatgyűjtés	3.2 - Projektek száma a következő témában: az adatok gyűjtésének, kezelésének és felhasználásának elősegítése	2,00	db	2,00

Forrás: saját szerkesztés

A 3. uniós prioritás 1. egyedi célkitűzése teljesül.

19. táblázat: UP3SO2

Unió prioritás	3 - A közös halászati politika végrehajtásának előmozdítása			
Egyedi célkitűzés	<i>2 - Támogatás biztosítása monitoringhoz, ellenőrzéshez és a betartatáshoz, ezzel az intézményi kapacitás és a közigazgatás hatékonyságának javítása, az adminisztratív terhek növelése nélkül</i>			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
01 - 76. cikk: Ellenőrzés és végrehajtás	3.1 - Projektek száma a következő témában: az uniós ellenőrzési, felügyeleti és végrehajtási rendszer megvalósítása	1,00	db	1,00

Forrás: saját szerkesztés

A 3. uniós prioritás 2. egyedi célkitűzése teljesül.

20. táblázat: UP5SO1

Unió prioritás	5 - A piaci értékesítés és a feldolgozás támogatása			
<i>Egyedi célkitűzés</i>	<i>1 - A halászati és az akvakultúra-termékek piacának jobb szervezése</i>			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
03 - 68. cikk: Értékesítési intézkedések	5.2 - Projektek száma a következő témában: a piaci intézkedések és tárolási támogatás	10,00	db	3,00

Forrás: saját szerkesztés

Az 5.3.1 és 5.3.2 intézkedések a termeléshez és a feldolgozáshoz kapcsolódó valamennyi intézkedésre hatással vannak, ezzel hozzájárulnak a halfogyasztás növekedéséhez. 2019. december 31. napjáig a fenti intézkedéseken összesen 3 db projekt részesült támogatásban. A 3 db támogatói okirattal / támogatási szerződéssel rendelkező projekt összes támogatási összege 974.607.024 Ft, ami a két felhívás keretösszegének 91,93 %-a. További, hasonló támogatási összegű projektek megvalósítása esetén a 2023-ra vállalt 10 db projektszám célértéke nem elérhető. **Javasolt az OP következő módosítása során mindezt figyelembe venni, és a 2023-as célértékeket lecsökkenteni.**

21. táblázat: UP5SO2

Unió prioritás	5 - A piaci értékesítés és a feldolgozás támogatása			
<i>Egyedi célkitűzés</i>	<i>2 - A feldolgozó- és a piaci értékesítési ágazatba való beruházás ösztönzése</i>			
ETHA-intézkedés	Teljesítménymutató	2023-ra vonatkozó célérték	Mértékegység	2019. évi tény érték
01 - 69. cikk: A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozása	5.3 - Projektek száma a következő témában: feldolgozás	40,00	db	13,00

Forrás: saját szerkesztés

A 13db támogatói okirattal rendelkező projekt összes támogatási összege 2.279.218.970 Ft, ami a felhívás keretösszegének 79,98%-a. További, hasonló támogatási összegű projektek megvalósítása esetén a 2023-ra vállalt 40 db projektszám célértéke nem elérhető.

Javasolt az OP következő módosítása során mindezt figyelembe venni, és a 2023-as célértékeket lecsökkenteni, vagy többletforrást biztosítani a felhívásra.

5.3 A MAHOP-ban meghatározott eredményességmérési keret 2023-ra vonatkozó célértékeinek teljesülése

22. táblázat: UP1

Uniós prioritás	1 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú halászat előmozdítása		
Mutató és mértékegység, adott esetben	2018-ra vonatkozó mérőszám	2019. évi tény érték	2023-ra vonatkozó célértékek
Pénzügyi mutató (EUR)	1.000.000,00	946.821,4929	2.271.373,00
1.6 - Projektek száma a következő témában: a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása (db)	10,00	10,00	15,00

Forrás: saját szerkesztés

Az 1. uniós prioritásra meghatározott pénzügyi mutató 2023-ra vonatkozó célérték elérése a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján reális. Az 1. uniós prioritásra meghatározott teljesítménymutató 2023-ra vonatkozó célértéke 15 db projekt. A felhíváson 10 db támogatói okirat került kiállításra, további 2 db projekt kiválasztási eljárása folyamatban van. A felhívás lezárásra került, így a maximális támogatott projektszám 12 db, amivel a 2023-ra meghatározott célérték 80%-ban teljesül.

23. táblázat: UP2

Uniós prioritás	2 - A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása		
Mutató és mértékegység, adott esetben	2018-ra vonatkozó mérőszám	2019. évi tény érték	2023-ra vonatkozó célértékek
Pénzügyi mutató (EUR)	3.000.000,00	6.815.574,909	32.946.045,00
2.2 - Projektek száma a következő témában: az akvakultúrába történő termelő beruházások (db)	25,00	61,00	160,00

Forrás: saját szerkesztés

A 61 db támogatói okirattal rendelkező projekt összes támogatási összege 2.469.549.995 Ft. Egyértelműen megállapítható, hogy a felhívás esetében nem került leigénylésre a rendelkezésre álló keretösszeg és jelentős összegű a még le nem kötött forrás is.

A 2023-as célérték mind a pénzügyi mutató, mind a teljesítménymutató esetében elérhető.

24. táblázat: UP3

Uniósi prioritás	3 - A közös halászati politika végrehajtásának előmozdítása		
Mutató és mértékegység, adott esetben	2018-ra vonatkozó mérföldkő	2019. évi tény érték	2023-ra vonatkozó célértékek
Pénzügyi mutató (EUR)	500.000,00	2.053.604,098	2.966.895,00
3.2 - Projektek száma a következő témában: az adatok gyűjtésének, kezelésének és felhasználásának elősegítése (db)	1,00	2,00	2,00

Forrás: saját szerkesztés

A 2023-as célérték mind a pénzügyi mutató, mind a teljesítménymutató esetében elérhető.

25. táblázat: UP5

Uniósi prioritás	5 - A piaci értékesítés és a feldolgozás támogatása		
Mutató és mértékegység, adott esetben	2018-ra vonatkozó mérföldkő	2019. évi tény érték	2023-ra vonatkozó célértékek
Pénzügyi mutató (EUR)	2.000.000,00	3.796.159,56	12.261.334,00
5.3 - Projektek száma a következő témában: feldolgozás (db)	10,00	13,00	40,00

Forrás: saját szerkesztés

A pénzügyi mutató 2019. tény értéke a 2023. évi érték 30,96%-a. A 3. uniós prioritásra meghatározott pénzügyi mutató 2023-ra vonatkozó célérték elérése a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján reális. A 13 db támogatói okirattal rendelkező projekt összes támogatási összege 2.279.218.970 Ft, ami a felhívás keretösszegének 79,98%-a. További, hasonló támogatási összegű projektek megvalósítása esetén a 2023-ra vállalt 40 db projektszám célértéke nem elérhető.

Javasolt az OP következő módosítása során mindezt figyelembe venni, és a 2023-as célértékeket lecsökkenteni, vagy többletforrást biztosítani az intézkedésre.

6. A MAHOP intézményrendszere

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174. cikke alapján az Unió törekszik a **gazdasági, társadalmi és területi kohézió** erősítése érdekében a **különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek** és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók vagy szigetek lemaradásának **csökkentésére**, és kiemelt figyelmet kell fordítani a vidéki térségekre, az ipari átalakulás által érintett térségekre és a súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókra.

Az 1303/2013/EU rendelet (2) preambulumbekzdése alapján a koordináció javítása és a kohéziós politika keretében támogatást nyújtó alapok – többek között az ETHA keretében megosztott irányítás szerint finanszírozott intézkedések – működésének összehangolása érdekében közös rendelkezéseket kell megállapítani ezekre az alapokra, az ESB-alapokra vonatkozóan. Az 1303/2013/EU rendelet határozza meg az ESB-alapokra alkalmazandó közös rendelkezéseket, melynek 4. cikke alapján általános elvként fogalmazódik meg, hogy **az ESB-alapok** a nemzeti, regionális és helyi támogatásokat kiegészítő többéves programokon keresztül, az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégia, valamint a Szerződéseken alapuló célkitűzései – beleértve a **gazdasági, társadalmi és területi kohézió** – szerinti, alapspecifikus küldetések végrehajtása érdekében **nyújtanak támogatást**. Általános elv továbbá az is, hogy **a tagállamok és az általuk erre a célra kijelölt szervezetek felelőssége a programok elkészítése és végrehajtása, valamint feladataik elvégzése**, e rendelettel és az alapspecifikus szabályokkal összhangban. A hatóságok kijelöléséről az 1303/2013/EU rendelet 123. cikke szerint valamennyi tagállam minden egyes OP esetében gondoskodik.

Az intézményrendszer bemutatása

Közösségi szinten az 1303/2013/EU hazai vonatkozásban – a közösségi jogszabályt alapul véve – a 272/2014. Korm. rendelet határozza meg a fejlesztéspolitikai intézményrendszer szereplőinek feladatkörét. Magyarországon valamennyi OP esetében a **hazai fejlesztéspolitikai intézményrendszer** biztosítja az intézkedések szabályszerű végrehajtását, az uniós források Bizottságtól történő lehívását és a forrásokkal való elszámolást. Ide tartozik a koordináló szervezet, az irányító hatóság, az igazoló hatóság, illetve az audit hatóság.

Koordináló szervezet

Az 1303/2013/EU rendelet 123. cikk (8) bekezdése alapján a **koordináló szervezet** feladata a Bizottsággal való kapcsolattartás és a Bizottság tájékoztatása, az egyéb érintett kijelölt szervezetek tevékenységének koordinálása, valamint az alkalmazandó jog összehangolt alkalmazásának előmozdítása.

A fejlesztéspolitikai intézményrendszer központi szereplője a Kormány és az irányító hatóságok között elhelyezkedő koordináló szervezet, amely a Kormány fejlesztéspolitikai döntéseit készíti elő, továbbá valamennyi, a minisztériumok alá rendelt, európai uniós forrásokból megvalósuló OP összhangját biztosítja.

Feladatait részletesen a 272/2014. Korm. rendelet 8-14. §-a tartalmazza. A kijelölt koordináló szervezet az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által vezetett minisztérium. A koordináló szervezet látja el az OP-k végrehajtásának koordinációs feladatait, biztosítja a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó joganyag egységes alkalmazását és az irányító hatóságok egységes végrehajtási tevékenységét.

A koordináló szervezet feladatkörét 2018. május 22-éig a Miniszterelnökség, ezt követően pedig az Innovációs és Technológiai Minisztérium (a továbbiakban: ITM) látja el.

A Magyar Horgászati Operatív Program (2014-2020) irányítási és kontrollrendszerének leírása (5. számú módosítás, 2019. november 15.; a továbbiakban: MAHOP Rendszerleírás) 2.2.3.6 alfejezete alapján a koordináló szervezet feladatait érintő változás, hogy a korábbiaktól eltérően nem a koordináló szervezet látja el a közbeszerzések szabályosságának ellenőrzését, ezt a feladatot a Miniszterelnökség végzi.

Irányító Hatóság

Az 1303/2013/EU rendelet 125. cikke alapján az IH felelős az OP-nak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történő végrehajtásáért. Az IH legfőbb feladata az OP irányítása, a műveletek kiválasztása, a program pénzügyi irányítása és kontrollja, valamint a hitelesítés, vagyis a folyamatba épített – dokumentum alapú és helyszíni – ellenőrzések elvégzése.

Az IH 2018. május 22. napjával a Miniszterelnökségtől átkerült az Agrárminisztérium irányítása alá, és a Vidékfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság látja el az irányító hatósági feladatokat.

Feladatait részletesen a 272/2014. Korm. rendelet 20-21. és 24. §-ai tartalmazza. Az Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzata, az *Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról* szóló 10/2019. (XII. 30.) AM utasítás (a továbbiakban: Szervezeti és Működési Szabályzat) alapján az irányító hatóság fejlesztéspolitikai, kodifikációs, koordinációs feladatokat, európai uniós és nemzetközi feladatokat, illetve funkcionális feladatokat végez.

Az IH vezetője a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat alapján a vidékfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár. Az IH vezetőjének munkáját az Irányító Hatósági Főosztály alatt működő Halászati Alapok Osztály segíti.

Az IH feladatai egy részét **közreműködő szervezetre, a Magyar Államkincstárra ruházta át**, a 2017. május 9. napján, **a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Irányító Hatósága és a Magyar Államkincstár, mint Közreműködő Szervezet között megkötött Közreműködő Szervezeti Megállapodás** (a továbbiakban: Közreműködő Szervezeti Megállapodás) **szerint**. A Közreműködő Szervezeti Megállapodásban elkülönítésre kerültek az IH és a Közreműködő Szervezet feladatai. Az IH főbb feladatai a felhívások előkészítése, a támogatási jogviszonyt keletkeztető döntések meghozatala standard és kiemelt eljárásrendben, kommunikáció a támogatást igénylők, kedvezményezettek felé, a szükséges adatszolgáltatás a Közreműködő Szervezet részére, adatszolgáltatás a Bizottság felé, továbbá a Közreműködő Szervezetre delegált feladatok ellenőrzése.

A MAHOP Rendszerleírás 2.2 fejezete alapján az IH feladatait az Irányító Hatósági Főosztály Halászati Alapok Osztály 6 fővel, az Irányító Hatósági Főosztály Monitoring Osztály 1 fővel, továbbá a Forrásgazdálkodási Főosztály 11 fővel végzi.

Közreműködő Szervezet

Az 1303/2013/EU rendelet 123. cikk (6) bekezdése alapján a tagállam egy vagy több közreműködő szervezetet jelölhet ki abból a célból, hogy az IH vagy az igazoló hatóság bizonyos feladatait annak felelősségére végezze. Az IH vagy az igazoló hatóság és a közreműködő szervezetek közötti feladatmegosztásra vonatkozó szabályokat írásban kell rögzíteni.

A MAHOP Közreműködő Szervezetének főbb feladatai a támogatási kérelmek jogosultsági ellenőrzése, előzetes helyszíni szemle lefolytatása, standard eljárásrendben a támogatói okirat összeállítása, standard és kiemelt eljárásrendben az előleg és a kifizetési igénylések dokumentum alapú ellenőrzése, helyszíni ellenőrzés, a támogatási előlegek és a támogatások kifizetése, követeléskezelési, kifogáskezelési feladatok elvégzése, a projektek zárásával kapcsolatos és a fenntartási időszak alatt elvégzendő feladatok végzése standard és kiemelt eljárásrendben, illetve rendszeres adatszolgáltatás az IH felé.

Az IH Felügyeleti Szabályzattal rendelkezik az IH által a Közreműködő Szervezetre hivatalosan átruházott feladatok végrehajtásának ellenőrzésére vonatkozóan. Az IH 2019. január 30-án végzett felügyeleti ellenőrzést a Közreműködő Szervezet feladatellátását illetően. Az ellenőrzésről készített feljegyzés alapján megállapítható, hogy a Közreműködő Szervezet a megállapodásban szereplő feladatokat pontosan és szabályszerűen elvégezte, a megfelelő adatokat a monitoring és információs rendszerben rögzítette.

A MAHOP Rendszerleírás 2.2 fejezete alapján a MAHOP Közreműködő Szervezet feladatait a Magyar Államkincstár Feldolgozóipari és Halászati Beruházások Osztálya 5 fővel, a Pénzügyi Engedélyezési Osztály 1 fővel, a Helyszíni Ellenőrzési Főosztály 6 fővel, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Támogatások Pénzügyi Főosztálya 12 fővel, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Szakigazgatási Főosztály 6 fővel, a Horizontális Ügyekért Felelős Főosztály 3 fővel, a Kifizető Ügynökségi EU Koordinációs Főosztály 2 fővel, a Belső Kontrollok Főosztálya 2 fővel végzi.

Monitoring Bizottság

Az 1303/2013/EU rendelet 47. cikke alapján az OP elfogadásáról szóló határozatról megküldött értesítést követő három hónapon belül a tagállam a program végrehajtását monitoring alá vonó bizottságot, ún. monitoring bizottságot hoz létre. A monitoring bizottság évente legalább egyszer ülésezik. A rendelet 49. és 56. cikkei alapján a bizottság felülvizsgálja az OP végrehajtását és a célkitűzései elérésének előrehaladását, továbbá észrevételeket tehet az IH számára a program végrehajtása és értékelése tekintetében. A monitoring bizottság a partnerségre épít, bevonva a végrehajtásba az érintett tagállami hatóságokat, az illetékes regionális és helyi hatóságokat, gazdasági és szociális partnereket, továbbá a civil társadalmat képviselő érintett szervezeteket.

A MAHOP Monitoring Bizottság feladatait a MAHOP Monitoring Bizottság ügyrendje határozza meg. Az ügyrend az 1303/2013/EU rendeletben rögzített feladatokat tartalmazza.

A Monitoring Bizottság titkársági feladatait az IH végzi.

A Monitoring Bizottság 2019. évben két alkalommal ülésezett:

- 2019. május 16., Budapest
- 2019. november 7., Rétimajor

Audit Hatóság

Az 1303/2013/EU rendelet 127. cikke szerint az audit hatóság elvégzi az OP irányítási és kontrollrendszere megfelelő működésének és a műveletek egy megfelelő mintájának auditjait, elkészíti az auditvéleményt és az auditok során tett fő megállapításokat tartalmazó kontrolljelentést.

A 272/2014. Korm. rendelet 16. §-a alapján az audit hatóság folytatja le az 1303/2013/EU rendeletnek megfelelően a kijelölési kritériumok teljesülésének értékelését, elkészíti az audit stratégiát, elvégzi a rendszerellenőrzéseket, a projektek mintavételes ellenőrzését, illetve az éves elszámolások vizsgálatát. Az audit hatóság tevékenysége során funkcionális függetlenséggel rendelkezik. Az audit hatóság feladatait az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság látja el.

Igazoló Hatóság

Az 1303/2013/EU rendelet 126. cikke alapján az igazoló hatóság felelősségi körébe tartozik a kifizetési kérelmek elkészítése, azok megbízhatóságának igazolása és benyújtása a Bizottságnak, valamint a beszámolók teljességének, pontosságának, hitelességének és jogszerűségének igazolása.

A 272/2014. Korm. rendelet 17. §-a szerint az igazoló hatóság feladatai a költségnyilatkozatok számszaki pontosságának és megbízhatóságának igazolása, az átutalás igénylési dokumentáció összeállítása, annak benyújtása a Bizottság részére, a költségek megfelelőségének ellenőrzése érdekében tényfeltáró vizsgálatok végzése, az adminisztratív hibák és szabálytalanságok következtében szükségessé váló pénzügyi korrekciók végrehajtása, az éves beszámoló összeállítása, a beszámolók teljességének, pontosságának, hitelességének és megfelelőségének igazolása.

Az igazoló hatóság feladatait a Magyar Államkincstár végzi. A Magyar Államkincstár szervezetén belül az igazoló hatósági feladatokat az EU Támogatások Elszámolási Főosztály, illetve az EU Támogatások Szabályossági Főosztály látja el. Az igazoló hatóság belső ellenőrzését a Magyar Államkincstár Ellenőrzési Igazgatósága folytatja le.

Külső szervek által elvégzett ellenőrzések 2019-ben

Audit Hatóság által 2019. évben elvégzett auditok

A 2019. évi rendszerellenőrzés célja, megállapításai, következtetései

Az Audit Hatóság által 2019. évben végzett **rendszerellenőrzés** tárgya a 272/2014. Korm. rendelet 16. és 16/A. §-ok alapján a MAHOP 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 127. cikk (1) bekezdés szerinti, 2019. évi rendszerellenőrzése, különös tekintettel a feladatkörök megfelelő szétválasztására (1. főkövetelmény), a megfelelő irányítási ellenőrzésekre (4. főkövetelmény), valamint az arányos csalás elleni intézkedések hatékony végrehajtására (7. főkövetelmény). A vizsgálat részét képezte az irányítási és kontrollrendszer változásainak értékelése, valamint a korábbi rendszervizsgálatok nyitott megállapításainak nyomon követése.

Az Audit Hatóság a 2019. évi rendszerellenőrzés megállapításait 2019 novemberében adta ki az EUTAF-VIII/00027/009/2019. iktatószámú ellenőrzési jelentésében. Az ellenőrzés a 2018. július 1-jétől 2019. június 30-ig tartó számviteli év időszakára terjedt ki.

Az ellenőrzés célja volt annak megállapítása, hogy a MAHOP irányítási és kontrollrendszerének változásai és működése megfelelnek-e a jogszabályoknak, belső szabályzatoknak, továbbá az intézményrendszer folyamatai biztosítják-e a támogatások jogszerű, szabályszerű és a támogatási célnak megfelelő felhasználását. A vizsgálat ezen felül kiterjedt a korábbi rendszerellenőrzési javaslatok alapján megtett intézkedések utóellenőrzésére.

Az Audit Hatóság vizsgálata során figyelembe vette a Bizottság által kiadott módszertani iránymutatást (Iránymutatás a Bizottság és a tagállamok részére a tagállamokban működő irányítási és kontrollrendszerek értékelésének közös módszertanáról, Európai Strukturális és Beruházási Alapok, EGESIF_14-0010-final, 2014.12.18). Ennek célja, hogy megállapítsa azokat az alkalmazandó kulcsfontosságú követelményeket, avagy főkövetelményeket, amelyek az Európai Strukturális és Beruházási Alapok programjaihoz létrehozott irányítási és kontrollrendszerek működésének értékeléséhez szükségesek.

Intézkedést igénylő megállapítások:

- A közbeszerzési feladatok ellátásának kiszervezése nem felel meg a 272/2014. Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés rendelkezéseinek.
- A Közreműködő Szervezet engedélyezési feladatellátásának tekintetében a szükséges mennyiségű és minőségű humán erőforrás-kapacitás nem áll rendelkezésre.
- Szükséges az IH és a Közreműködő Szervezet kollégáinak beosztási okiratainak kiegészítése az ellátandó feladatokkal.
- A 2018. év vonatkozásában nem készült el a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdés c) pont szerinti éves beszámoló.
- A helyszíni ellenőrzések a kockázatelemzési módszertanban megfogalmazott kockázatokon alapulnak, azonban azok nem biztosítják a megfelelő lefedettséget, tekintettel a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 1. melléklet 310.6. pontjában foglaltakra.
- A helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv az indikátorok illetve a mérföldkövek teljesülésének, valamint a környezeti fenntarthatósági vállalások betartásának vizsgálatára vonatkozóan nem tartalmaz kérdést.

- Az Audit Hatóság a vizsgálat során több projekt esetében ellentmondást állapított meg a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv tájékoztatási követelmények teljesítésére rögzített válasza, valamint a kapcsolódó szakmai beszámoló tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek megvalósításának és dokumentálásának megtörténtét ellenőrző válasza között.
- Az IH 2018. és 2019. évek vonatkozásában nem végzett csaláskockázattal kapcsolatos önértékelést.
- Az IH szabálytalanságfelelős feladatai munkajogi szempontból nem kellően szabályozottak, tekintettel arra, hogy beosztási okirata a szabálytalanságkezeléssel és csalás gyanúval kapcsolatos feladatait nem tartalmazza.

A 2018-2019-es számviteli év ellenőrzése

Az Audit Hatóság által végzett, a 272/2014. Korm. rendelet 189. § alapján, valamint az *Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról* szóló 210/2010 (VI.30.) Korm. rendelet 3A. §-a alapján **10 db kiválasztott projekt mintavételes ellenőrzését** végezte.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy az ellenőrzés tárgyát képező kifizetési igénylés(ek) keretében felmerült, a 2018. július 1. és a 2019. július 25. közötti időszakban a Bizottság felé elszámolásra benyújtott költségek szabályszerűek voltak-e, továbbá a projekt végrehajtása megfelelt-e a vonatkozó jogszabályokban, belső eljárásrendekben és a támogatási szerződésben előírtaknak, illetve az ellenőrzési nyomvonalnak.

Az Audit Hatóság által végzett ellenőrzések 2020. január 8. napjával lezárultak. Az IH tájékoztatása alapján a vizsgált projektek tekintetében egyetlen esetben sem került sor pénzügyi korrekciót tartalmazó megállapítás megfogalmazására.

Az Igazoló Hatóság által elvégzett tényfeltáró vizsgálatok célja, megállapításai, következtetései

Az Igazoló Hatóság 2019. évben négy alkalommal végzett **tényfeltáró vizsgálatot a 272/2014.** Korm. rendelet 141. § (4) bekezdése alapján a költségigazolás alátámasztása érdekében. Az elvégzett tényfeltáró vizsgálat típusa három esetben mintavételes ellenőrzés, egy esetben tematikus ellenőrzés (hitelesítési jelentések felülvizsgálata, szabálytalansági és követeléskezelés

eljárások vizsgálata) volt. A vizsgált időszak a 2018. július 1-jétől 2019. június 30-ig tartó számviteli év III- és IV. negyedéve, valamint a 2019. július 1-jétől 2020. június 30-ig tartó számviteli év I- és II. negyedéve volt.

A vizsgálat célja a Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszer Európai Unió Programok Rendszerében (EUPR) **rögzített adatok valóságának és pontosságának, valamint az alátámasztó dokumentumok rendelkezésre állásának megállapítása.** A tényfeltáró vizsgálat az elszámoló bizonylatokhoz, előlegekhez kapcsolódóan a dokumentum alapú és a monitoring és információs rendszerben rögzített adatok egyezőségének, valamint az adatbevitel és feldolgozás szabályszerűségének, továbbá a kapcsolódó dokumentumok EUPR-ben való elérhetőségének ellenőrzését végezte.

A tényfeltáró vizsgálatok megállapításait illetően **az IH a Közreműködő Szervezet közreműködésével minden esetben intézkedési tervet fogalmazott meg az Igazoló Hatóság által megfogalmazott javaslatok figyelembevételével.**

A Bizottság által elvégzett audit vizsgálatok célja, megállapításai, következtetései

A Bizottság Tengerügyi és Halászati Főigazgatósága 2019. október 7-én tájékoztatta a tagállamot a 2014-2020-as időszakra vonatkozó **Tematikus ellenőrzések** megindításáról. Az ellenőrző látogatásra 2019. november 18-22. között került sor. A vizsgálat tárgya az irányítási és kontrollrendszerek működésének az 1303/2013/EU rendelet 72-74., 122-126. és 140. cikke, továbbá az 508/2014/EU rendelet 97. cikke szerinti ellenőrzése, **az eredményes és arányos csalásellenes intézkedések végrehajtásának rendszerellenőrzése.**

Az ellenőrzésre a „Tematikus ellenőrzések - A hatékony és arányos csalásellenes intézkedések végrehajtásának rendszerellenőrzése” című vizsgálattervezési feljegyzés alapján került sor.

A tematikus ellenőrzések általános célja a kiadások jogszerűségével és szabályszerűségével kapcsolatos fennmaradó kockázatok és/vagy más vizsgálatok által nem érintett egyedi kockázati területek és horizontális témák kezelése.

Az ellenőrzés fő célja megalapozott bizonyosság szerzése arról, hogy az irányítási és kontrollrendszerek hatékonyan működnek az eredményes és arányos csalásellenes intézkedések végrehajtását illetően. Az ellenőrzés elsősorban az irányítási és kontrollrendszerek értékelésének

közös módszertanára vonatkozó bizottsági iránymutatásban (EGESIF 14 0010) meghatározott 7. kulcskövetelményre, nevezetesen az arányos csalásellenes intézkedések eredményes végrehajtására irányult. Az ellenőrzés során vizsgálták a csalás kockázatok értékelését és a megtett megelőző intézkedéseket, valamint azt, hogy a csalás elleni intézkedések a csalás elleni ciklus négy fő eleme (megelőzés, felderítés, kiigazítás és eljárás alá vonás/bíróság elé állítás) köré csoportosulnak-e.

Az IH tájékoztatása alapján megállapítások nem kerültek megfogalmazásra, azonban, az alábbi megjegyzést fogalmazták meg:

„A magyar ETHA operatív program csalás elleni stratégiájának 4.6. szakasza értelmében a csaláskockázat-értékelési munkacsoport évente ülésezik. A csaláskockázat-értékelési munkacsoportja ennek ellenére csak két alkalommal, 2017. június 21-én és 2019. november 6-an ülésezett. A két találkozó eredményeként a csaláskockázat-értékelést 2017. július 5-én és 2019. november 14-én felülvizsgálták, 2018-ban azonban nem. Az irányító hatóságnak azt tanácsoljuk, hogy a munkacsoporti ülések gyakoriságát hangolja össze a nemzeti eljárásaikban meghatározott követelményekkel.”

Az ellenőrzés következtetései:

Az irányítási és kontrollrendszer ellenőrzött része az **1. kategóriába sorolható: „Jól működik. Semmilyen vagy csak kisebb javításra van szükség”**

Ellenőrzési vélemény:

Az auditorok ésszerű bizonyosságot szereztek az irányítási és ellenőrzési rendszerekről a KR 7 vonatkozásában az IH és a közreműködő szervezet tekintetében.

7. Az intézményrendszer értékelése

Értékelési fókussterület indokolása

A fejlesztéspolitikai intézményrendszer szabályozottsága és hatékonysága alapozza meg a támogatási kérelmek elbírálását, a támogatások kifizetését és a projektek végrehajtását. A rendszer működtetése folyamatos ellenőrzést és visszacsatolást igényel, amelynek értékelése minden fókussterület esetében fontos. Mivel a kialakított rendszer valamennyi fókussterület számára közös, ennek értékelését külön, általános jelleggel, a fókussterületektől függetlenül kell elvégezni. **Értékelés típusa: intézményi értékelés**

Értékelési módszerek

Az intézményrendszer értékelése az alábbi módszerek kombinációjával történik:

- minőségi vizsgálatok: fókuszcsoportok, szakértői panelek, mélyinterjúk az IH-val, a támogatási intézményrendszer intézményeivel, a Monitoring Bizottság tagjaival, a kedvezményezettekkel stb.;
- a többi fókussterület értékelése során gyűjtött primer és szekunder adatok eredményességi elemzése;
- költség-haszon elemzések a támogatásfelhasználás gazdaságosságának és hatékonyságának vizsgálatára.

Adatforrások

- Az IH-tól, a Monitoring Bizottságtól és a támogatási intézményrendszer más szereplőitől gyűjtött információ a MAHOP végrehajtására vonatkozóan, beleértve az éves végrehajtási jelentésekben és más releváns dokumentumokban foglalt információkat.
- A kedvezményezettekkel folytatott mélyinterjúk során szerzett információk.
- A minőségi és mennyiségi vizsgálatok során kapott primer és szekunder adatok.

A Módszertanban meghatározott, az intézményrendszer működési mechanizmusait feltáró kérdések:

1. Megfelelően elősegíti-e az intézményrendszer és az alkalmazott eljárások a MAHOP-ban megfogalmazott célkitűzések elérését?

A fejlesztéspolitikai intézményrendszer a MAHOP végrehajtásában meghatározó szereplője, az IH, a közreműködő szervezet, az audit hatóság és az igazoló hatóság rendelkezésre áll a támogatási kérelmek fogadására, feldolgozására, a támogatások kifizetésére, illetve a projektek végrehajtásának ellenőrzésére.

Az elektronikus ügyintézés lehetővé tevő Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszer [(FAIR) – Európai Uniós Programok Rendszere (EUPR) és Elektronikus Pályázó Tájékoztató és Kommunikációs rendszer (EPTK)] az adminisztratív terhek csökkentése és az odaítélt támogatások gyors kifizetése érdekében került kifejlesztésre. A támogatói és a pályázói oldal elektronikusan megfelelő módon összekötésre került, így a kétirányú kommunikáció segíti az adminisztratív ügyek intézését. Az IH számos esetben kért adatjavítást, hibajavítást az adminisztratív folyamatok gördülékeny végrehajtása érdekében. A monitoring és információs rendszer egyes moduljai (pl. követeléskezelés) viszont még mindig fejlesztés alatt állnak, ami az OP előrehaladásával egyre inkább szükségessé válik.

A támogatási kérelmek elbírálását illetően előnyös a felhívások folyamatos nyitva tartása és a szakaszos elbírálás intézménye. Ez a támogatást igénylőt a támogatási kérelem adott szakaszban történő mihamarabbi benyújtására sarkallja, a hatóság pedig egy időpontban kezdheti el a szakaszban beérkező pályázatok elbírálását. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a szakaszos elbírálás kezdete nem jelenti automatikusan valamennyi, egy szakaszban beérkezett támogatási kérelem esetén a döntések egyidejű meghozatalát, ugyanis a döntés elbírálás folyamatában jelentős különbségek adódhatnak.

A monitoring és információs rendszer alkalmazása valamennyi eljárás során, a támogatás igénylési, elbírálási, kifizetési és ellenőrzési eljárások, folyamatok lépésről lépésre rögzítésre kerültek a 272/2014. Korm. rendeletben. A rendelkezések az 1303/2013/EU rendelet előírásait veszik figyelembe, ezzel meghatározzák, kötelezik a hatóságok feladatainak ellátását. Az OP összeállítása során mind a potenciális kedvezményezettek, mind a hatóságok részéről

megfogalmazódott az adminisztratív terhek csökkentésének igénye, de ez az igény a gyakorlatban – a Bizottság által felülvizsgált, jóváhagyott kiválasztási kritériumok összeállításával, a támogatási kérelmek állami projektértékelők segítségével történő tartalmi értékelésével, egységes monitoring és információs rendszer alkalmazásával – az egyszerűsítés célkitűzésével csak megnehezítette a végrehajtást.

A MAHOP-ban megfogalmazott célkitűzések elérését segíti az uniós források lehívására vonatkozó n+3 szabály, ami a programozási időszak valamennyi évében jelentős nyomást helyez az IH-ra, az adott évre vonatkozó pénzügyi keret kifizetési kötelezettségével.

2. Vannak-e a MAHOP végrehajtását és hatékonyságát negatívan befolyásoló intézményi vagy eljárási tényezők?

Az 508/2014/EU rendelet késői elfogadása valamennyi tagállam OP-jának végrehajtásában késedelmet okozott. Az 508/2014/EU rendelet 2014. május 15-étől hatályos, a MAHOP pedig 2015. december 7-én került a Bizottság által elfogadásra. A végrehajtás eljárásrendje bonyolult a halászati szektor számára, a rendelkezések nem tükrözik az egyszerű szabályozást, adminisztratív terhek nehezítik az uniós források lehívását.

A támogatási kérelmek elbírálása a kezdeti nehézségeken túl még mindig hosszadalmas folyamat, akár 1 évig is elhúzódhat a számos ellenőrzési, jóváhagyási és visszacsatolási pont alkalmazása következtében.

Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság a 2019. évi rendszerellenőrzés során megállapította, hogy a Közreműködő Szervezet engedélyezési feladatellátásának tekintetében a szükséges mennyiségű és minőségű humán erőforrás-kapacitás nem áll rendelkezésre.

Megállapítható, hogy a kezdeti lemaradás behozhatatlan késedelmet jelent. Az OP végrehajtására rendelkezésre álló 8 évből 4 eltelt. A kötelezettségvállalás állománya a program félidején 10.974.708.917 Ft, ami 16.235.202.497 Ft-os kerethez képest 67,59%-os arányt mutat.

A kifizetések azonban jelentős elmaradást mutatnak:

Támogatási előlegként 3.638.550.282 Ft került kifizetésre, ami a program keretének 22,41%, a kötelezettségvállalásnak pedig 33,15%-a. Tényleges elszámolás 4.633.496.474 Ft értékben történt, ami a kötelezettségvállalás 42,21%-a, a teljes keret 28,53%-a.

3. Mennyire kidolgozottak, átláthatók, egyszerűek és ügyfélbarátak a támogatások igényléséhez kapcsolódó eljárások?

A projekt kiválasztás szabályrendszeréről a 272/2014. Korm. rendelet rendelkezik. Ezeket a szabályokat követi le a FAIR-EPTK rendszer. Az IH határozza meg a felület paraméterezését, a rögzítendő adatok és a szükséges csatolandó dokumentumok körét.

A támogatást igénylők részére FAIR-EPTK rendszerben rendelkezésre áll a támogatási kérelmek beadását segítő, a felületet bemutató felhasználói kézikönyvek. Ezeket a rendszer fejlesztője folyamatosan frissíti, aktualizálja.

A hazai halászati és akvakultúra ágazatban működő vállalkozások jellemző mérete a mikro- és kisvállalkozás. Ebben a vállalati körben önállóan nem egyszerű a támogatások igénylése, hátránnyal indulnak az informatikai ismereteket nélkülöző vállalkozók.

2019-ben az IH több szakmai rendezvényen is adott tájékoztatást és gyakorlati útmutatást a támogatási kérelmek tipikus hiányosságairól, hibáiról, főbb tudnivalókról az ágazat képviselői, a szakmai érdekképviseletek képviselői, valamint pályázati írók részvételével.

Emellett az IH gondoskodik a projektek megvalósítását támogató közvetlen és hozzáférhető kapcsolattartási lehetőségek biztosításáról és specializált ügyfélszolgálati rendszerek működtetéséről. Az ügyfél-tájékoztatási rendszer a fejlesztéspolitikai intézményrendszer programjaira kiterjedően nyújt tájékoztatást elektronikus, írásbeli, telefonos és személyes csatornákon keresztül, az irányító hatóságokkal együttműködő egyablakos ügyfél-tájékoztatási rendszer keretében.

A monitoring és információs rendszer a papír alapú ügyintézkést hivatott kiváltani és ügyfélbarát, elektronikus alkalmazássá válni, amely megkönnyíti mind a támogatást igénylők és kedvezményezettek feladatait, mind a hatóságok munkáját. A rendszerben számos ellenőrzési,

négy szem ellenőrzési, értékelési, jóváhagyási és érvényesítési pont került beépítésre, ami néhol ellentmond az adminisztratív folyamatok egyszerűsítésének.

A támogatói kérelem benyújtásától a támogatói döntés meghozataláig számos ellenőrzési folyamatot kell véghezvinni: a támogatási kérelmek jogosultsági ellenőrzése, az ehhez kapcsolódó hiánypótlások kiküldése, a támogatási kérelmek tartalmi értékelése, a tartalmi értékelések minőségbiztosítása, szükség esetén újraértékelés elrendelése, a támogatói döntések rögzítése, a támogatói okiratok összeállítása, a támogatói okiratok kiküldése időben nagyon hosszú folyamat. A támogatói okiratok hatályba lépését követően sok esetben a kedvezményezetteknek változás bejelentést kellett tenniük, mivel a támogatói döntés időpontjában a támogatási kérelemben szereplő műszaki tartalomhoz kapcsolódó mérföldkövek már nem minden esetben aktuálisak. Számos esetben előfordult, hogy a támogatást igénylő a támogatói döntést megelőzően visszavonta támogatási kérelmét.

4. Mennyire világosak és relevánsak a projektértékelési kritériumok?

A MAHOP felhívások kiválasztási kritériumait a Bizottság véleményezte, és a Monitoring Bizottság ülése által kerültek elfogadásra. A kritériumok kialakításában, véleményezésében részt vettek a hazai halászati ágazat képviselői. Az IH felhívásonként eltérő, az adott felhívásra és a megfelelő, potenciális kedvezményezettre alkalmazható, a célkitűzéseknek megfelelő projektek kiválasztását megkönnyítő kritériumokat választott.

5. Indokolt-e a kialakított eljárásrend felülvizsgálata?

A kialakított eljárásrend szigorúan kötött. A 272/2014. Korm. rendelet határozza meg. A rendelkezések módosításáról a Fejlesztéspolitikai Kormánybizottság dönt. A rendelkezések módosítása során figyelembe kell venni, hogy az valamennyi OP esetében alkalmazandó lesz. Az eljárásrend felülvizsgálata helyett az IH és a Közreműködő Szervezet humán erőforrás kapacitásának felülvizsgálata szükséges annak érdekében, hogy a MAHOP végrehajtása ne kerüljön veszélybe.

6. Melyek a pályázók által ejtett leggyakoribb hibák a támogatási kérelem benyújtása és a támogatott projektek végrehajtása során?

A Közreműködő Szervezet tapasztalatai alapján a MAHOP felhívásaira benyújtott támogatási kérelmek esetében gyakori hiányosság, hogy árajánlatok nem kerültek csatolásra a kérelemhez, a hiánypótlás keretében megküldött árajánlatok nem egyeztek meg az EPTK felületen rögzített összegekkel, vagy az árajánlatok jellemzően nem tartalmazzák a felhívás szerinti kötelező tartalmi elemeket. Építési beruházások esetében a felhívás mellékletét képező Építési Normagyűjtemény (ÉNGY) összesítő táblázatai nem kerültek csatolásra. Az ÉNGY-n kívüli „K” tételről szóló felelős tervező nyilatkozata sok esetben hiányzik. A felhívás mellékletét képező „Projekt illeszkedése” című mellékletet nem csatolják.

Az előleg és kifizetési kérelmek benyújtása esetén hiányzik a biztosítékok dokumentációja, vagy a tájékoztatási kötelezettség igazolása és a környezeti hatástanulmány. A kedvezményezett nem nyújt be nyilatkozatot arról, hogy a beruházást a támogatói okiratban jóváhagyott beruházási érték legalább 70%-áig megvalósítja. Nem nyújtják be a nyilatkozatot az önerő rendelkezésre állásáról. Számos kérelem esetében hiányzik az építési napló és a felmérési napló, illetve hiányzik a dokumentumokról a műszaki ellenőr ellenjegyzése. A támogatói okiratokban szereplő mérföldkő jóval korábbi, mint a támogatói okirat hatályba lépésének időpontja, ezért módosítási igény benyújtására kell felszólítani a kedvezményezetteket.

A 272/2014. Korm. rendelet 35. § (2) bekezdés b) pontja alapján az előirányzat felhasználási keretszámláról átutalást csak abban az esetben lehet kezdeményezni, ha a kedvezményezettnek nincs köztartozása. Amennyiben a kedvezményezett nem szerepel a köztartozásmentes adózók listájában, és a kifizetési kérelemhez nem csatolja be a 272/2014. Korm. rendelet 1. sz. melléklet 185.1. pontja szerinti nemleges adóigazolást, köztartozásmentes vizsgálat lefolytatása szükséges, ami meghosszabbíthatja a kifizetések teljesítésének folyamatát.

A mérföldkőhöz kötött elszámolások esetében nem kerülnek benyújtásra a szakmai beszámolók a kifizetési kérelem mellett.

A helyszíni szemlék és ellenőrzések elvégzése során tapasztalat, hogy eredeti dokumentumok helyett csak másolatok állnak rendelkezésre. Egyes esetekben az értesítőlevélben kiküldött dokumentumlista ellenére a helyszínen nincsenek előkészítve az ellenőrizendő iratok. Egyes számlák hiányoznak az összekészített anyagból, melynek előkeresése időigényes.

A támogatási kérelmek tipikus elutasítási indokai, hogy nem támogatható tevékenységek szerepelnek a kérelemben. A piaci ár nem kerül igazolásra, az árajánlat nem megfelelő, nincs, vagy nem tartalmazza a kötelező tartalmi elemeket. Számos esetben a hiánypótlás nem teljesítése az elutasítás indoka. A vízjogi engedély egyes esetekben nem megfelelő, nem a támogatást igénylő nevére szól, vagy az ügyfél nem a támogatási kérelem benyújtása előtt indította el az engedélyezési eljárást. A megvalósítási helyre vonatkozóan hiányzik a bérleti szerződés, vagy nem megfelelő, mivel a szerződés a támogatási kérelem benyújtását követő dátummal rendelkezik.

7. Van-e lehetőség a pályázati, végrehajtási és beszámolási eljárások hatékonyabbá tételére?

Valamennyi eljárás esetében meghatározó az európai uniós joganyag, az ESB-alapokra vonatkozó közös rendelkezéseket rögzítő 1303/2013/EU rendelet, illetve az ágazatspecifikus, 508/2014/EU rendelet. A 272/2014. Korm. rendelet az előbbi rendelet előírásait, a MAHOP felhívások szakmai specifikus tartalma pedig az utóbbi rendelet rendelkezéseit veszi figyelembe.

Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a támogatást igénylők jobb minőségű kérelmeket nyújthassanak be, jelentősen rövidítve a hiánypótlások miatt elhúzódó ügyintézési határidőket. Ennek érdekében az IH több szakmai rendezvényen adott tájékoztatást és gyakorlati útmutatást a támogatási kérelmek tipikus hiányosságairól és főbb tudnivalóiról, továbbá számos IH közleményben pontosította az elvárásokat.

Az eljárások hatékonyabbá tétele nehezen megoldható, azok végrehajtása nagyban függ az EU szabályrendszerétől, amely beépítésre kerül az alkalmazandó hazai joganyagba.

8. Mennyire hatékony és ésszerű a támogatási kérelmek értékelési folyamata?

A támogatási kérelmek értékelési folyamatát a 272/2014. Korm. rendelet szabályozza. A MAHOP felhívásokra benyújtott támogatási kérelmek kiválasztása két, egymásra épülő szinten történik. Az első lépcső a támogatási kérelmek jogosultsági ellenőrzése, melynek során alkalmazásra kerülnek a Monitoring Bizottság által elfogadott kiválasztási kritériumok és ellenőrzésre kerülnek a támogatási kérelemhez benyújtandó dokumentumok. A második lépcső a kérelmek tartalmi értékelése, amelyet állami projektértékelők végeznek. Valamennyi jogosultsági ellenőrzésen megfelelt támogatási kérelmet két, egymástól független tartalmi

értékelő érték. A tartalmi értékelők által adott pontszám számtani átlaga jelenti a támogatási kérelemre adott pontszámot. A támogatási kérelmek tartalmi értékelése minőségbiztosításon megy keresztül, melynek során a minőségbiztosítást végző ellenőr megvizsgálja tartalmi értékelés megfelelőségét és helyes indokoltságát. Amennyiben a minőségbiztosításon jóváhagyott támogatási kérelem a Döntés-előkészítő Bizottság döntése alapján támogatható, és eléri a támogathatósági ponthatárt, akkor támogatásra jogosulttá válik.

Az értékelési folyamat ésszerű, alkalmas a megfelelő támogatási kérelmek kiválasztására, de a MAHOP jelenlegi végrehajtási szakaszában megállapítható, hogy nagyon időigényes, és lassítja a program előrehaladását.

9. Megfelelően segíti-e az adatgyűjtési rendszer az éves végrehajtási jelentések és az értékelések elkészítését?

Az IH az AKI (a MAHOP 3.1-es intézkedésen megvalósuló adatgyűjtést szolgáló felhívások kedvezményezettje) közreműködésével készítette el a felhívásokhoz kapcsolódó „Adatszolgáltatási kötelezettségek listáját” az európai uniós előírásoknak megfelelően. A monitoring és információs rendszer hiányosságai közé tartozik, hogy a támogatást igénylők és kedvezményezettek az adatokat excel táblázatban tudják csak megküldeni az IH részére, mivel nem került a FAIR-EPTK rendszerben erre a célra felület lefejlesztésre. Mindez jelentősen nehezíti az adatok kezelését, elemzését és értékelését.

A felhívások alapján – amennyiben releváns – a támogatást igénylőknek és a kedvezményezetteknek az elnyert támogatási összeg alapján a felhívásban meghatározott indikátorokra vonatkozóan kötelező vállalást kell tenniük, és azt legkésőbb 2023. június 30-ig teljesíteni, ellenkező esetben az IH szankcióval (visszakövetelés) él.

10. Mennyire hatékony az intézkedések végrehajtása?

Az intézkedések végrehajtásának általános hatékonysága a végrehajtás jelenlegi szakaszában közepesnek tekinthető.

Kifizetések a MAHOP 2.4-es intézkedéstől eltekintve valamennyi MAHOP intézkedés esetében történtek. A MAHOP 2.4-es intézkedésre beérkezett egyetlen támogatási kérelem kiválasztási

folyamata lezárult, kifizetés nem történt. A MAHOP 2.3-as intézkedésen 2019. december 31-ig nem történt tényleges számla alapú elszámolás, kizárólag támogatási előleg került kifizetésre. **Megállapítható, hogy a két intézkedés végrehajtásában jelentős elmaradás tapasztalható.**

2019. december 31. napjáig 3.638.550.282 Ft támogatási előleg került a MAHOP kedvezményezettek felé kifizetésre.

2019. december 31. napjáig a kedvezményezettek összesen 4.633.496.474 Ft támogatással számoltak el az IH felé, ami a teljes keret (16,235 Milliárd Ft) 28,53%-át jelenti.

Elszámolások tekintetében leghatékonyabbnak a MAHOP-3.1.1-2016 felhívás bizonyult, a projekt lezárult, a tervezett feladatok 100%-ban megvalósultak. Szintén 100%-os az abszorpció a MAHOP 2.5-ös intézkedéseken, ahol a teljes támogatási összeg kifizetésre került a kedvezményezettek részére, részleges kompenzáció formájában.

A kiemelt projektek vizsgálata alapján általánosan is megállapítható, hogy a projektek előrehaladása a tervezett mérföldköveknek megfelelő, 2019. december 31-ig a kiemelt kiválasztási eljárásrendi projektek támogatási összegének 73,52%-a elszámolásra került.

Standard eljárásrendi projektek esetében a kiadott támogatói okiratok értékéhez képest kifizetett támogatási összegek aránya az 5.3.3-as intézkedésen a legalacsonyabb (19,5%), és az 5.3.1-es intézkedésen a legmagasabb (55,71%), ez utóbbi egyetlen projekt 55%-os előrehaladását tükrözi. 40% fölötti előrehaladás mérhető az 1.2-es (45,57%) és a 2.2-es (40,19%) intézkedésen egyaránt. Elmaradás a MAHOP 2.1-es projektek megvalósítása tekintetében figyelhető meg, 23,82%-os megvalósítással.

A támogatott projektek száma (ahol támogatási szerződés vagy támogatói okirat került kibocsátásra) a MAHOP 1.2 intézkedés esetén 10 db, a MAHOP 2.1 intézkedés esetén 3 db, a MAHOP 2.2 intézkedés esetén 61 db, a MAHOP 2.3 intézkedés esetén 8 db, a MAHOP 2.4-es intézkedésen 1 db, a MAHOP 2.5 intézkedések esetén 78 db, a MAHOP 3.1.1 intézkedés esetén 1 db, a MAHOP 3.1.2 intézkedés esetén 1 db, a MAHOP 3.2.1 intézkedés esetén 1 db, a MAHOP 5.3.1 intézkedés esetén 2 db, a MAHOP 5.3.2 intézkedés esetén 1 db, a MAHOP 5.3.3 intézkedés esetén 13 db, a MAHOP 7.1 intézkedés esetén 1 db. Ez összesen 181 db kibocsátott támogatói okiratot és aláírt szerződést jelent.

11. Melyek a támogatási rendszer értékelése során megfogalmazott fontosabb következtetések és javaslatok?

Az 508/2014/EU rendelet késői elfogadása, illetve – ennek következtében – a MAHOP Bizottság által történt jóváhagyása jelentős mértékben késleltette a végrehajtást. Annak ellenére, hogy a Bizottság a programozási időszak kezdetén a végrehajtás egyik fő céljaként tűzte ki az adminisztratív terhek csökkentését, megállapítható, hogy a végrehajtás rendkívül bonyolult, a halászati ágazat számára idegen, nehezen alkalmazható.

A végrehajtáshoz kapcsolódó közösségi és hazai joganyag szigorúan kötött, az eljárásrend nagyon bonyolult, nem kedvező a potenciális támogatást igénylők és a támogatásban részesülő kedvezményezettek számára. Az alkalmazott pályáztatási, kiválasztási és végrehajtási eljárásrend nehezen módosítható.

A támogatási kérelmek kiválasztása időben hosszadalmas. A projektkiválasztás és a projektmegvalósítás elhúzódó folyamata (különös tekintettel az építéssel járó beruházások engedélyezési folyamataira, az építkezések időjárási kockázataira, és a tagállamban tapasztalható kivitelezői hiányra) a forrásvesztés kockázatát erősítik.

Az n+3 szabály követelménye a műveletek kiválasztására és a kifizetések teljesítésére ösztönzik a tagállamot. 2019. évben a forrásvesztést sikerült elkerülnie a tagállamnak, azonban az n+3 elszámolási kötelezettség minden évben fennáll. A jövőben továbbra is szükséges kiemelt hangsúlyt fektetni a pénzügyi tervezésre, valamint a kötelezettségvállalás állományának növelésére.

A támogatói döntések határidőben történő meghozatala érdekében a továbbiakban is szükséges a szervezeti átalakulások minimalizálása, a hatóságok megfelelő humán erőforrás kapacitásának rendelkezésre állása, a monitoring és információs rendszer alkalmazásához szükséges ismeretek és a kapcsolódó informatikai jogosultságok megléte, illetve a támogatási kérelmek esetében az ellenőrzési pontok racionális csökkentése, a jogszabályi előírások figyelembevételével.

12. Hogyan segíti elő a támogatások elosztására kialakított rendszer a MAHOP-ban megfogalmazott célkitűzések elérését?

A fejlesztéspolitikai intézményrendszer célja a támogatási kérelmek megfelelő, gyors és hatékony kiválasztása, a támogatások gyors kifizetése. Az intézményrendszer jelenleg nem hatékony, jogilag túlszabályozott, az adminisztrációs terhek az előző programozási ciklushoz képest nem csökkentek. A végrehajtás sarokpontjai a kiválasztás és a kifizetés szabályozottsága és üteme, amelynek megfelelőségére az n+3 szabály a 2014-2020-as programozási periódusban évről évre felhívja a figyelmet, a forrásvesztés lehetséges következményével.

13. Van-e lehetőség a felhívások, útmutatók és az IH által kidolgozott egyéb dokumentumok színvonalának javítására?

A MAHOP felhívások, útmutatók és az IH által kidolgozott eljárásrendek, útmutatók a vezetői elvárásoknak és a jogszabályi előírásoknak megfelelően készültek.

A felhívások módosítása során a hazai ágazat igényei is figyelembevételre kerültek. A felhívások mellékleteként szolgáló Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) és az Általános Útmutató a Felhívásokhoz (ÁÚF) központilag szabályozott dokumentumok.

A támogatást igénylők és a kedvezményezettek tájékoztatása céljából az IH szükség esetén IH közleményeket tesz közzé a www.palyazat.gov.hu oldalon.

14. Merültek-e fel a támogatások jogosulatlan felhasználásával, illetve kettős finanszírozással kapcsolatos problémák?

A monitoring és információs rendszer „Finanszírozás” modulja kiszűri azokat a tételeket, számlákat, bizonylatokat, amelyeket további projektek esetén a kedvezményezettek el kívánnak számolni. Az IH kollégái végzik kiemelt eljárásrendben a szakmai beszámolók és az elszámolások ellenőrzését, a Közreműködő Szervezet kollégái pedig valamennyi eljárásrendben az előlegek, a kifizetési kérelmek és a záró kifizetési kérelmek dokumentum alapú ellenőrzését, valamint standard eljárásrendben a szakmai beszámolók vizsgálatát. Az EUPR rendszer „Finanszírozás” moduljában beépítésre került az elszámolás ellenőrzési lista, amelyben a kifizetési kérelmeket illetően két ellenőrző kolléga vizsgálja meg a megfelelőségi szempontokat. Az ellenőrzési lista alapján vizsgálni kell, hogy a kifizetési kérelem felhívásban előírt mellékletei

csatolásra kerültek-e, az elszámoló bizonylat a kedvezményezett részére került-e kiállításra, és tartalmazza-e a kötelezően előírt elemeket, az elszámoló bizonylathoz kapcsolódó alátámasztó dokumentumok megfelelő tartalommal kerültek-e benyújtásra, a kapcsolódó szállítói szerződés megfelelő tartalommal bír-e, a szerződésben szereplő teljesítési határidő megfelel-e a az elszámolhatósági feltételeknek, a szerződés adatai helyesen rögzítésre kerültek-e a rendszerben, a szerződés csatolásra került-e és annak tartalma megegyezik-e a rendszerben rögzített adatokkal, a számlák és a szerződések összekapcsolása megtörtént-e, az elszámolásra benyújtott tételek valósak-e, illetve a jóváhagyott projektekre vonatkozóan merülnek-e fel.

Az elszámolás ellenőrzését követően az utalványozás is ellenőrzésre kerül, mind a teljesítésigazolás előtt, mind az érvényesítés előtt. Az utalványozás vizsgálata során le kell ellenőrizni, hogy az utalványozási dokumentációban szereplő tételek megfelelőek-e, valósak-e, elszámolható tételeket tartalmaznak-e, megegyeznek-e a rögzített tételekkel. A vizsgálat során szabálytalansági eljárással érintett tételek nem elfogadhatóak, és csak azok a kedvezményezettek kifizethetők, akik nem rendelkeznek köztartozással. Az ellenőrzés az előlegek, a kifizetési kérelmek és az utalványok esetén is kiterjed valamennyi, a 272/2014. Korm. rendeletben rögzített vizsgálati szempontokra.

Komplex nemzeti térségfejlesztési programok kereteiben megvalósuló európai uniós támogatásra számot tartó projektek támogatása

A Miniszterelnökség Széchenyi Programirodával kötött megállapodása alapján az adott EU-s támogatási konstrukcióban elszámolható előkészítési költségekre **projekt előkészítési támogatást** (a továbbiakban: PEA) nyújt a támogatást igénylők részére. A Lebonyolító a támogatottal ún. PEA Támogatási Szerződést köt, amely alapján amennyiben ezen PEA támogatásból finanszírozott tevékenység (pl. Megvalósíthatósági Tanulmány készítése) a kapcsolódó európai uniós projektben elszámolhatóvá válik, akkor ezen összegeket a támogatott az első elszámolásban köteles benyújtani az IH-hoz. Az elszámolásban jóváhagyott és kiutalhatóként megjelölt összeg nem kerül a kedvezményezett számlájára kiutalásra, hanem az elszámolások hitelesítését, rögzítését, ellenőrzését és jóváhagyását követően technikai átforgatásra kerül sor.

A MAHOP-ban az IH tájékoztatása alapján jelenleg 2 db projekt érintett PEA támogatással, egyikük esetében a támogatói okirat 2019. évben hatályba lépett, a másik projekt kiválasztási

folyamata 2019. december 31. napjáig nem zárult le.

A PEA érintettségű projektek tekintetében az IH folyamatosan egyeztet az ITM Európai Unió Fejlesztésekért Felelős Államtitkárság Kiemelt Projektek Főosztályával, a kettős finanszírozás elkerülése érdekében.

OLAF jelentési értékhatárt el nem érő szabálytalanságok

MAHOP projekt tekintetében 2019. december 31. napjáig összesen 1 db szabálytalansági eljárás került lefolytatásra, a megállapított pénzügyi korrekció értéke összesen 699.811 Ft.

OLAF felé jelentendő szabálytalanságok

MAHOP-ot érintő, jelentési értékhatárt elérő, az OLAF-nak jelentendő szabálytalanság 2019. IV. negyedév végéig nem volt.

15. Hogyan segíti elő az intézményrendszer a MAHOP és a Partnerségi Megállapodás horizontális célkitűzéseinek teljesítését?

A PM-ben rögzítésre kerültek a horizontális politikai célkitűzések, amelyek alapján az intézményrendszer feladatellátása során biztosítani kell elsősorban a hozzáférhetőséget, a népesedési kihívások kezelését, illetve a klímaváltozás megelőzését. Az intézkedések végrehajtása során figyelmet kell fordítani a hozzáférhetőségre, vagyis a fejlesztéspolitikai végrehajtási rendszerben elérhető információkhoz való hozzáférés lehetőségére. A hozzáférhetőség szempontjából kiemelten kezelendők a fogyatékossgal élő személyek, a gyermekek, a várandósok, a kisgyermekes családok, az idősek és az alacsonyan képzettek, az információhoz való hozzáférés kapcsán: a marginalizált közösségek, köztük a romák is. A végrehajtás során kiemelt módon kell figyelni a népesedési kihívások kezelésére. A demográfiai változások indukálják a családbarát, népességnövekedést elősegítő, illetve az öregedő népesség igényeire odafigyelő szempontokat a tervezés és a végrehajtás során. A klímaváltozás megelőzését ösztönözni kell a fosszilis energia felhasználásának mérséklésével, illetve az üvegházhatású gáz kibocsátást eredményező technológiák segítségével.

A MAHOP teljes ETHA keretének 15,41%-a, összességében 5.921.042,00 EUR értékben járul hozzá a klímavédelmi célkitűzések eléréséhez. A MAHOP keretében 2019. év végéig kifizetett támogatásokat figyelembe véve a MAHOP 1.2-es intézkedése esetében 318.368.727 Ft, a MAHOP 2.1-es intézkedése esetén 278.358.692 Ft, a MAHOP 2.5-ös intézkedései esetében összesen 1.082.459.470 Ft, a MAHOP 5.3.3-as intézkedése esetében 458.559.542 Ft kifizetés történt. A klímavédelmi célokhoz hozzájáruló további intézkedés (MAHOP 2.4) esetén kifizetés nem történt. Tekintettel arra, hogy a klímavédelmi célkitűzések esetén az uniós hozzájárulás 40%-a, vagyis a fenti kifizetésekből összesen 855.098.572 Ft vehető figyelembe, ami 2.543.044 EUR (árfolyam: 336,25 Ft/EUR). **Ez az összeg az OP teljes klímavédelmi célokhoz történő hozzájárulásának 42,94%-a.**

A fenti szempontokon kívül fokozott figyelemmel kell lenni az uniós és nemzeti stratégiai hozzájárulásra, el kell mélyíteni az ország társadalmi, gazdasági és környezeti együttműködéseit, illetve érvényesíteni kell a területi kohéziót a térségi fenntarthatóság és a helyi gazdaság érdekében.

A 2014-2020-as programozási időszakban az ESB-alapok OP-jai közti összhang megteremtése céljából és az egységes koordináció biztosítása érdekében az OP-kat nyomon követő Monitoring Bizottságok mellett PM szintű monitoring bizottság kerül felállításra, amely átfogóan követi nyomon a programok végrehajtását.

A MAHOP intézkedéseinek végrehajtása során kiemelt szerepet kap a Monitoring Bizottság munkája, ahová számos érdekképviselői szerv delegál tagot. A Monitoring Bizottság tagja a megyei önkormányzatok és megyei jogú városok érdekképviselői szerve és a fővárosi közgyűlés, gazdasági, szakmai és kormányzati érdekképviselői szervek, nők és kisebbségi önkormányzatok, civil és nem-kormányzati szervek, továbbá a fejlesztéspolitikai intézményrendszer hatóságainak és a Bizottság képviselői. A Monitoring Bizottságba delegált tagok felügyelik a horizontális célok teljesülését.

Valamennyi MAHOP intézkedés esetén prioritásként jelenik meg a nők foglalkoztatásának előmozdítása, illetve a férfiak és a nők esélyegyenlőségének elve. Az OP végrehajtása során alapvető a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az esélyegyenlőség támogatása nem, faj, vallás, fogyatékoság, életkor és nemi hovatartozás szempontjaira tekintettel. A MAHOP felhívásai figyelembe veszik a környezetvédelmi szabályok betartását és a negatív környezeti hatások kiküszöbölését. Fontos szempontként jelenik meg a rendelkezésre álló erőforrások

energiahatékony felhasználása, a klímaváltozás hatásainak mérséklése, a biológiai sokféleség megőrzése, a hatékony vízgazdálkodás és a víztakarékos megoldások alkalmazása.

A fejlesztéspolitikai intézményrendszer a MAHOP intézkedésein, illetve a felhívásokon keresztül teljes mértékben elősegíti a PM horizontális célkitűzéseinek teljesülését.

8. A MAHOP értékelésének meghatározott főbb fókuszterületei

1. Energiahatékony beruházások növelése, a vízhasználatra és vízminőségre gyakorolt negatív hatás csökkentését eredményező beruházások támogatása.
2. A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra, valamint a környezet állapotának és a természetes élőhelyek javításának a támogatása.
3. A halfogyasztási szokások változása, a fogyasztói magatartás változása, a fogyasztói igényekhez való alkalmazkodás, termékfejlesztés.
4. Kutatás, fejlesztés, technológiai innováció.
5. Vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességének javítása, a helyi gazdaság erősödése.
6. Az esélyegyenlőségi és munkahely-teremtési célok érvényesülése.

8.1 Energiahatékony beruházások növelése, a vízhasználatra és vízminőségre gyakorolt negatív hatás csökkentését eredményező beruházások támogatása

A 2014-2020-as programozási időszakban az ETHA forrásból finanszírozott támogatások felhasználása felé az egyik legfőbb elvárás a Bizottság részéről, hogy a beruházás valamilyen innovatív elemet tartalmazva valósuljon meg. Röviden úgy is mondhatjuk, hogy a tervezési időszakban az innováció a kulcsszó a támogatások tekintetében. Jelen értékelési fókuszterület egyértelműen olyan beruházásokhoz kapcsolódik, melyek célja az energiahatékony és víztakarékos haltermelés. Emiatt az 1. fókuszterület szoros összefüggésben van a 4. fókuszterülettel, mivel mindkettő az innovatív fejlesztéseket értékeli, de míg a 4. fókuszterület értékelése általánosságban vizsgálja az innovatív komponensek meglétét és hozzájárulását az általános és programspecifikus kutatás-fejlesztési és innovációs (a továbbiakban: KFI) célokhoz, az 1. fókuszterület esetében az innováció csupán a környezetbarát gazdálkodás elérését szolgáló eszköz. Minderre tekintettel az értékelés az energiahatékonyagra és az erőforrás-takarékosságra koncentrál.

Az 1303/2013/EU rendelet 8. cikkével összhangban a MAHOP is figyelembe veszi a fenntartható fejlődés elvét, valamint a környezet minőségének megóvása, védelme és állapotának javítása célját. Az 508/2014/EU rendeletben rögzített uniós prioritás és a MAHOP-ban

megfogalmazott célkitűzés a környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony akvakultúra és feldolgozás támogatása.

A Módszertanban tervezett 4 db értékelési módszer közül (a támogatási intézményrendszeri adatok értékelése, célzott vizsgálatok a támogatottak körében, esettanulmány készítése, monitoring adatelemzés) az alábbi 2 db értékelési módszer alapján történik az 1. fókuszterület értékelése:

Tervezett értékelési módszerek:

- támogatási intézményrendszeri adatok értékelése
- monitoring adatelemzés

Kapcsolódó intézkedések:

- 2.1 intézkedés: Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése
- 2.2 intézkedés: Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása
- 2.3 intézkedés: A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók ösztönzése
- 2.4 intézkedés: Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások
- 5.3.3 intézkedés: A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása

A Módszertanban meghatározott adatforrások:

- Az IH-tól, a Monitoring Bizottságtól és a támogatási intézményrendszer más szereplőitől gyűjtött információk a KFI-komponenst tartalmazó projektek végrehajtására vonatkozóan, beleértve az éves végrehajtási jelentésekben és más releváns dokumentumokban foglalt információkat.
- A kedvezményezettek által benyújtott projektbeszámolókból foglalt információk.
- Az EU2020 stratégia K+F célkitűzésének teljesülését értékelő dokumentumok (EUROSTAT-adatok, országjelentések stb.).
- A minőségi és mennyiségi vizsgálatok során kapott primer adatok.

Tekintettel arra, hogy a legtöbb projekt több cél elérésére irányul, csak a jóváhagyott kifizetési kérelmek és szakmai beszámolók projektszintű vizsgálata hozhatna megalapozott eredményeket. Mindez túlmutat jelen elemzés lehetőségein, mivel a www.palyazat.gov.hu EMIR információs rendszerből az erre vonatkozó információk nem érhetőek el.

A Módszertanban meghatározott, jelen fókuszterület elemzéséhez rendelt megválaszolendő kérdések:

- 1. Milyen mértékben teljesültek a MAHOP 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 és 5.3.3 intézkedéseiben megfogalmazott, adott értékelési fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések, és ez mennyire tulajdonítható a MAHOP keretében biztosított támogatásoknak?*

A MAHOP támogatásával többféleképpen valósulhat meg a környezetkímélő és energiatakarékos technológiák fejlesztése. Az OP-ban ennek 4 pillére került meghatározásra:

- a kutatóhelyek által K+F projektek keretében kidolgozott, a célterületre irányuló innovatív technológia-prototípusok;
- a tógazdasági haltermelésben megvalósított energiahatékony és környezetkímélő beruházások;
- az intenzív üzemű haltermelésben megvalósított energiahatékony, víztakarékos és környezetkímélő beruházások;
- a halfeldolgozás terén megvalósított energiahatékony, víztakarékos és környezetkímélő beruházások.

Tekintettel arra, hogy a legtöbb projekt több cél elérésére irányul, csak a jóváhagyott kifizetési kérelmek és szakmai beszámolók projektszintű vizsgálata hozhatna megalapozott eredményeket. Mindez túlmutat jelen elemzés lehetőségein, mivel a www.palyazat.gov.hu EMIR információs rendszerből az erre vonatkozó információk nem érhetőek el. **Jelenleg a MAHOP keretében biztosított támogatások ezen értékelési fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzéseinek teljesülése nem értelmezhető.**

- 2. Hogyan aránylanak a fenti intézkedések energiahatékony, víztakarékos és a vízminőség javítására irányuló komponenst tartalmazó projektjeinek száma az ilyet nem tartalmazó projektek számához?*
- 3. Milyen arányú a forráslekötés és kifizetés a fenti intézkedések fókuszterülethez tartozó komponenst tartalmazó projektjeiben az ilyet nem tartalmazó projektekhez képest?*
- 4. Milyen mértékű az energiahatékony, víztakarékos és a vízminőség javítására irányuló komponenst tartalmazó projektek hozzájárulása a releváns intézkedésekhez kapcsolódó indikátorok változásához?*

A MAHOP 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 és 5.3.3 intézkedések vonatkozásában összesen 86 db projekt részesült támogatásban, összesen 7.129.576.250 Ft értékben. Mindez a MAHOP teljes kötelezettségvállalásának 64,96%-a. 2019. december 31-ig a kedvezményezettek felé 1.366.845.911 Ft támogatási előleg, valamint 1.667.837.135 Ft tényleges kifizetési kérelem került kifizetésre.

Energiahatékony, víztakarékos és a vízminőség javítására irányuló komponens tartalmú projektek vizsgálata kizárólag a jóváhagyott elszámolással és szakmai beszámolóval rendelkező projektek esetében valósulhatna meg, hiszen ezek esetében beszélhetünk támogatói okiratban vállalt projektelemek (rész)teljesítéséről. A kedvezményezetteknek legalább a projektben vállalt kötelezettségük 70%-át meg kell valósítaniuk.

Tekintettel arra, hogy a legtöbb projekt több cél elérésére irányul, csak a jóváhagyott kifizetési kérelmek és szakmai beszámolók projektszintű vizsgálata hozhatna megalapozott eredményeket. Mindez túlmutat jelen elemzés lehetőségein, mivel a www.palyazat.gov.hu EMIR információs rendszerből az erre vonatkozó információk nem érhetőek el.

5. Mennyi a fókuszterülethez tartozó új haltermelő kapacitás létesítésére szolgáló beruházás (projektszám és támogatási összeg)?

Ezen fókuszterületekhez tartozó intézkedések közül új haltermelő kapacitás létesítésére szolgáló beruházásra a MAHOP-2.3-2016 - *A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók ösztönzése* című felhívás keretében van lehetőség.

A MAHOP-2.3-2016 számú felhívás keretében 2019. december 31. napjáig hatályba lépett, új haltermelő kapacitás létesítésére **8 db projekt irányul 1.211.033.044 Ft támogatási összegben.**

6. Mennyi a meglévő haltermelő kapacitás fókuszterülethez tartozó célból történő felújítását szolgáló beruházás (projektszám és támogatási összeg)?

Ezen fókuszterületekhez tartozó intézkedések közül meglévő haltermelő kapacitás felújítását szolgáló beruházásra a MAHOP-2.2-2016 - *Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása* című felhívás keretében van lehetőség.

A MAHOP-2.2-2016 számú felhívás keretében 2019. december 31. napjáig hatályba lépett, meglévő haltermelő kapacitás felújítására 61 db projekt irányul 2.469.549.995 Ft támogatási összegben.

7. A fókuszterülethez kapcsolódó komponens tartalmazó projektek milyen mértékben járultak hozzá az akvakultúras termelés növekedéséhez?

A MAHOP-2.1-2016 - *Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése* című felhívás 12. számú melléklete alapján, amennyiben a támogatást igénylők akvakultúra kutatással és/vagy oktatással foglalkozó közjogi szervek, úgy az indikátorvállalás nem releváns. A felhívás mindhárom támogatásban részesített projekt közjogi szerv, ezért indikátorvállalás nem történt. A MAHOP 2.4-es intézkedéseken támogatásban részesített egyetlen projekt eszközbeszerzésre irányul, ezért indikátorvállalás nem történt. A MAHOP 2.3-as intézkedésen tényleges kifizetés nem történt, mérőföldkőhöz kötött szakmai beszámoló sem került benyújtásra 2019. december 31. napjáig. A fókuszterülethez kapcsolódó intézkedések közül jelenleg csak a MAHOP 2.2-es intézkedés esetén értelmezhető az akvakultúra-termelés növekedésének mérése. **A benyújtott szakmai beszámolók alapján a fókuszterülethez kapcsolódó komponens tartalmazó projektek 1.962.681 EUR értékben járultak hozzá az akvakultúra termelés növekedéséhez, ami 1.143,603 tonna termelésnövekedést jelent.**

8. Mennyire van összhangban az eredményindikátorok teljesülése a Nemzeti Akvakultúra Stratégia (a továbbiakban: NAS) félidős és célidőszaki monitoring mutatóival és stratégiai mutatószámaival? Szükség van-e a stratégia felülvizsgálatára?

A NAS-ban stratégiai indikátorként az édesvízi akvakultúra termelésnövekedés került meghatározásra, melynek célértékét 2023-ig 25%-ban határozza meg.

Ezt a növekedést három fejlesztési terület keretében kívánja elérni:

1. A meglévő halastavak korszerűsítésével és technológiafejlesztéssel 10%-os termelésnövekedés, amit többek között kétezer hektár halastó felújításával érünk el.
2. 5%-os termelésnövekedés korszerű, új halastavak építésével, ami összesen mintegy ezer hektár új halastó területet jelent.
3. 10% növekedés hét új intenzív rendszer építésével, illetve a meglévő telepek korszerűsítésével.

A MAHOP intézkedéseiben megfogalmazott célkitűzések és a vonatkozó MAHOP felhívások keretében, a célkitűzések alapján meghatározott MAHOP-ból támogatható tevékenységek teljes mértékben összhangban állnak a NAS-ban meghatározott stratégiai indikátorral és a meghatározott fejlesztési területekkel.

A NAS céljainak eléréséhez szükséges monitoring mutatók az alábbiak szerint kerültek meghatározásra:

26. táblázat: NAS céljainak eléréséhez szükséges monitoring mutatók

Eredménymutatók	Kiindulási időszak adatai (2013)	Félidejű adatok TERV (2018)	Félidejű adatok teljesülése (2018)
Új halastavak területe (ha)	-	400	24,1118*(2019)
Felújított halastavak területe (ha)	-	1000	643,288*(2019)
Új intenzív telep (db)	14	17	0**
Akvakultúra szakágazat teljes étkezési haltermelése (t)	14.917	16.500	17.900
Egy főre jutó halfogyasztás (kg/év)	5,1	5,6	6,73

Forrás: saját szerkesztés

* Az első projektek 2019-ben kerültek lezárásra.

** A 2019. december 31. napjáig kiadott támogatói okiratok alapján 8 db új intenzív üzem létesítésére irányuló fejlesztés indult meg, de erre irányuló projekt még nem került lezárásra.

A MAHOP-ban meghatározott eredménymutatók az „Egy főre jutó halfogyasztás (kg/év)” eredménymutató kivételével, nincsenek összhangban a NAS céljainak eléréséhez szükséges, a fentiekben részletezett monitoring mutatókkal.

A jelenleg hatályos MAHOP alapján megállapítható, hogy a MAHOP keretében mért eredménymutatók alapján közvetlenül nem szolgáltatható adat a NAS-ban meghatározott monitoring mutatók teljesülésének méréséhez.

A MAHOP által elért eredményeket a záró kifizetési kérelmeket beadott projektek projektszintű vizsgálata adhatja. Az IH tájékoztatása alapján a 2019. december 31. napjáig lezárult projektek

közül 1 db projekt irányult új halastó építésére, itt 24,1118 hektár új halastó terület létesült. Ez a NAS félidei céljainak 6,02%-a.

Az IH tájékoztatása alapján a 2019. december 31. napjáig lezárult projektek közül 8 db projekt irányult halastó felújításra, a projektek megvalósításával összesen 643,288 hektár halastó felújítása valósult meg, ami a NAS félidejű céljának 64,32%-a.

Az IH tájékoztatása alapján a 2019. december 31. napjáig lezárult projektek közül egy sem irányult új intenzív telep létesítésére. A kiadott támogatói okiratok alapján 8 db új intenzív üzem létesítésére irányuló fejlesztés indult meg, projekt egyelőre nem került lezárásra.

Az AKI 2018. évi Lehalászási jelentés adatai alapján 2018. évben a tógazdaságokban lehalászott étkezési hal mennyisége 14.413.522 kg, az intenzív üzemekben termelt étkezési hal mennyisége 3.486.877 kg. Az akvakultúra szakágazat 2018. évi teljes étkezési haltermelése 17.900.399 kg.

Javasolt célzott adatgyűjtés a MAHOP-ból megvalósított projektek vonatkozásában. A NAS céljainak eléréséhez szükséges monitoring mutatókra vonatkozó adatokat a projektzárást követő fenntartási időszakban a kedvezményezettekől javasolt bekérni, a kedvezményezettek részére meghatározott kötelező adatszolgáltatás keretében. Így egyértelműen mérhetővé válna a MAHOP hozzájárulása a NAS-ban meghatározott monitoring mutatók teljesüléséhez.

A NAS-ban meghatározott monitoring mutatók tekintetében javasolt azok meghatározásának pontosítása, illetőleg a 2013. évi bázisérték meghatározása az „Új intenzív telep (db)” monitoring mutató esetében. Valamennyi monitoring mutató esetében nem egyértelmű, hogy a mutatók éves adatokon, vagy kumulált adatokat alapulnak. Javasolt ezek egyértelmű meghatározása.

A MAHOP keretében a MAHOP-5.3.2-2016-2017-00001 azonosító számú [„Kommunikációs és promóciós kampány a halfogyasztás népszerűsítésére (Kapj rá!)”] című projekt közvetlenül járul hozzá az „Egy főre jutó halfogyasztás (kg/év)” monitoring mutató teljesítéséhez.

A NAS-ban feltüntetett „Egy főre jutó halfogyasztás” kiinduló helyzetet ismertető összefüggés-mutatója 5,1 kg/fő/év. Az AKI adatai alapján a 2018. évi egy főre jutó éves halfogyasztás 6,73 kg, ami alapján a 2018. évi félidős cél teljesült.

9. *Megfelelően elősegítik-e az alkalmazott eljárások és intézkedések a MAHOP 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 és 5.3.3 intézkedéseiben megfogalmazott fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések elérését?*

A MAHOP 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 és 5.3.3 intézkedéseiben olyan beruházások és/vagy eszközbeszerzések, műszaki, tudományos és szervezeti ismeretek fejlesztése támogatható, amelyek csökkentik a környezetre gyakorolt negatív hatásokat, továbbá lehetővé teszik az energiahatékony, víztakarékos, környezetkímélő és innovatív elemek megvalósítását.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az intézkedések a fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések elérését szolgálják.

10. *Vannak-e a fókuszterülethez kapcsolódó komponens tartalmú intézkedések végrehajtását és hatékonyságát negatívan befolyásoló tényezők?*

A MAHOP-2.4-2016 számú felhívás 2016. december 22-én került első alkalommal meghirdetésre, standard eljárásrendben. A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2017. április 6. napjától 2019. április 8. napjáig volt lehetőség. Ez az egyetlen olyan standard MAHOP intézkedés, amelyre egyetlen támogatási igény érkezett. A támogatói okirat 1.342.613 Ft értékben került kiállításra. A MAHOP 3.3 fejezete alapján a támogatott támogatási kérelmek várható száma: 40 db projekt, amelynek elérése nem reális, ezért csökkentése javasolt.

A végrehajtás hatékonyságát negatívan befolyásoló további tényező, hogy a támogatási kérelem benyújtásától a támogatói okirat kibocsátásáig hosszú idő telik el. Jelenleg is vannak olyan támogatási kérelmek, amelyek több mint fél évvel ezelőtt kerültek benyújtásra és 2019. december 31-ig nem született támogatói döntés, nem került támogatói okirat kibocsátásra.

Jellemzően a MAHOP-2.3-2016-os felhívás projektjeinek kiválasztási folyamata húzódik legtovább.

Ennek következtében az előírt vagy tervezett határidők tarthatatlanná válnak, illetve a projektben tervezett költségek (pl.: építési tételek, eszközök beszerzési ára) jelentősen megemelkedhetnek, ezáltal az eredetileg tervezett műszaki-szakmai tartalom csak a kedvezményezettek önerő részének megnövelésével valósítható meg, amely jelentős többlet terhet ró a pályázókra, vagy adott esetben el is lehetetleníti a tervezett projekt kivitelezését. Az elbírálási folyamat elhúzódása több esetben eredményezte a támogatási kérelmek visszavonását.

Az ügyintézési folyamatok nagymértékű elhúzódsának oka többek között a FAIR rendszer által generált új folyamatok, a támogatási kérelmek elbírálásában résztvevők kapacitáshiánya (alacsony létszám), illetőleg a benyújtott támogatási kérelmekben tapasztalt hiányosságok lehetnek, amelyek mind negatívan befolyásolják a MAHOP végrehajtását.

A 2018. évben tett javaslatunkat, amely az IH és a Közreműködő Szervezet humán erőforrás kapacitásának felülvizsgálatára és fejlesztésére vonatkozik, a benyújtott támogatási kérelmek feldolgozásának gyorsítása érdekében továbbra is fenntartjuk.

11. Hogyan segíti elő a támogatások elosztására kialakított rendszer a MAHOP energiahatékonysággal és környezetkímélő vízhasználattal kapcsolatos céljainak elérését?

A felhívások kidolgozása során a MAHOP energiahatékonysággal és környezetkímélő vízhasználattal kapcsolatos céljai figyelembevételre kerültek.

A MAHOP energiahatékonysággal és környezetkímélő vízhasználattal kapcsolatos céljainak elérését célzó MAHOP 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 és 5.3.3 intézkedések vonatkozásában összesen 86 db projekt részesült támogatásban, 7.129.576.250 Ft értékben, ami a MAHOP teljes kötelezettségvállalásának 64,96%-át takarja. Jelenleg a fentiek közül a MAHOP-2.1-2016, MAHOP-2.3-2016 és MAHOP-5.3.3 számú felhívások esetében mutatkozik jelentős túligénylés.

12. Milyen lehetőségek vannak a forrásabszorpció javítására?

Javasolt továbbra is kiemelt hangsúlyt fektetni a pénzügyi tervezésre, a kifizetések folyamatos monitoringozására, terv-tény elemzésekre és folyamatos akciótervek készítésére a tervek teljesülése érdekében.

Az IH és a Közreműködő Szervezet további humán erőforrás kapacitásának felülvizsgálatára és fejlesztésére vonatkozó 2018. évi Értékelésben megfogalmazott javaslatunkat továbbra is fenntartjuk.

13. Szükség van-e a keretösszegek átcsoportosítására, és ha igen, miért?

A MAHOP-2.1-2016 - *Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése* című felhívásra összesen 11 db támogatási kérelmet nyújtottak be, 3.603.725.112 Ft értékben. 6 db kérelem nem részesült támogatásban. 3 db kérelem esetében történt kötelezettségvállalás 1.168.431.628 Ft értékben. 2 db támogatási kérelem kiválasztási folyamata még nem zárult le. Az aktuális támogatási igény 1.960.711.849 Ft, ami a rendelkezésre álló keret 125,89%-a. **A jelenleg kiválasztási eljárás alatt álló projekt támogathatósága esetén javasolt többletforrás biztosítása, a tervezett fejlesztések megvalósítása érdekében.**

A MAHOP-2.2-2016 - *Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása* című felhívásra 84 db támogatási kérelem érkezett 4.068.038.957 Ft összegben, ami a felhívás keretének 69,39%-a. A támogatást igénylők körében erre a felhívásra mutatkozott a legnagyobb érdeklődés. Mivel az előző programozási időszak tapasztalatai alapján is nagy igény mutatkozott a termelési célú felhívásokra, **forrásátcsoportosítás a szabad keret ellenére sem javasolt.**

A MAHOP-2.3-2016 - *A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdaságok ösztönzése* felhívás támogatási keretére 5.239.588.517 Ft igény érkezett be 2019 végéig, ami 36 db kérelmet takar. 16 db kérelem nem részesült támogatásban. 2019. december 31. napjáig összesen 8 db projekt esetében történt kötelezettségvállalás, 1.211.033.044 Ft értékben. További 12 db kérelem kiválasztási eljárási folyamata nem zárult le. **Megállapítható, hogy a beérkezett támogatási igény a rendelkezésre álló keret 193,65%-a. Az aktuális támogatási kérelem állománya 20 db kérelem, 3.724.036.625 Ft értékben. Forrásátcsoportosítás javasolt.**

A MAHOP-5.3.3-2016 - *A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása* című felhívásra 2019. december 31. napjáig összesen 25 db támogatási kérelem érkezett 5.830.668.896 Ft összegben, ami a felhívás 2.849.703.351 Ft-os keretéhez képest 204,6%-os túligénylést jelent. 2019. év végéig 13 db támogatási okirat került kiállításra, összesen 2.279.218.970 Ft összegben, ami a felhívás keretösszegének a 79,98%-a. A jelenleg jogosultsági és tartalmi ellenőrzésben részt vevő összesen 5 db projekt igényelt támogatási összege 2.238.043.154 Ft, a felhíváson így 1.667.558.773 Ft túligénylés mutatkozik. **Fentiekre tekintettel javasolt a felhívás lezárása, vagy többletforrás biztosítása a keretcsökkentésre kerülő felhívások forrásának részben történő átcsoportosítása által.**

8.2 A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra, valamint a környezet állapotának és a természetes élőhelyek javításának a támogatása.

Az 1303/2013/EU rendelet 8. cikkével összhangban a MAHOP is figyelembe veszi a fenntartható fejlődés elvét, valamint a környezet minőségének megóvása, védelme és állapotának javítása céljait. A MAHOP egyedi célkitűzése a természetes vizek (nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek) rehabilitációja, valamint a magas szintű környezetvédelmet biztosító akvakultúra előmozdítása.

A Módszertanban tervezett 4 db értékelési módszer közül (a támogatási intézményrendszeri adatok értékelése, célzott vizsgálatok a támogatottak körében, esettanulmány készítése, monitoring adatelemzés) az alábbi 2 db értékelési módszer alapján történik a 2. fókuszterület értékelése:

Tervezett értékelési módszerek:

- támogatási intézményrendszeri adatok értékelése
- monitoring adatelemzés

Kapcsolódó intézkedések:

- 1.2 intézkedés: Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását
- 2.4 intézkedés: Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások
- 2.5 intézkedés: A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása

A Módszertanban meghatározott adatforrások:

- Az IH-tól, a Monitoring Bizottságtól és a támogatási intézményrendszer más szereplőitől gyűjtött információk a környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító, illetve a környezet állapotának és a természetes élőhelyek javítására irányuló komponenst tartalmazó projektek végrehajtására vonatkozóan, beleértve az éves végrehajtási jelentésekben és más releváns dokumentumokban foglalt információkat.
- A kedvezményezettek által benyújtott projektbeszámolókból foglalt információk.

- A NÉBIH által üzemeltetett Országos Halgazdálkodási Adattár adatai a természetes vizek vonatkozásában (1.2 intézkedés).
- A minőségi és mennyiségi vizsgálatok során kapott primer és szekunder adatok.

A Módszertanban meghatározott, jelen fókuszterület elemzéséhez rendelt megválaszolandó kérdések:

1. *Milyen mértékben teljesültek a MAHOP 1.2, 2.4 és 2.5 intézkedéseiben megfogalmazott, adott értékelési fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések, és ez mennyire tulajdonítható a MAHOP keretében biztosított támogatásoknak?*

A MAHOP-1.2-2017 számú felhíváson megvalósuló projektek a természetesvízi halgazdálkodással érintett NATURA2000 területek és más természetvédelmi oltalom alatt álló vízterületek, valamint az ezekben a kategóriákba nem sorolt természetes vizek rehabilitációjára irányulnak az alábbi céloknak megfelelően:

- 1) A biodiverzitás megőrzése, ívóhely fejlesztése, -létrehozása és -helyreállítása.
A természetes élőhelyek és ívóhelyek fejlesztése révén a természetesvízi halállományok rehabilitációja és a természetes szaporodás elősegítése, ezáltal közvetve növelhetők a természetesvízi halállományok a telepítések fokozása nélkül is.
- 2) A vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítása.
- 3) A természetes vizek rehabilitációja, az invazív, idegenhonos halfajok visszaszorítása, a meder és a part állapotának, a víz minőségének javítása, valamint a víz megtartása;
- 4) Olyan statikus vagy mozgó létesítmények építése, korszerűsítése vagy telepítése, amelyek a vízi állat- és növényvilág védelmét és gyarapodását szolgálják, beleértve ezek tudományos előkészítését, monitoringját és értékelését.
- 5) A vízi biológiai sokféleség és a vízi ökoszisztémák védelme és helyreállítása, a nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek (biológiai eszközökkel megvalósítható - pl. nád/sás szegély kialakítása stb. - partvédelme.

Az IH tájékoztatása alapján a MAHOP 1.2-es intézkedésre benyújtott támogatási kérelmek a felhívásban meghirdetett valamennyi célkitűzés megvalósítására vonatkozóan tartalmazzak elemeket. A célkitűzésekhez történő hozzájárulás 100%-a a MAHOP keretében biztosított támogatásoknak tulajdonítható.

A **MAHOP-2.5-2017 és MAHOP-2.5-2018 számú** felhívásokon megvalósuló projektek a természetesvízi halgazdálkodással érintett programban résztvevőknek öt éven keresztül bizonyos, a vízi élővilágot támogató ún. „zöld” akvakultúra módszereket kell alkalmazniuk. A korábbi tapasztalatok szerint az ilyen jellegű intézkedések az extenzív halastavakon ténylegesen növelik a madárfauna létszámát és fajgazdagságát, ami egyben az ott táplálkozó madárfajok fokozott halfogyasztását is eredményezi. A MAHOP-2.5-2017 és MAHOP-2.5-2018 számú felhívások általános célkitűzése a vizes élőhelyek fokozott megőrzése és fejlesztése, élő-, táplálkozó- és költőhely biztosítása, környezeti terhelés csökkentése, és az édesvízi készletek megőrzése a természeti erőforrásokat megújító extenzív tógazdasági technológiák alkalmazása révén. Cél továbbá a halastavi ökoszisztémákhoz kapcsolódó természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok élőhelyeinek kiemelt védelme.

A MAHOP-2.5-2017 és MAHOP-2.5-2018 felhívásokon 2019. december 31-ig kiadott támogatói okiratok alapján 78 db projekt, összesen 15.487,39 hektár területtel vesz részt a „Vizesélőhely és vízimadár-élőhelyvédelmi célprogramban”. A támogatott területek közül 9.844,39 ha terület NATURA2000, a fennmaradó 5.643,00 ha egyéb terület. A célkitűzésekhez történő hozzájárulás 100%-a a MAHOP keretében biztosított támogatásoknak tulajdonítható.

A MAHOP 2.4-es intézkedésén megfogalmazott, adott értékelési fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések nem teljesülnek, az intézkedésen támogatásban részesített egyetlen projekt kizárólag eszközbeszerzésre irányul. A célkitűzésekhez történő hozzájárulás nem értelmezhető.

2. Hogyan járul hozzá a MAHOP környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra, valamint a környezet állapotának és a természetes élőhelyek javításának célja a Partnerségi Megállapodásban, a 4. Nemzeti Környezetvédelmi Programban (2015-2020), a horgászati célú Nemzeti Halgazdálkodási és Horgászati Stratégia és az Országos Horgászati Hálózati Programban meghatározott célok teljesüléséhez.

A PM rögzíti, hogy a Magyarországra érkező uniós fejlesztési források, ESB-alapok hogyan fogják támogatni az EU2020 stratégiájának céljait, mindeközben integrálja Magyarország Nemzeti Reform Programjának és az Európai Tanács országspecifikus ajánlásainak releváns

üzeneteit is. A PM szintén meghatározza e források eredményes és hatékony felhasználásának feltételeit.

A MAHOP 2.5-ös intézkedés célja a hagyományos technikákon alapuló extenzív tógazdasági haltermelés, többek között a természet és a biológiai sokféleség megőrzésének és javításának, valamint a tájképi elemek megóvásáért nyújtott szolgáltatásokkal összefüggő többletköltségek és kieső jövedelem részleges kompenzációja.

A 2007-2013-as időszakban a Halastavi Környezetgazdálkodási Program (HKP) keretében részleges kompenzáció került kifizetésre a programban részt vevő termelőknek az ötéves időszak első két évében.

A MAHOP-2.5-2017 és MAHOP-2.5-2018 - *A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása* című felhívások keretében Magyarország elindította a „Vizes élőhely és vízimadár-élőhelyvédelmi célprogramot”, amelyben önkéntes alapon vehetnek részt az arra jogosultak.

A MAHOP 2.5-ös intézkedésre indított felhívások általános célkitűzése a vizes élőhelyek fokozott megőrzése és fejlesztése, élő-, táplálkozó- és költőhely biztosítása, környezeti terhelés csökkentése és az édesvízi készletek megőrzése a természeti erőforrásokat megújító extenzív tógazdasági technológiák alkalmazása révén. Cél továbbá a halastavi ökoszisztémákhoz kapcsolódó természetvédelmi szempontból jelentős fajok élőhelyeinek kiemelt védelme.

A MAHOP 1.2, 2.4 és 2.5 intézkedések járulnak hozzá közvetlenül a 06 - A környezet megőrzése és védelme és a forráshatékonyság elősegítése ESB-alapok tematikus célkitűzéshez.

A Nemzeti Környezetvédelmi Programban (2015-2020) meghatározott célkitűzésekhez a MAHOP 2.5 és 2.4 intézkedései közvetett módon járulnak hozzá. Ezek az intézkedések 2019. december 31. napjáig 79 db projekt tekintetében történt kötelezettségvállalás, és 78 db projekt tekintetében történt kifizetés, **1.082.459.470 Ft értékben.** **A horgászati célú Nemzeti Halgazdálkodási és Horgászati Stratégia és az Országos Horgászati Hálózati Programban meghatározott célkitűzésekhez pedig a MAHOP 1.2 intézkedése járul hozzá közvetett módon.**

Fenti intézkedésekhez tartozó felhívásokon 2019. december 31. napjáig 89 db projekt részesült támogatásban, összesen 1.787.150.981 Ft értékben. Kifizetés 88 db projekt esetében történt, 1.400.828.197 Ft értékben, ami az érintett kötelezettségvállalás 78,38%-a.

3. *Hogyan aránylanak a fenti intézkedések környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító, illetve a környezet állapotának és a természetes élőhelyek javítására irányuló komponenst tartalmazó projektjeinek száma az ilyet nem tartalmazó projektek számához?*
4. *Milyen arányú a forráslekötés és kifizetés a fenti intézkedések fókuszterülethez tartozó komponenst tartalmazó projektjeiben?*

A MAHOP 1.2, 2.4 és 2.5 intézkedések vonatkozásában összesen 89 db támogatói okirat került kiállításra, 1.787.150.981 Ft értékben, ebből 1.400.828.197 Ft összegű tényleges kifizetés teljesült a kedvezményezettek felé 2019. december 31-ig, ami 78,38%-os megvalósítást takar.

A MAHOP 1.2, 2.4 és 2.5 intézkedések 100%-ban környezetvédelmi szolgáltatásokra, illetve a környezet állapotának és a természetes élőhelyek javítására irányulnak.

5. *Hogyan aránylik ez a fókuszterülethez nem tartozó komponenst tartalmazó projektek forráslekötéséhez és kifizetéséhez?*

A fókuszterülethez nem tartozó intézkedéseken összesen 92 db támogatói döntés került jóváhagyásra 9.187.557.936 Ft összegben, és összesen 55 db projekt esetében történt kifizetés (támogatási előleggel együtt) 6.684.770.634 Ft összegben 2019. december 31-ig.

A fókuszterülethez tartozó komponenst tartalmazó projektek darabszáma tekintetében a támogatói döntésben részesültek száma 96%-a, a támogatási előleggel együtt kifizetéssel érintett projektek 20,95%-a a fókuszterülethez nem tartozó projektekhez képest.

6. *Mennyi a fókuszterülethez tartozó biogazdálkodásra áttért, illetve környezetvédelmi szolgáltatásokat nyújtó gazdaság (projektszám, tóterület változása, és támogatási összeg)?*

A MAHOP-2.5-2017 és MAHOP-2.5-2018 - A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása című felhívásokra 2019. december 31. napjáig 79 db projekt vonatkozásában született támogatói döntés, összesen 1.087.215.058 Ft értékben, ami

teljes összegében kifizetésre került a támogatást igénylők részére. **Biogazdálkodásra történő áttérésre vonatkozó adat nem áll rendelkezésünkre.** A kiválasztási eljárásba ez a szempont nem került beépítésre.

7. *Mennyi a fókuszterülethez tartozó természetvédelmi intézkedéseket, az akvakultúra környezeti hatásainak csökkentését, illetve a halászati tevékenységnek a fajok védelméhez való adaptálását szolgáló beruházás (projektszám és támogatási összeg)?*

A MAHOP-1.2-2017 - Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ivási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását című felhívásra összesen 2019. december 31. napjáig 14 db, összesen 821.958.513 Ft támogatási igényű támogatási kérelem érkezett be. Ebből jogosultsági vizsgálat során 2 db projekt elutasításra került. 2018. december 31. napjáig 10 db projekt vonatkozásában született támogatói döntés és lépett hatályba támogatói okirat, 698.593.310 Ft értékben, és 2 db további kérelem érkezett 20.959.627 Ft értékben, amelyek projekt kiválasztási eljárási folyamata 2019. december 31. napjáig még nem zárult le.

A felhívásra beérkezett aktuális támogatási igény így a felhívás keretösszegének 110,592%-a.

8. *A fókuszterülethez kapcsolódó komponens tartalmazó projektek milyen mértékben járultak hozzá az akvakultúrás termelés növekedéséhez, illetve a természetes vízi őshonos halállományok erősödéséhez?*

A MAHOP 1.2, 2.4 és 2.5 intézkedések az akvakultúra termelés növekedéséhez közvetlenül nem járulnak hozzá.

A természetes vízi őshonos halállományok erősödéséhez a MAHOP-1.2-2017 - Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ivási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását felhívás járul hozzá. Ezen intézkedés tekintetében az alábbi eredményindikátorok kerültek meghatározásra:

- 18 - A MAHOP keretében rehabilitált területek számának változása
- 19 - A MAHOP keretében rehabilitált területek kiterjedésének változása

A „18 - A MAHOP keretében rehabilitált területek számának változása” indikátor esetében a felhívás alapján 2023-ig teljesítendő célérték 15 db. A MAHOP korábbi verziójában 40 db

szerepelt, az OP 2019. évi módosítása során az érték 15 db-ra csökkentésre került. A rehabilitálással érintett terület helyrajzi szám alapján kerül figyelembevételre. A „19 - A MAHOP keretében rehabilitált területek kiterjedésének változása” indikátor esetében 1.000 hektár a 2023-ig teljesítendő célérték.

A 2019. december 31-én hatályos támogatói okirattal rendelkező projektek alapján az alábbi indikátorvállalás történt:

- A MAHOP keretében rehabilitált területek számának változása: **10 db**
- A MAHOP keretében rehabilitált területek kiterjedésének változása: **175,70 hektár.**

A 2019. december 31. napjáig támogatásban részesített 10 db projekt az intézkedés jelenlegi 724.272.815 Ft-os 87,22%-át fedi le, egyben a projektek megvalósítása 10 db rehabilitálással érintett helyrajzi számot takar, 175,70 hektár területtel, ami a 2023-ra vállalt eredménymutató érték 17%-a.

9. Megfelelően elősegítik-e az alkalmazott eljárások és intézkedések a MAHOP 1.2, 2.4 és 2.5 intézkedéseiben megfogalmazott értékelési fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések elérését?

Az 1303/2013/EU rendelet 8. cikkével összhangban a MAHOP is figyelembe veszi a fenntartható fejlődés elvét, valamint a környezet minőségének megóvása, védelme és állapotának javítása célját. A fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzés a természetes vizek rehabilitációja, valamint a magas szintű környezetvédelmet biztosító akvakultúra előmozdítása.

A MAHOP-1.2-2017 - „Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ivási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását” című felhívás a természetesvízi halgazdálkodással érintett NATURA2000 területek és más természetvédelmi oltalom alatt álló vízterületek, valamint az ezekbe a kategóriákba nem sorolt természetes vizek rehabilitációjára irányul.

A MAHOP-2.4-2016 - *Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások* című felhívás célja, az extenzív és félintenzív akvakultúra rendszerek (tógazdasági haltermelés) esetében a termelési folyamat energetikai hatékonyságának javítása, valamint a vízhasználatra és vízminőségre gyakorolt negatív hatás csökkentése.

A MAHOP-2.5-2017 és MAHOP-2.5-2018 - *A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása* című felhívások 70.200 Ft/hektár/5 év (100%-os támogatási intenzitás) vissza nem térítendő támogatást biztosít a tógazdasági haltermelőknek a természet és a biológiai sokféleség megőrzésének és javításának, valamint a tájképi elemek megővéseért nyújtott szolgáltatásainak részleges kompenzálásaként.

A MAHOP-1.2-2017, a MAHOP-2.4-2016, a MAHOP-2.5-2017 és a MAHOP-2.5-2018 számú felhívásokban megfogalmazott célok közvetlenül támogatják a fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések elérését.

10. Mennyire gazdaságos, hatékony és szabályos a támogatások felhasználása?

Az Állami Számvevőszék adatai alapján az európai uniós források lekötésének hatékonysága fokozatosan javul. A 2007-2013 közötti programozási időszakban a folyamatot még hátráltatta a koncentrált stratégiai tervezés hiánya, valamint a források kifizetésének elhúzódása. Ennek érdekében a 272/2014. Korm. rendelet egységesítette a támogatások felhasználásának folyamatát valamennyi OP esetében. A monitoring és információs rendszer alkalmazása valamennyi eljárás során, a támogatás igénylési, elbírálási, kifizetési és ellenőrzési eljárások, folyamatok lépésről lépésre rögzítésre kerültek a 272/2014. Korm. rendeletben. Az elektronikus ügyintézés lehetővé tevő FAIR EUPR és EPTK az adminisztratív terhek csökkentése, az egységesítés és átláthatóság irányába indította el a kérelmek kezelésének és feldolgozásának folyamatát. A támogatási kérelmekhez benyújtott valamennyi dokumentum egy integrált informatikai rendszerben elérhető és visszakereshető. A folyamatok egységesek, nyomon követhetőek, minden ellenőrzési folyamatban érvényesül a „négy szem elv” alapján történő ellenőrzés.

A MAHOP tekintetében mindezek által biztosítható a kérelmek egységes kezelése, a támogatások hatékony felhasználása. A folyamatok átláthatóságát is segíti, amit alátámaszt az a tény, hogy MAHOP projekt tekintetében 2019. december 31. napjáig összesen **1 db szabálytalansági eljárás került lefolytatásra, a megállapított pénzügyi korrekció értéke összesen 699.811 Ft.**

A MAHOP támogatások gazdaságos és hatékony felhasználására ösztönzi az uniós források lehívására vonatkozó n+3 szabály és az eredményességi felülvizsgálat. Előbbi a programozási

időszak valamennyi évében jelentős nyomást helyez az IH-ra, az adott évre vonatkozó pénzügyi keret kifizetési kötelezettségével, utóbbi pedig az eredményességmérési keretben célként kitűzött támogatott műveletek számával és a kedvezményezettek felé történő tényleges (támogatási előleg nélküli) kifizetések összegével.

11. Szükség van-e a keretösszegek átcsoportosítására, és ha igen, miért?

A fókuszterülethez kapcsolódó intézkedések közül a MAHOP-1.2-2017 - *Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását* című felhívásra összesen 2019. december 31. napjáig 14 db, összesen 821.958.513 Ft támogatási igényű támogatási kérelem érkezett be. Ebből jogosultsági vizsgálat során 2 db projekt elutasításra került. 2018. december 31. napjáig 10 db projekt vonatkozásában született támogatói döntés és lépett hatályba támogatói okirat, 698.593.310 Ft értékben, és 2 db további kérelem érkezett 20.959.627 Ft értékben, amelyek projekt kiválasztási eljárási folyamata 2019. december 31. napjáig még nem zárult le.

A felhívásra beérkezett aktuális támogatási igény így a felhívás keretösszegének 110,592%-a, a projektek támogathatósága esetén többletforrás biztosítása javasolt. A fókuszterületekhez tartozó MAHOP-2.4-2016, MAHOP-2.5-2017 és MAHOP-2.5-2018 felhívások lezárásra kerültek. **A MAHOP-2.5-2018 felhívás fel nem használt keretösszegének átcsoportosítása javasolt.**

12. Van-e egymást erősítő hatás az egyes intézkedések között, illetve a MAHOP és más operatív programok intézkedési között a környezetvédelmi célok elérésében?

A Környezet- és Energia Hatékonyság Operatív Program (a továbbiakban: KEHOP) által lefedett valamennyi fejlesztési terület és beavatkozási irány aspektusai (pl. fenntartható környezet biztosítása) a MAHOP előkészítése során is figyelembevételre kerültek.

A MAHOP 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 és 5.3.3 intézkedései esetén olyan beruházások és /vagy eszközbeszerzések, műszaki, tudományos és szervezeti ismeretek fejlesztése támogatható, amelyek csökkentik a környezetre gyakorolt negatív hatásokat, továbbá lehetővé teszik az energiahatékony, víztakarékos, környezetkímélő és innovatív elemek megvalósítását.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a MAHOP intézkedéseken belül van egymást erősítő hatás a környezetvédelmi célok elérése tekintetében, továbbá a MAHOP és a KEHOP kapcsolódása a fenntartható környezet biztosítása aspektusból.

Ugyan a Módszertanban nem került meghatározásra a MAHOP - Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (a továbbiakban: GINOP) kapcsolódás, mindez szerepel az operatív programban, továbbá konkrét projektkapcsolódás is megállapítható. A GINOP-2.3.2-15 - *Stratégiai K+F műhelyek kiválósága* című felhívás egyik támogatott projektje a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., az MTA Ökológiai Kutatóközpont, a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ, valamint a Szent István Egyetem konzorciumában megvalósuló, *A balatoni horgászati célú halgazdálkodás fenntarthatóvá tételének megalapozása a halfauna rekonstrukciója és a táplálékbázis hasznosulásának vizsgálatával alap- és alkalmazott kutatási módszerekkel* című projekt. Ez az 1.492.922.875 Ft összegű uniós és hazai támogatásból megvalósuló projekt a MAHOP-ban meghatározott környezeti célok közül a vizes élőhelyek fokozott megőrzése és fejlesztése, az édesvízi készletek megőrzése, továbbá a tavi ökoszisztémákhoz kapcsolódó természetvédelmi szempontból jelentős fajok élőhelyeinek kiemelt védelme megnevezésű célokhoz is hozzájárul.

8.3 A halfogyasztási szokások változása, a fogyasztói magatartás változása, a fogyasztói igényekhez való alkalmazkodás, termékfejlesztés.

A MAHOP-5.3.2-2016 - „*Kommunikációs és promóciós kampány a halfogyasztás népszerűsítésére*” című felhívás keretében került meghatározásra a „8 - Halfogyasztás növelése” indikátor, amelynek 2023-ig teljesítendő célértéke 1 kg-mal növelni az egy főre jutó hazai halfogyasztást. Felmerülhet a kérdés, hogy miért csak 1 kg-mal kívánja növelni a tagállam a halfogyasztást 7 év alatt.

A hazai halfogyasztás messze elmarad az európai uniós átlagtól. Magyarországon a MAHOP tervezésekor az egy főre jutó éves halfogyasztás a hazai, tradicionális számítási módszertan alapján 3,63 kg/fő/év volt, amelynek kb. felét az import haltermékek adják. Ez a módszertan a hazai termelésű halalapanyagot a termelési statisztikákra alapozva élősúllyal veszi figyelembe, függetlenül attól, hogy feldolgozva vagy élve, illetve frissen került-e a fogyasztói piacra. A nemzetközi számítási módszer alapján (teljes bruttó fogyasztás) ez az érték 5,1 kg/fő/év. Ez volt az indikátor 2013. évi kiinduló értéke.

A MAHOP kiemelt célja a termelés növelése, azonban ez nem vonja maga után automatikusan a hazai halfogyasztás növekedését. A tengeri halállományok csökkenése miatt a tengerekből származó fogások csökkenni fognak, változatlan, esetleg növekvő fogyasztói igények mellett. A hiány pótlására várhatóan megnő az akvakultúrában előállított halak szerepe, amely magával vonja az édesvízi haltermelés növekedését is. Ebben a tekintetben számít Magyarország a tradicionális halaink és a termelésbe belépett, belépő egzotikus halfajok növekvő exportjára. Mivel ezek a hatások nehezen becsülhetők, a NAS-ban meghatározott monitoring mutató célérték alapján a halfogyasztás-növekményt 1 kg-ként prognosztizálták a MAHOP-ban.

A magyarországi halfogyasztás ösztönzése céljával 2014-ben indította útjára a Halászati Operatív Program (HOP 2007-2013) keretében az IH a „Kapj rá!” kampányt. A kampány egyszerre igyekszik felhívni a figyelmet az egészséges életmód és a tudatos táplálkozás fontosságára. Kiemelt feladatának tekinti, hogy a halból készült ételek minél gyakrabban és minél több változatban kerüljenek mindannyiunk asztalára. Célja, hogy a hazai fogyasztókkal megismertesse a halételek sokféleségét, azok változatos ízvilágát, és a fiatalabb korosztályt

rábressze arra, hogy a nemzetközi viszonylatban népszerű halfogyasztás jól beilleszthető a reformátkezésbe, hiszen a halételek finomak és könnyen elkészíthetőek.

Mindez az IH egyik legfontosabb célkitűzése a MAHOP végrehajtása során, a MAHOP 5.3.2-es intézkedése keretében.

A magyarországi halfogyasztás növelésének egyik legfontosabb területe a halételeket előtérbe helyező egészséges táplálkozás propagálása mellett a hazai eredetű árualap termelését biztosító meglévő halastavak és az intenzív rendszerek korszerűsítése és a magas feldolgozottsági fokú, csökkentett szátkatartalmú, illetve szátkamentes haltermékek gyártása, azokból a folyamatos ellátás biztosítása a lakosság számára. El kell érni, hogy a lakosság körében a halfogyasztás gyakorisága növekedjen, és az ne csak a karácsonyi és húsvéti ünnepekre korlátozódjon, továbbá elő kell segíteni a halfogyasztás növelése érdekében a halhús közétkeztetésben való felhasználását, meg kell ismertetni a lakossággal a hal előkészítésének praktikáit és a könnyen elkészíthető halételek receptjeit.

A MAHOP-ban meghatározott intézkedések egy része közvetlenül is hozzájárul a halfogyasztás növeléséhez, néhány intézkedés csak közvetett módon járul hozzá a halfogyasztás növeléséhez. Öt intézkedés egyáltalán nincs hatással a halfogyasztásra.

A MAHOP 1.2-es intézkedése a természetes vizek rehabilitációjára irányul, amelynek célja elsősorban a kereskedelmi halászat által sújtott vízterületek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását. Ennél az intézkedésnél azonban megemlítendő, hogy a fejlesztések következményeként az eredmény évek múlva a horgászfogásokban realizálódhat, amely viszont növelheti a kifogott halak elfogyasztásával a hazai halfogyasztást.

A MAHOP 2.4-es intézkedése a környezetvédelmi célú akvakultúra beruházásokat támogatja, a MAHOP 2.5-ös intézkedés pedig a tógazdasági haltermelők jövedelem kiesésének részleges kompenzációjára irányul. A halfogyasztás növeléséhez a 3.1 (adatgyűjtés), a 3.2 (ellenőrzés) és a Technikai segítségnyújtás intézkedések szintén nem járulnak hozzá.

A jelenleg hatályos MAHOP és a NAS nem említi egyértelműen a MAHOP 2.1-es intézkedést a halfogyasztás növeléséhez közvetlenül hozzájáruló intézkedésként, azonban annak céljai között szerepel a jó piaci potenciállal rendelkező új akvakultúra fajok termelésbe vonásának, illetve

piaci bevezetésének támogatása, valamint új, vagy jelentősen tökéletesített termékek, új vagy továbbfejlesztett folyamatok kialakításának vagy piaci bevezetésének támogatása.

A MAHOP-5.3.1-2016 - *A halászati és akvakultúra termékekre irányuló piaci értékesítések támogatására* című felhívás szintén közvetett módon hathat a halfogyasztás növelésére, hiszen az egyes halgazdálkodással foglalkozó vállalkozások saját termékeinek szélesebb körben történő megismertetését célozzák honlap fejlesztés támogatásával, illetve a minőség javításának és a hozzáadott érték emelésének támogatásával.

A MAHOP három intézkedése esetében elmondható, hogy közvetlenül is hozzájárulnak a halfogyasztás növeléséhez. A MAHOP 2.2-es és 2.3-as intézkedések a tógazdasági és az intenzív akvakultúra termelés támogatását hivatottak szolgálni. A meglévő haltermelő telepek felújításával, bővítésével és korszerűsítésével, valamint az induló vállalkozások támogatásával lehetőség van a megtermelt hal mennyiségének növelésére. Az intézkedésekre meghirdetett felhívások alapján biztosított a közvetlen halértékesítés, valamint a halszállító autók beszerzésével a távolabbi települések friss hallal történő ellátása is. Az akvakultúra fejlesztése a NAS kiemelt célja. A MAHOP előkészítése során az intézkedésekhez hozzárendelt összegek a halfogyasztás megcélzott növelése alapján kerültek meghatározásra.

A MAHOP 5.3.3-as intézkedés célja a halászati és akvakultúra termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása. A halfogyasztás növelését célzó háromkomponensű (termelés-feldolgozás-marketing) rendszeren belül meghatározó a feldolgozás és különösen a hazai, magas hozzáadott értékű termékeket gyártó vállalkozások szerepe. Egyértelműen kijelenthető, hogy a halfogyasztást nagyban növelné a konyhakész, szálkamentes haltermékek előállításának, mivel a legnagyobb problémát az okozza, hogy a lakosság nagy része nem tudja a halat elkészíteni, illetve a mai rohanó világban nincs idő az aprólékos, precíz munkát igénylő, és emiatt hosszú ideig tartó halpucolásra.

A MAHOP 5.3.3-as intézkedés keretében meghatározott „9 - Belföldi származású feldolgozott haltermékek mennyisége” indikátor nevében is jól tükrözi, hogy az IH célja a belföldi, azaz az édesvízi akvakultúra termékek előállításának előtérbe helyezése, a hazai halak minél változatosabb formában történő feldolgozása és a termékek minél szélesebb körben történő megismertetése a lakossággal a halfogyasztás növelése érdekében.

A 2017-es adatok alapján az egy főre jutó hazai halfogyasztás mennyisége az európai uniós számítási módszerrel számítva 6,4 kg, vagyis már 2017. évben elérte a tagállam a 2023-ra kitűzött célt. 2018. évre vonatkozó adat 6,73 kg.

A MAHOP végrehajtása későn indult el, az első támogatói okiratok 2018-ban kerültek kiadásra, így az akvakultúra termelés mennyiségének növekedéséhez, valamint a feldolgozók által előállított haltermékek piacra jutásához még idő kell. A jelenlegi adatok alapján azonban már most megállapítható, hogy a további támogatásoknak és a „Kapj rá!” kampánynak köszönhetően tovább fog emelkedni a halfogyasztás mértéke Magyarországon.

Tervezett értékelési módszerek:

- A támogatási intézményrendszerben a tárgyban keletkezett elemzések, dokumentumok összegyűjtése, a támogatottak pályázatainak elemzése (amennyiben a fejlesztés vagy a projekt értelmezhető a fókuszterületre).
- A „Kapj rá!” program keretében adatgyűjtés.
- A lehalászás jelentések és az export-import adatok elemzése, a halfajok, illetve halfajcsoportok aránya a termelésben, valamint az export-import összetétel változásának összefüggése a halfogyasztás alakulásával.

Kapcsolódó intézkedések:

- 1.2 intézkedés: Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását
- 2.1 intézkedés: Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése
- 2.2 intézkedés: Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása
- 2.3 intézkedés: A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók ösztönzése
- 5.3.1 intézkedés: A halászati termékekre és akvakultúra-termékekre irányuló piaci értékesítési intézkedések támogatása
- 5.3.2 intézkedés: Kommunikációs és promóciós kampány a halfogyasztás népszerűsítésére (Kapj rá!)
- 5.3.3 intézkedés: A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása

A Módszertanban meghatározott adatforrások:

- A támogatási intézményrendszerben a tárgyban keletkezett elemzések, dokumentumok, a támogatottak pályázatai.
- A „Kapj rá!” program keretében adatgyűjtés.
- A lehalászás jelentések és az export-import statisztikai adatok.

A Módszertanban meghatározott, jelen fókuszterület elemzéséhez rendelt megválaszolendő kérdések:

1. *Milyen mértékben teljesültek a MAHOP 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 5.3.1, 5.3.2 és 5.3.3 intézkedéseiben megfogalmazott halfogyasztás-növelési célkitűzések, és ez mennyire tulajdonítható a MAHOP keretében biztosított támogatásoknak?*
2. *Hogyan változott az összes és az intenzív akvakultúra termelés mennyisége és értéke, valamint a belföldi származású feldolgozott haltermékek mennyisége az értékelési időszakokban?*

A MAHOP 1.2, 2.1, 2.3, 5.3.1, 5.3.2 és 5.3.3 intézkedések vonatkozásában 2019. december 31-ig nem került lezárásra egyetlen projekt sem, így a MAHOP keretében biztosított támogatások ezen értékelési fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések teljesülése nem vizsgálható jelenleg.

3. *Hogyan aránylik a fenti intézkedések a halfogyasztás növelését is célzó projektjeinek száma az ilyen komponenst nem tartalmazó projektek számához?*

A MAHOP 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 5.3.1, 5.3.2 és 5.3.3 intézkedésekre összesen 98 db projekt esetében született támogatói döntés, 8.801.433.971 Ft összegben. Támogatási előlegként 2.642.975.960 Ft, tényleges kifizetési kérelemmel 2.804.104.972 Ft elszámolása történt meg.

A halfogyasztás növelését célzó komponenst nem tartalmazó intézkedéseken 83 db támogatói döntés született, 2.173.274.946 Ft összegben. Támogatási előlegként 995.574.322 Ft, tényleges kifizetési kérelemmel 1.829.391.502 Ft elszámolása történt meg. **A fókuszterülethez tartozó intézkedéseken támogatói döntésben részesültek száma 123,45%-a, megvalósult kifizetések összegének pedig 144,47%-a a fókuszterülethez nem tartozó intézkedések releváns adatainak.**

4. Milyen mértékű a halfogyasztást befolyásoló komponenst tartalmazó projektek hozzájárulása ezen indikátorok változásához?

A fókuszterülethez kapcsolódó intézkedések a MAHOP-ban meghatározott „Halfogyasztás növelése” eredménymutató teljesüléséhez közvetlen/közvetett módon hozzájárulnak, ám az intézkedések projektszintű hozzájárulásának mértéke egzakt módon nem mérhető, nem megállapítható.

5. Mennyire van összhangban a halfogyasztás eredményindikátorának teljesülése a NAS félidős és célidőszaki monitoring mutatóival és stratégiai mutatószámaival? Szükség van-e a stratégia felülvizsgálatára?

A NAS-ban az alábbi monitoring mutató került meghatározásra, amely a MAHOP-ban meghatározott „Egy főre jutó halfogyasztás (kg/év)” eredménymutatóval összhangban van.

27. táblázat: Egy főre jutó halfogyasztás (kg/év)

Eredménymutatók	Kiindulási időszak adatai (2013)	Félidejű adatok (2018)	Félidős adatok teljesülése (2018)
Egy főre jutó halfogyasztás (kg/év)	5,1	5,6 (terv) 6,73 (tény)	120%

Forrás: saját szerkesztés

A NAS-ban feltüntetett 1 főre jutó halfogyasztás kiinduló helyzetet ismertető összefüggésmutatója 5,1 kg/fő/év. Az AKI adatai alapján a 2017. évi 1 főre jutó éves halfogyasztás 6,4 kg, ami alapján a 2018. évi félidős cél 120%-ban teljesült.

A MAHOP keretében megvalósuló „Kaj rá!” projekt közvetlenül járul hozzá az „Egy főre jutó halfogyasztás (kg/év)” monitoring mutató teljesítéséhez. Az eredményindikátorban meghatározott célértéket 2023-ig kell elérni.

6. Milyen arányú a forráslekötés és -kifizetés a fenti intézkedések halfogyasztást befolyásoló komponenst tartalmazó projektjeiben?

A MAHOP 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 5.3.1, 5.3.2 és 5.3.3 intézkedések vonatkozásában igényelhető összes forrás 13.977.511.267 Ft. 2019. december 31. napjáig összesen 98 db projekt esetében született támogatói döntés, 8.801.433.971 Ft összegben. Támogatási előlegként 2.642.975.960 Ft, tényleges elszámolásra **2.804.104.972** Ft került kifizetésre. **A fentiekre tekintettel ezen intézkedések vonatkozásában a forráslekötés 62,96%-a a teljes beérkezett igénynek és a lekötött forrás 48,09 %-a került kifizetésre.**

8.4 Kutatás, fejlesztés, technológiai innováció

Az EU2020 stratégia K+F célkitűzésével összhangban uniós prioritás a környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása, valamint a halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása. Ezzel összhangban a MAHOP támogatja az innovatív módszereket és technológiákat – a halgazdálkodási ágazat szereplőinek versenyképességét szolgáló termék- és folyamatinnovációkat, amelyek a halnevelés és a hallal való bánás új módszereinek alkalmazásán, új vagy lényegesen javított termékek, új, jó piaci potenciállal rendelkező tenyésztett halfajok, új vagy tökéletesített irányítási és szervezési rendszerek bevezetésén keresztül történnek.

Tervezett értékelési módszerek:

- támogatási intézményrendszeri adatok értékelése
- monitoring adatok elemzése

Kapcsolódó intézkedések:

- 1.2 intézkedés: Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását
- 2.1 intézkedés: Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése
- 2.2 intézkedés: Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása
- 2.4 intézkedés: Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások
- 5.3.3 intézkedés: A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása

A Módszertanban meghatározott adatforrások:

- Az IH-tól, a Monitoring Bizottságtól és a támogatási intézményrendszer más szereplőitől gyűjtött információk a KFI-komponenst tartalmazó projektek végrehajtására vonatkozóan, beleértve az éves végrehajtási jelentésekben és más releváns dokumentumokban foglalt információkat.
- A kedvezményezettek által benyújtott projektbeszámolókból foglalt információk.
- Az EU2020 stratégia K+F célkitűzésének teljesülését értékelő dokumentumok (EUROSTAT-adatok, országjelentések stb.).

- A minőségi és mennyiségi vizsgálatok során kapott primer adatok.

A fókuszterülethez rendelt intézkedések felhívásai közül kizárólag a MAHOP 2.2-es intézkedésen zárultak le projektek 2019. december 31. napjáig.

A Módszertanban meghatározott, jelen fókuszterület elemzéséhez rendelt megválaszolendő kérdések:

- 1. Milyen mértékben teljesültek a MAHOP 1.2, 2.1, 2.2, 2.4 és 5.3.3 intézkedéseiben megfogalmazott KFI-hez kapcsolódó célkitűzések, és ez mennyire tulajdonítható a MAHOP keretében biztosított támogatásoknak?*

A MAHOP 1.2, 2.1, 2.2, 2.4 és 5.3.3 intézkedések vonatkozásában meghirdetett felhívásokban támogatott projektek szakmai tartalma a rendelkezésünkre álló adatok alapján nem vizsgálható, ezért jelenleg a MAHOP keretében biztosított támogatások ezen értékelési fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzéseinek teljesülése nem értelmezhető.

- 2. Hogyan járul hozzá a MAHOP KFI-céljainak teljesülése a Partnerségi Megállapodásban, a Nemzeti Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégiában és a Nemzeti Reform Programban meghatározott KFI-célok teljesüléséhez?*

Az EU2020 stratégia egyik kiemelt céljaként megfogalmazott intelligens növekedéshez, valamint a tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakításához kapcsolódóan Magyarország célja, hogy 2020-ig 1,8%-ra növelje a GDP-hez viszonyított K+F ráfordítások arányát, ezt irányozza elő a Nemzeti Reform Program is. A kitűzött célt Magyarország az innovációs teljesítményét behatároló szűk keresztmetszetek feloldására történő erőforrás-koncentrációval érheti el. Az érintett problématerületek azonosítása a Kormány által 2013 júliusában elfogadott Befektetés a Jövőbe - Nemzeti Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégia 2020 (a továbbiakban: Nemzeti KFI Stratégia) keretében megtörtént.

A Nemzeti KFI Stratégia a 2020-ig tartó időszakra – az azonosított három fő kihívás/szűk keresztmetszet alapján – átfogó, horizontális jellegű célterületeket jelöl meg, úgymint:

- (1) nemzetközileg versenyképes tudásbázisok fejlesztése (kiemelten kutatók és kreatív szakemberek képzése, valamint nemzetközileg versenyképes kutatóbázisok fejlesztése);
- (2) hatékony tudás-felhasználási folyamatok indukálása (kiemelten: az innovatív kis cégek helyzetbe hozása, a középvállalkozások K+F- és technológia-alapú dinamizálása, a nagyvállalkozások K+F-alapú integrálása, a közszféra innovációinak módszeres dinamizálása);
- (3) intenzív tudásáramlás generálása (kiemelten: innovációs szolgáltatások kiépítése, valamint együttműködések és hálózatok dinamizálása).

A MAHOP támogatja az innovatív módszereket és technológiákat – a halgazdálkodási ágazat szereplőinek versenyképességét szolgáló termék- és folyamatinnovációkat, ami a halnevelés és hallal való bánás új módszereinek alkalmazásán, új vagy lényegesen javított termékek, új, jó piaci potenciállal rendelkező tenyésztett halfajok, új vagy tökéletesített irányítási és szervezési rendszerek bevezetésén keresztül történik.

Tekintettel arra, hogy a MAHOP 2.1-es intézkedése egyaránt hozzájárul a KFI céljainak megvalósulásához és a kkv-k versenyképességének növeléséhez, továbbá arra, hogy egy intézkedés több részcélhoz történő hozzájárulásának mértéke egyértelműen nem mérhető, valamint arra, hogy a MAHOP 2.1-es intézkedés a PM alapján az EU 3. tematikus célkitűzéséhez került hozzárendelésre, a MAHOP 2.1-es intézkedés számszerűsíthető hozzájárulása a KFI célokhoz nem meghatározható.

A MAHOP közvetlenül az EU 6. (Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése) „Veszélyeztetett biológiai sokféleség és közösségi jelentőségű természeti értékek” és az EU 3. (A kkv-k versenyképességének fokozása) tematikus célkitűzéseire járul hozzá.

28. táblázat: Az ESB-alapok tematikus célkitűzéseikhez nyújtott ETHA-hozzájárulás alakulása

Tematikus célkitűzés	ETHA-hozzájárulás (EUR) teljes keret	ETHA-hozzájárulás (EUR) 2019. december végéig költségnyilatkozatba állított kifizetések	Tematikus célkitűzések teljesülésének aránya
03 - A kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének növelése	31.172.355,00	5.544.393,11	17,78 %
06 - A környezet megőrzése és védelme és a forráshatékonyság elősegítése	6.888.002,00	4.664.726,93	67,72 %

Forrás: saját szerkesztés

Megállapítható, hogy a 06 - A környezet megőrzése és védelme és a forráshatékonyság elősegítése tematikus célkitűzés megvalósítása előrehaladott, a 2019. december 31-i állapot 67,72%-os teljesítést mutat, ami jelentősen meghaladja az OP előrehaladását.

Jelentős elmaradás tapasztalható ugyanakkor a 03 - A kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének növelése tematikus célkitűzés előrehaladásában. A 2019. december 31-i állapot 17,78%-os előrehaladást mutat, ami nem éri el az OP előrehaladását.

3. Hogyan aránylik a fenti intézkedések KFI-komponenst tartalmazó projektjeinek száma a KFI-komponenst nem tartalmazó projektek számához?

A KFI komponenst tartalmazó projektek vizsgálata kizárólag a jóváhagyott elszámolással és szakmai beszámolóval rendelkező projektek esetében valósulhatna meg, hiszen ezek esetében beszélhetünk támogatói okiratban vállalt projektelemek (rész)teljesítéséről. A kedvezményezetteknek a projektben vállalt kötelezettségük legalább 70%-át meg kell valósítaniuk. Tekintettel arra, hogy a legtöbb projekt több cél elérésére irányul, csak a jóváhagyott kifizetési kérelmek és szakmai beszámolók projektszintű vizsgálata adhatna megalapozott eredményeket. Mindez túlmutat jelen elemzés lehetőségein, mivel a www.palyazat.gov.hu EMIR információs rendszerből nem érhetőek el a szükséges adatok.

4. *Hogyan változott az összes és az intenzív akvakultúra-termelés mennyisége és értéke, valamint a belföldi származású feldolgozott haltermékek mennyisége? Milyen mértékű a KFI-komponenst tartalmazó projektek hozzájárulása ezen indikátorok változásához?*

Az „*Intenzív akvakultúra-termelés mennyiségének változása*” indikátor 2019. december 31-i tény értéke **625,90 tonna, értékben 854.647,00 EUR**. Az „*akvakultúra-termelés mennyiségének változása*” indikátor 2019. december 31-i tény értéke **517,703 tonna, értékben 1.108.034,00 EUR**. Az akvakultúra termelés mennyisége összesen **1.143,603 tonnával nőtt a támogatásoknak köszönhetően, mindez 1.962.681 EUR értékű akvakultúra-termelés változást takar. Az akvakultúra termelés mennyisége és értéke indikátorok teljesülését a 2-es prioritás beruházási célú felhívásai biztosítják, ahol a projektek KFI komponenseket is tartalmaznak, ezért ezek hozzájárulása az indikátorok teljesüléséhez 100%.**

A „*Belföldi származású feldolgozott haltermékek mennyisége*” 2019. december 31-i tény értéke **155,358 tonna**. Az indikátor teljesülését **100%-ban a MAHOP 5.3.3-as intézkedés biztosítja, ezért a KFI-komponenst tartalmazó projektek hozzájárulása ezen indikátorok változásához 100%.**

5. *Milyen arányú a forráslekötés és -kifizetés a fenti intézkedések KFI-komponenst tartalmazó projektjeiben? Hogyan aránylik ez a KFI-komponenst nem tartalmazó projektek forráslekötéséhez és -kifizetéséhez?*

A KFI komponenst tartalmazó projektek vizsgálata kizárólag a jóváhagyott elszámolással és szakmai beszámolóval rendelkező projektek esetében valósulhatna meg, hiszen ezek esetében beszélhetünk támogatói okiratban vállalt projektelemek (rész)teljesítéséről. A kedvezményezetteknek a projektben vállalt kötelezettségük legalább 70%-át meg kell valósítaniuk. Tekintettel arra, hogy a legtöbb projekt több cél elérésére irányul, csak a jóváhagyott kifizetési kérelmek és szakmai beszámolók projektszintű vizsgálata adhatna megalapozott eredményeket. Mindez túlmutat jelen elemzés lehetőségein, mivel a www.palyazat.gov.hu EMIR információs rendszerből nem érhetőek el a szükséges adatok.

6. *Van-e egymást erősítő hatás az egyes intézkedések között, illetve a MAHOP és más operatív programok intézkedései között a KFI-célok elérésében?*

A MAHOP az 1.2, 2.1, 2.2, 2.4 és 5.3.3 intézkedéseiben támogatja az innovatív módszereket és technológiákat – a halgazdálkodási ágazat szereplőinek versenyképességét szolgáló termék- és folyamat innovációkat, amelyek a halnevelés és a hallal való bánás új módszereinek alkalmazásán, új vagy lényegesen javított termékek, új, jó piaci potenciállal rendelkező tenyésztett halfajok, új vagy tökéletesített irányítási és szervezési rendszerek bevezetésén keresztül történnek.

A MAHOP a fókuszterülethez kapcsolódó 1.2, 2.1, 2.2, 2.4 és 5.3.3 intézkedésein keresztül a GINOP és a Vidékfejlesztési Program (a továbbiakban: VP) KFI intézkedéseivel szinergiában járul hozzá az EU “Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció erősítése” tematikus céljának és a „Gazdasági szereplők versenyképességének javítása és nemzetközi szerepvállalásuk fokozása” nemzeti fejlesztési prioritás teljesüléséhez.

Míg a MAHOP közvetlenül az akvakultúrához kapcsolódó innovatív módszereket és technológiákat támogat, a GINOP és a VP kapcsolódó támogatási jogcímeiből lehetőség van a haltermeléshez közvetetten kapcsolódó innovatív beruházások támogatására.

A GINOP-ból a „tudásáramlás erősítése és a tudásfelhasználás segítése” specifikus célon keresztül lehet további forrásokat hozzárendelni az együttműködésben végzett olyan KFI projektekhez, amelyekben a halgazdálkodás mellett szerepelnek egyéb, a MAHOP-ból nem támogatható témakörök is. Hasonlóképpen kapcsolódik a MAHOP-hoz a VP „beruházás tárgyi eszközökbe, innovatív tartalmú beruházások” intézkedése is, ami indokoltá teszi a többi OP támogatásait igénybe vevő kedvezményezettek esetében az OP-k közötti szinergiák vizsgálatát.

8.5 Vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességének javítása, a helyi gazdaság erősödése

Uniós prioritás az akvakultúra-ágazati vállalkozások és különösen a kkv-k versenyképességének és életképességének fokozása (beleértve a munkakörülmények javítását), valamint a halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása. A MAHOP egyedi célkitűzés a környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása többek között az akvakultúra-ágazati vállalkozások és különösen a kkv-k versenyképességének és életképességének fokozása, beleértve a biztonság és a munkakörülmények javítását, új piacok felkutatásának és a forgalomba hozatali feltételek javítása, a minőség javítása és a hozzáadott érték emelése.

Tervezett értékelési módszerek:

- támogatási intézményrendszeri adatok értékelése
- monitoring adatelemzés

Kapcsolódó intézkedések:

- 2.2 intézkedés: Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása
- 2.3 intézkedés: A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók ösztönzése
- 2.4 intézkedés: Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások
- 5.3.1 intézkedés: A halászati termékekre és akvakultúra-termékekre irányuló piaci értékesítési intézkedések támogatása
- 5.3.3 intézkedés: A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása

A Módszertanban meghatározott adatforrások:

- Az IH-tól, a Monitoring Bizottságtól és a támogatási intézményrendszer más szereplőitől gyűjtött információk a KFI-komponenst tartalmazó projektek végrehajtására vonatkozóan, beleértve az éves végrehajtási jelentésekben és más releváns dokumentumokban foglalt információkat.
- A kedvezményezettek által benyújtott projektbeszámolókból foglalt információk.
- Az EU2020 stratégia K+F célkitűzésének teljesülését értékelő dokumentumok (EUROSTAT-adatok, országjelentések stb.).

- A minőségi és mennyiségi vizsgálatok során kapott primer adatok.

A Módszertanban meghatározott, jelen fókuszterület elemzéséhez rendelt megválaszolendő kérdések:

1. *Milyen arányú a forráslekötés és kifizetés a fenti intézkedések tekintetében a kkv kedvezményezettek projektjeiben?*

A MAHOP 2.2, 2.3, 2.4, 5.3.1 és 5.3.3 intézkedések vonatkozásában 2019. december 31-ig 85 db projekt tekintetében született támogatói döntés, 5.975.682.046 Ft értékben.

A kkv kedvezményezettek projektjeinek forráslekötése 54,44%-a a teljes lekötött igénynek. Az intézkedéseken lekötött források 27,911%-a, 1.668.024.438 Ft került kifizetésre, támogatási előleggel együtt.

2. *Hogyan aránylik ez a nem kkv kedvezményezettek által végrehajtott projektek forráslekötéséhez és kifizetéséhez?*

A MAHOP 2.2, 2.3, 2.4, 5.3.1 és 5.3.3 intézkedések vonatkozásában a kkv kedvezményezettek projektjeinek forráslekötése 54,44%-a a teljes lekötött igénynek, míg a kifizetések az OP összes kifizetésének 26,25%-át takarják.

3. *Mennyi a kkv-k által új haltermelő kapacitás létesítésére szolgáló beruházás (projektszám és támogatási összeg)?*

Ezen fókuszterületekhez tartozó intézkedések közül új haltermelő kapacitás létesítésére szolgáló beruházásra a MAHOP-2.3-2016 - *A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók ösztönzése* című felhívás keretében van lehetőség.

Az intézkedésen 2019 végéig összesen 8 db támogatói okirat került kiadásra 1.211.033.044 Ft támogatási összegre. További 12 db kérelem kiválasztási eljárási folyamata 2019. év végéig nem zárul le. 57.204.537 Ft támogatási előleg került a kedvezményezettek felé kifizetésre. Tényleges elszámolás benyújtására a vizsgált időszakban nem került sor.

4. *Mennyi a kkv-k által meglévő haltermelő kapacitás felújítását szolgáló beruházás (projektszám és támogatási összeg)?*

Ezen fókuszterületekhez tartozó intézkedések közül meglévő haltermelő kapacitás felújítását szolgáló beruházásra a MAHOP-2.2-2016 - *Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása* című felhívás keretében van lehetőség.

A MAHOP-2.2-2016 számú felhívás keretében 2019. december 31. napjáig hatályba lépett, meglévő haltermelő kapacitás felújítására 61 db projekt irányul, 2.469.549.995 Ft támogatási összegben.

5. *Milyen mértékű a kkv-k által végrehajtott projektek hozzájárulása a releváns intézkedésekhez kapcsolódó indikátorok változásához?*

A MAHOP valamennyi standard, beruházási célú intézkedése kkv-k által valósul meg, mindez jogosultsági kritérium. Ezek hozzájárulása a kapcsolódó indikátorok változásához 100%.

6. *Megfelelően elősegítik-e az alkalmazott eljárások és intézkedések a MAHOP 2.2, 2.3, 2.4, 5.3.1 és 5.3.3 intézkedéseiben megfogalmazott fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések elérését?*

A MAHOP 2.2, 2.3, 2.4 és 5.3.3 intézkedéseiben olyan beruházások és/vagy eszközbeszerzések támogathatóak, amelyek elősegítik a kkv-k versenyképességének és életképességének fokozását (beleértve a munkakörülmények javítását), továbbá a MAHOP 5.3.1-es intézkedés keretében támogathatóak az új piacok felkutatásának és a forgalomba hozatali feltételek javítása, valamint a minőség javítása és a hozzáadott érték emelése.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az intézkedések közvetlenül a fókuszterülethez kapcsolódó célkitűzések elérését szolgálják.

7. *Vannak-e az intézkedések kkv-k általi végrehajtását és hatékonyságát negatívan befolyásoló tényezők?*

Az eddigi gyakorlatot figyelembe véve a legnagyobb problémát a támogatási kérelmek beadása és a támogatói okiratok kiállítása között eltelt rendkívül hosszú idő jelenti (akár egy évig is

elhúzódhat). Ennek következtében az előírt vagy tervezett határidők tarthatatlanná válnak, illetve a projektben tervezett költségek (pl.: építési tételek, eszközök beszerzési ára) jelentősen megemelkedhetnek, ezáltal az eredetileg tervezett műszaki-szakmai tartalom csak a kedvezményezettek önerő részének megnövelésével valósítható meg, amely jelentős többlet terhet ró a pályázókra, vagy adott esetben el is lehetetleníti a tervezett projekt kivitelezését. Az elbírálási folyamat elhúzódása több esetben eredményezte a támogatási kérelmek visszavonását.

8. Hogyan segíti elő a támogatások elosztására kialakított rendszer a MAHOP kkv-kal kapcsolatos céljainak elérését?

A MAHOP 2.2, 2.3, 2.4 és 5.3.3 intézkedéseiben olyan beruházások és/vagy eszközbeszerzések támogathatóak, amelyek elősegítik a kkv-k versenyképességének és életképességének fokozását (beleértve a munkakörülmények javítását), tovább a MAHOP 5.3.1 intézkedés keretében támogathatóak az új piacok felkutatásának és a forgalomba hozatali feltételek javítása, valamint a minőség javítása és a hozzáadott érték emelése. A felhívások előkészítése során a hazai halászati ágazat igényei is figyelembevételre kerültek. Mindezek alapján megállapítható, hogy a kialakított intézkedések a MAHOP kkv-kal kapcsolatos céljainak elérését szolgálják.

Jelenleg a MAHOP rendelkezésére álló forráskeret 66,1344%-a, azaz mintegy 10.737.049.737 Ft szolgálja a kkv-k versenyképességének és életképességének fokozásával kapcsolatos MAHOP célok elérését. Ezen intézkedésekre allokált összeg 12.344.995.468 Ft-ra, vagyis a meghirdetett keret 114,97%-ára érkezett be támogatási igény, amely alapján megállapítható, hogy a támogatást igénylők részéről érkező összes igény magasabb, mint a rendelkezésre álló forrás.

8.6 Az esélyegyenlőségi és munkahely-teremtési célok érvényesülése

Az 1303/2013/EU rendelet 7. cikkével összhangban a MAHOP is figyelembe veszi a horizontális elvek érvényesülését, és magában foglalja az ezt célzó intézkedések leírását (a férfiak és a nők esélyegyenlősége, a hátrányos megkülönböztetés tilalma).

A férfiak és nők esélyegyenlőségének elve horizontális elvként érvényesül minden MAHOP intézkedés esetében. A támogatott intézkedések esélyegyenlőséghez való hozzájárulása a programkészítés, az irányítás, a monitoring és az értékelés során egységesen figyelembevételre kerül annak érdekében, hogy az egyes tevékenységek eredményének előnyeit a nők és a férfiak egyaránt élvezhessék. Különös figyelmet fordítanak arra, hogy kerüljenek minden olyan intézkedést, amely sértheti a férfiak és nők esélyegyenlőségének elvét. A MAHOP nem támogat olyan projektet, amely negatívan befolyásolja a férfiak és nők esélyegyenlőségét.

A MAHOP alapvető eleme a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az esélyegyenlőség támogatása, azt valamennyi uniós prioritás megvalósítása során tiszteletben tartják és támogatják. Az IH a pályázatok során a pályázók esélyegyenlőségét nemi, faji és etnikai hovatartozásra, vallásra és lelkiismereti meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális orientációra való tekintet nélkül biztosítja. Az OP tervezése, előkészítése és megvalósítása során minden csoport esetében ügyeltek és ügyelnek az egyenlő elbánásra és az esélyegyenlőségre. Minden projekttel szemben elvárás a hátrányos megkülönböztetés tilalmának szemlélete és a maximálisan nyitott kommunikáció és együttműködés minden érintett csoporttal.

Tervezett értékelési módszerek:

- a támogatási intézményrendszeri adatok értékelése
- monitoring adatelemzés

Adatforrások:

- Az IH-tól, a Monitoring Bizottságtól és a támogatási intézményrendszer más szereplőitől gyűjtött információ a projektek esélyegyenlőségi vállalásainak teljesülésére vonatkozóan.
- A kedvezményezettek által benyújtott projektbeszámolókból foglalt információk.
- A minőségi és mennyiségi vizsgálatok során kapott primer és szekunder adatok.

A Módszertanban meghatározott, jelen fókuszterület elemzéséhez rendelt megválaszolandó kérdések:

- 1. Milyen mértékben teljesültek a MAHOP-ban megfogalmazott esélyegyenlőségi célkitűzések, és ez mennyire tulajdonítható a MAHOP keretében biztosított támogatásokhoz kapcsolódó esélyegyenlőségi elvárásoknak?*

A MAHOP felhívások készítése során a hátrányos megkülönböztetés tilalma, valamint a férfiak és nők esélyegyenlőségének elve horizontális elvként érvényesítésre került minden intézkedés esetében, továbbá a nők foglalkoztatásának előmozdítása prioritásként jelenik meg az intézkedésekben.

Foglalkoztatás bővítése: 2019. december 31. napjáig 18 fő foglalkoztatás bővítése valósult meg.. A 2023-ra meghatározott célérték (40 fő) elérése reális.

- 2. Mennyiben érvényesült a Monitoring Bizottságban való részvételre vonatkozó kitétel?*

A PM alapján biztosítani kell, hogy a támogatásokhoz való hozzáférést ne befolyásolja hátrányos megkülönböztetés és a leginkább kirekesztett társadalmi csoportok részt vehessenek a fejlesztési programokban. E szempontból különös odafigyelést igényelnek egyes érzékeny társadalmi csoportok, elsősorban a nők, a tartós rászorultságban élők, a roma származásúak, a nemzeti kisebbségek, a migránsok, a fogyatékkal élő személyek, a nyugdíjazás előtt állók, a fogva tartásból szabadulók. A nők esélyegyenlőségét – a konkrét fejlesztési célokon túl – biztosítani kell a munkáért járó javadalmazásban, a vezető munkakörök betöltésében is.

A fentiekkel összhangban a hivatkozott célcsoportok érdekképviselői szervei (a nemek közötti egyenlőségért, a társadalmi befogadásért, az esélyegyenlőségért és diszkrimináció mentességért felelős partnerek és testületek) szavazati joggal rendelkező tagként helyet kapnak a Monitoring Bizottsági üléseken.

3. *Mennyire világosak és relevánsak az esélyegyenlőséggel kapcsolatos projektértékelési kritériumok?*

A MAHOP felhívások kiválasztási kritériumait a Bizottság véleményezte, és a Monitoring Bizottság ülése által kerültek elfogadásra. A kritériumok kialakításában, véleményezésében részt vettek a hazai halászati ágazat képviselői is. Az IH felhívásonként eltérő, az adott felhívásra és a megfelelő, potenciális kedvezményezettre alkalmazható, a célkitűzéseknek megfelelő projektek kiválasztását megkönnyítő kritériumokat választott, továbbá a releváns felhívások esetében a kiválasztási kritériumok között megjelennek az esélyegyenlőséggel kapcsolatos szempontok is.

4. *Van-e lehetőség a felhívások, útmutatók és az IH által kidolgozott egyéb dokumentumok színvonalának javítására az esélyegyenlőség jobb biztosítása érdekében?*

A MAHOP felhívások, útmutatók és az IH által kidolgozott eljárásrendek, a vezetői elvárásoknak és a jogszabályi előírásoknak megfelelően készültek.

A felhívások módosítása során az IH a beérkező igényeket – úgy, mint a hazai ágazat igényeit, a nemek közötti egyenlőségért, a társadalmi befogadásért, az esélyegyenlőségért és diszkrimináció mentességért felelős partnerek és testületek igényeit – figyelembe veszi és mérlegeli.

5. *Milyen mértékben térnek el a támogatotti kör esélyegyenlőségi adatai az országos statisztikai adatoktól?*

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 2016/679 (EU) Európai Parlament és a Tanács rendelete (általános adatvédelmi rendelet) alapján az alapvető jogok és szabadságok szempontjából a természetüknél fogva különösen érzékeny személyes adatok egyedi védelmet igényelnek, mivel az alapvető jogokra és szabadságokra nézve a kezelésük körülményei jelentős kockázatot hordozhatnak.

Erre vonatkozó információ a MAHOP tekintetében nem kerül gyűjtésre. Javasolt az ajánlott értékelési módszertan felülvizsgálata.

6. *Hogyan járul hozzá a MAHOP végrehajtása a Partnerségi Megállapodás 1.5.2. fejezetében foglalt esélyegyenlőségi célkitűzések megvalósításához?*

Valamennyi MAHOP intézkedés esetén prioritásként jelenik meg a nők foglalkoztatásának előmozdítása, illetve a férfiak és a nők esélyegyenlőségének elve. Az OP végrehajtása során alapvető a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az esélyegyenlőség támogatása nem, faj, vallás, fogyatékoság, életkor és nemi hovatartozás szempontjaira tekintettel. Az OP tervezése, előkészítése és megvalósítása során minden csoport esetében az egyenlő elbánás és az esélyegyenlőség elve érvényesül, a MAHOP nem támogat olyan projektet, amely sérti az esélyegyenlőség elvét.

Mellékletek

ÉFK és OP keretösszegeinek összehasonlítása, adatok Mrd Ft-ban (2019.12.31-i adatok alapján)

Felhívás azonosító jele	Felhívás neve	Felhívásban szereplő keretösszeg	ÉFK-ban szereplő keretösszeg	MAHOP-ban szereplő keretösszeg
MAHOP-1.2-2017	Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását	0,724	0,724	0,724
MAHOP-2.1-2016	Az akvakultúra terén történő innováció ösztönzése	1,557	1,557	1,557
MAHOP-2.2-2016	Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása	5,863	5,863	5,863
MAHOP-2.3-2016	A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók ösztönzése	1,923	1,923	1,923
MAHOP-2.4-2016	Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások	0,001	0,001	0,001
MAHOP-2.5-2017	A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása	0,858	0,8585	0,858
MAHOP-2.5-2018	A környezetvédelmi szolgáltatásokat biztosító akvakultúra fejlesztésének előmozdítása	0,303	0,303	0,303
MAHOP-3.1.1-2016	Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása – a DCF projekt végrehajtásának szakmai megalapozása	0,135	0,135	0,135

Felhívás azonosító jele	Felhívás neve	Felhívásban szereplő keretösszeg	ÉFK-ban szereplő keretösszeg	MAHOP-ban szereplő keretösszeg
MAHOP-3.1.2-2017	Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása – a DCF projekt végrehajtása	0,563	0,563	0,563
MAHOP-3.2-2016	Az uniós ellenőrzési, vizsgálati és végrehajtási rendszer megvalósítása	0,248	0,248	0,248
MAHOP-5.3.1-2016	A halászati termékekre és akvakultúra-termékekre irányuló piaci értékesítési intézkedések támogatása	0,100	0,100	0,100
MAHOP-5.3.2-2016	Kommunikációs és promóciós kampány a halfogyasztás népszerűsítésére (Kapj rá!)	0,960	0,960	0,960
MAHOP-5.3.3-2016	A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása	2,850	2,850	2,850
MAHOP-7.1-2016	A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program megvalósítását szolgáló technikai segítségnyújtás projekt	0,150	0,150	0,150
	MAHOP összesen	16,235	16,235	16,235

Forrás: A Magyar Halgazdálkodási Operatív program pénzügyi elemzése, adatok felülvizsgálva

Az értékelés során felhasznált források

Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata 2012/C 326/01

A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről

Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

A Bizottság 215/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. március 7.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi végrehajtási rendeletre vonatkozó szabályoknak az európai strukturális és beruházási alapokat illetően az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás módszerei, az eredményességmérési keretben foglalt mérföldkövek és célok meghatározása, valamint a beavatkozási kategóriákra vonatkozó nomenklatúra tekintetében történő megállapításáról

Az Európai Parlament és a Tanács Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 508/2014/EU (2014. május 15.) rendelet

Az Európai Parlament és a Tanácsnak a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK

rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (általános adatvédelmi rendelet) 2016/679/EU (2016. április 27.) rendelet

A Bizottság C(2014)3781 final végrehajtási határozata (2014.6.11) az Európai Tengerügyi és Halászati Alap forrásainak megosztott irányítása keretében a 2014 és 2020 közötti időszakban tagállamonként és évenként rendelkezésre álló összegek megállapításáról

A Bizottság C(2015)8978 final végrehajtási határozata (2015.12.7.) a Magyarországon megvalósuló Magyar Halgazdálkodási Operatív Programnak az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból nyújtott támogatás vonatkozásában történő jóváhagyásáról CCI2015HU14MFOP001

A Bizottság C(2018)5831 final végrehajtási határozata (2018.8.30) a 2014 és 2020 között Magyarországon megvalósuló Magyar Halgazdálkodási Operatív Programnak az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból nyújtott támogatás vonatkozásában történő jóváhagyásáról szóló C(2015) 8978 végrehajtási határozat módosításáról CCI 2014HU14MFOP001

A Bizottság C(2019)6403 final végrehajtási határozata (2019.9.2) a 2014 és 2020 között Magyarországon megvalósuló Magyar Halgazdálkodási Operatív Programnak az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból nyújtott támogatás vonatkozásában történő jóváhagyásáról szóló C(2015) 8978 végrehajtási határozat módosításáról CCI 2014HU14MFOP001

Az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletének, valamint az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet II. és III. mellékletének módosításáról szóló (EU) 2018/162 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (2017. november 23.)

A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. Korm. rendelet

Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra

A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1056/2016. (II. 17.) Korm. határozat

A 215/2014/EU Végrehajtási Rendeletnek az Európai Strukturális és Beruházási Alapok eredményességmérési keretében alkalmazott kimeneti mutatókra vonatkozó mérföldkövek és célok módosított meghatározása tekintetében történő módosításáról szóló 2018/276 (EU) Bizottsági végrehajtási rendelete (2018. február 23.)

A MAHOP-5.3.2-2016-2017-00001 azonosító számú „Kapj rá!” projekt támogatásának növeléséről, valamint a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1056/2016. (II. 17.) Korm. határozat módosításáról szóló 1831/2018. (XII. 27.) Korm. határozat

A 2014–2020 közötti programozási időszakra vonatkozó indikatív támogatási keretösszegekről szóló 1135/2019. (III. 18.) Korm. határozat

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet

Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról szóló 210/2010 (VI.30.) Korm. rendelet

Az Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2019. (XII. 30.) AM utasítás

A MAHOP felhívásokra beérkezett (2020. január 10.) támogatási kérelmek összefoglalója

Az IH 2019. november 7-i Monitoring Bizottsági ülésre készített előadása

A 2014-2020 fejlesztéspolitikai periódus végrehajtásának első tapasztalatai - Dányi Gábor Európai Unió Fejlesztések Koordinációjáért Felelős Helyettes Államtitkár előadása;
http://www.mkt.hu/wp-content/uploads/2016/09/Danyi_Gabor.pdf

Agrárgazdasági Kutató Intézet anyagai:

- A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Értékelési Tervében Foglalt 2017. Évi Értékelés
- A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Értékelési Tervében Foglalt 2018. Évi Értékelés

- A környezeti, társadalmi és gazdasági kohézió megvalósulása a magyar halgazdálkodási operatív program keretében
- A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program keretében megjelent felhívások elemzése
- A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program intézményrendszerének 2018. évi értékelése
- A Magyar Halgazdálkodási Operatív program pénzügyi elemzése
- A magyar lakosság halfogyasztási szokásainak hatása a Mahop 5. prioritás indikátorának teljesülésére
- A MAHOP háttéranyagainak összegzése, valamint a háttéranyagokban megfogalmazott ajánlások nyomon követése

<http://ec.europa.eu/budget/graphs/inforeuro.html>;

<https://www.palyazat.gov.hu/ves-fejlesztési-keretek>;

www.magyarhal.hu

<http://halaszat.kormany.hu>;

https://emir.palyazat.gov.hu/nd/kozvel/?link=eupr_eljarasrendi;

https://www.palyazat.gov.hu/az_europai_bizottsag_altal_elfogadott_operativ_programok_2014_20;

MAHOP IH-val készített interjú